

บทที่ 4

คุณลักษณะของผู้ศรัทธาในสุเราะฮ์ อัลมุมิnun อายัตที่ 1-11

จากการศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ศรัทธาในสุเราะฮ์ อัลมุมิnun นั้นพบว่าตอนต้นของสุเราะฮ์นี้มีคุณลักษณะที่สำคัญที่บรรดามุสลิมผู้ศรัทธาทั้งหลายสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและนำมาใคร่ครวญ เพื่อที่จะนำเอาคุณลักษณะทั้งหมดนั้นมาถือปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวัน และเปลี่ยนแปลงตัวเองไปสู่การใช้ชีวิตที่ดีกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สรุปคุณลักษณะทั้งหมดไว้หกประการ โดยได้แยกออกได้เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 การมีสมาธิในเวลาละหมาด

- 4.1.1 ความหมายของการมีสมาธิ
 - 4.1.1.1 ความหมายของการมีสมาธิตามหลักภาษาศาสตร์
 - 4.1.1.2 ความหมายของการมีสมาธิตามหลักศาสนา
- 4.1.2 ความหมายของการมีสมาธิในเวลาละหมาด
- 4.1.3 ความสำคัญของสมาธิทั้งในและนอกเวลาละหมาดสำหรับผู้ศรัทธา
- 4.1.4 ผลของการมีสมาธิในเวลาละหมาดที่มีต่อการดำเนินชีวิตของผู้ศรัทธา

4.2 หลีกห่างจากสิ่งไร้สาระ

- 4.2.1 ความหมายของสิ่งไร้สาระตามหลักภาษาและตามทัศนะของอุละมาอ์
 - 4.2.1.1 สิ่งไร้สาระตามหลักภาษาศาสตร์
 - 4.2.1.2 สิ่งไร้สาระตามทัศนะของอุละมาอ์
- 4.2.2 ในอัลกุรอานและ อัล-หะดีษ สนับสนุนให้มุสลิมทุกคนหลีกห่างจากสิ่งไร้สาระต่าง ๆ
- 4.2.3 ผลของการหลีกห่างจากสิ่งไร้สาระต่อคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่แท้จริง

4.3 ทำการ จ่ายชะกาด

- 4.3.1 ความหมายของชะกาด ตามหลักภาษาศาสตร์ และตามหลักการของศาสนาอิสลาม
- 4.3.2 จุดมุ่งหมายของชะกาดที่ได้กล่าวไว้ในสุเราะฮ์ อัล มูมินูน
- 4.3.3 ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่จำเป็นจะต้องจ่ายชะกาด
- 4.3.4 โทษของผู้ไม่จ่ายชะกาด
 - 4.3.4.1 โทษของผู้ที่ไม่จ่ายชะกาดในวันอาคีเราะฮ์
 - 4.3.4.2 โทษของผู้ไม่จ่ายชะกาดในโลกนี้
- 4.3.5 การจ่ายชะกาดส่งผลถึงความหมายของการเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง

4.4 รักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์

- 4.4.1 ความหมายของการรักษาอวัยวะเพศตามทัศนะต่าง ๆ ของอุลามาอู
- 4.4.2 การแต่งงานตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม
- 4.4.3 การแต่งงานที่ขัดต่อบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม
- 4.4.4 บทลงโทษต่อผู้ที่ผิดประเวณีตามบทบัญญัติของอิสลาม
- 4.4.5 การรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์คือผลของการเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่แท้จริง

4.5 เป็นผู้มีอามานะฮ์ (ความซื่อสัตย์) และรักษาสัญญา

- 4.5.1 ความหมายของอะมานะฮ์ และรักษาสัญญาตามทัศนะของอุละมาอู
- 4.5.2 ชนิดต่าง ๆ ของอะมานะฮ์
 - 4.5.2.1 อะมานะฮ์ที่มีต่อ อัลลอฮ์
 - 4.5.2.2 อะมานะฮ์ที่มีต่อ เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
 - 4.5.2.3 อะมานะฮ์ที่มีต่อ ตนเอง
- 4.5.3 ความสำคัญของการรักษาสัญญาในอิสลาม

4.6 เป็นผู้รักษาไว้ซึ่งการละหมาด

- 4.6.1 ความหมายของการเป็นผู้รักษาไว้ซึ่งการละหมาด
- 4.6.2 มุสลิมกับการละหมาดห้าเวลา
- 4.6.3 การรักษาไว้ซึ่งการละหมาดเป็นตัวบ่งชี้ถึงการมีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาอยู่ในตัวบุคคลคนนั้น
- 4.6.4 ผลตอบแทนที่พระองค์อัลลอฮ์ได้สัญญาเอาไว้แก่ผู้ที่ได้ปฏิบัติตามคุณลักษณะที่ได้กล่าวเอาไว้ในสุเราะฮ์นี้

4.1 การมีสมาธิในเวลาละหมาด

การมีสมาธิในละหมาดนั้นเป็นเรื่องที่จำเป็นแก่มุสลิมทุกคนที่ควรรู้และเข้าใจ เพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว เมื่อใดที่มุสลิมทุกคนต้องการที่จะทำการละหมาดแล้วเรื่องของการมีสมาธิในเวลาละหมาดนั้นจึงจำเป็นจะต้องเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ในอดีตสมัยของท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ ﷺ เมื่อท่านเห็นบรรดาเหล่าสะหายะฮ์ของท่านทำการละหมาดอย่างไร้สมาธิแล้วท่านก็จะสั่งสอนและกำชับให้ทำการละหมาดใหม่ ทั้งนี้เนื่องมาจากการละหมาดที่ไร้ซึ่งสมาธินั้นมีค่าเท่ากับคนที่ยังไม่ละหมาด ในบทนี้ผู้วิจัยจึงได้เริ่มทำการศึกษาวิเคราะห์เรื่องของการมีสมาธิในเวลาละหมาดนั้น โดยเริ่มการศึกษาด้านความหมายดังนี้

4.1.1 ความหมายของการมีสมาธิ ()

บรรดาอุลามายาอ์ได้ให้ความหมายของการการมีสมาธิไว้หลายทัศนะด้วยกันดังต่อไปนี้

4.1.1.1 ความหมายของการมีสมาธิ () ตามหลักภาษาศาสตร์

การมีสมาธิ () มาจากศัพท์ภาษาอาหรับคือ ⁽¹⁾ จาก

คำศัพท์ดังกล่าวจึงสามารถแบ่งความหมายได้ดังนี้

1) ความหมายของการมีสมาธิ () ตามหลักภาษาศาสตร์คือการสงบนิ่ง การนอนนุ่มต่อมตน ในอัลกุรอานพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ในเรื่องนี้ว่า

(1) อ่านว่า มอชะอะ ยัฆชะอะ มุซออัน แปลว่า ขอมอ่อนนุ่ม ขอมอยู่ได้อานาจ หรือ ถ่อมตน (บินมุสลิม, ม.ป.ป. : 106)

﴿الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾

(2 :)

ความว่า : “บรรดาผู้ที่พวกเขาบ่น้อมถ่อมตนในเวลาละหมาด
ของพวกเขา”

(อัลมูมิญน :2)

ท่านอาลีบินอาบีตอลีบได้ให้ความหมายของการมีสมาธิ () ว่าเป็น การมีสมาธิ
ภายในจิตใจ และผู้ที่มีสมาธิ นั่นคือ ผู้ที่มีความสงบนิ่งอันเนื่องมาจากความกลัวต่ออัลลอฮ์ ﷻ และท่าน
หะสัน อัลบัสรีได้กล่าวอีกถึงความหมายของผู้ที่มีสมาธิว่าเป็น ผู้ที่มีความสงบภายในจิตใจและความ
สงบภายในจิตใจนั้นจะนำไปสู่การลดสายตาให้ต่ำลง และกระชับสี่ข้างทั้งสองให้มั่นคงในขณะที่ทำการ
ละหมาด (Ibn Kathīr, n.d. 5/456)

2) ความหมายของการมีสมาธิ () ตามหลักภาษาอาหรับคือ การนิ่งสงบการมี
ความบ่น้อม (al- Shanqītiy, n.d. 5/755)

4.1.1.2 ความหมายของการมีสมาธิตามหลักศาสนา

(1) คือ การมีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ที่ส่งผลไปยังอวัยวะ
ทุกส่วนของร่างกาย (al- Shanqītiy, n.d. 5/755) พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงจัดประเภทของบุคคล
ที่มีความบ่น้อมถ่อมตนในเวลาละหมาดไว้ว่าเป็นคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่ได้รับความสำเร็จ และ
จะได้รับผลการตอบแทนจากพระองค์อย่างมากมาย ดังที่พระองค์ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ

وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ ...﴾

(35 :)

ความว่า : “แท้จริงบรรดาผู้บ่น้อมชายและหญิง บรรดาผู้ศรัทธาชายและหญิง
บรรดาผู้ภักดีชายและหญิง บรรดาผู้สัจจริงชายและหญิง บรรดาผู้อดทนชายและหญิง

(2) ความหมายของการมีสมาธิ () คือ สิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจที่แสดงออกถึง การมีความสงบและความนอบน้อมของอวัยวะทั้งหมดของร่างกาย ท่าน Qatādah⁽¹⁾ ได้ให้ความหมาย ของคำนี้ว่า การมีความนอบน้อมภายในจิตใจนั้นหมายถึง การข่มเกรงต่อพระองค์ และการลดสายตาให้ ต่ำลงในเวลาละหมาด (al-Qurtūbiy, 1993: 1/ 254-255)

(3) ความหมายของการมีสมาธิ () คือ การมีความสุภาพอ่อนน้อมพร้อมกับมี ความข่มเกรง และการทำให้หัวใจ กว้างขวาง ไหล่ยก ค รท

4.1.2 ความหมายของการมีสมาธิ () ในเวลาละหมาด

บรรดาอุลามาอ์ได้ให้ความหมายในเรื่องนี้ไว้มากมายหลายทัศนะดังต่อไปนี้

1) คือการมองไปยังสถานที่ ๆ จะสุญูด⁽¹⁾ และการจำกัดสายตาเฉพาะสถานที่ ๆ จะละหมาดเท่านั้น (al- Māwardiy , n.d :4/46)

2) การมีหัวใจที่ย้ำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ และสายตาที่มั่นคงแน่วแน่จับจ้องอยู่เพียงแก่สถานที่ละหมาดเท่านั้น (al-Zamakshariy n.d. :3/25-26)

3) การทำให้หัวใจมีสมาธิต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพื่อความใกล้ชิดต่อพระองค์ ซึ่งจะส่งผลให้หัวใจสงบนิ่งอวัยวะทุกส่วนไม่มีความเคลื่อนไหวทำการอื่นขึ้นอย่างมีระเบียบต่อหน้าพระพักตร์ของพระผู้ทรงอภิบาล ขอมสยบทุกส่วนของร่างกายในขณะที่ทำการละหมาดทั้งคำพูดและการกระทำตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการละหมาด (al-Sa‘diy , 1984 : 5/332-333)

4) คือบรรดาผู้ที่ทำตนเป็นผู้ใกล้ชิดต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยการละหมาดขอมนอบน้อมตนต่อพระองค์ และเกรงกลัวต่อการลงโทษของพระองค์ ดังที่เคยเกิดขึ้นกับท่านนบี ﷺ เมื่อยืนขึ้นทำละหมาดท่านจะแหงนหน้าขึ้นสู่ท้องฟ้า แต่เมื่ออาะฮ์อัลกุรอานสั่งให้มีสมาธิในการละหมาดถูกประทานลงมาท่านก็ได้มองไปยังสถานที่ ๆ จะสุญูด (เพื่อเป็นการแสดงถึงการมีสมาธิในการละหมาด) (al-Marāghi n.d. : 16/5)

จากความหมายของการมีสมาธิในเวลาละหมาดที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นสามารถที่จะสรุปได้สองประการด้วยกัน

ประการที่หนึ่ง คือ การมีสมาธิด้วยลักษณะภายนอก หมายถึงการจำกัดสายตามองไปยังสถานที่ ๆ จะสุญูดเท่านั้นไม่ออกแวกไปที่อื่น การยืนอย่างสงบไม่เคลื่อนไหวไปมา และการไม่กระทำลักษณะใดๆ ในขณะที่ละหมาดอยู่ก่อนผู้ที่เป็นอิหม่าม⁽²⁾

ประการที่สอง คือ การมีสมาธิในการละหมาดด้วยลักษณะภายใน หมายถึงการตั้งใจเพื่อรำลึกถึงอัลลอฮ์ ﷻ การมีความยำเกรง และการสยบนอบน้อมตนเองต่อพระองค์

ดังนั้นทั้งสองลักษณะของการมีสมาธิในเวลาละหมาดจึงมีความสำคัญมากต่อผู้ทำการละหมาดหากการละหมาดนั้นมีแต่เพียงอวัยวะภายนอกเท่านั้นที่อยู่ในอาการสงบแต่ขณะเดียวกันภายในจิตใจนั้นว่าขุนขาดการมีสมาธิก็จะทำให้การละหมาดนั้นไม่มีความสมบูรณ์ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้

(1) สุญูด หมายถึง การก้มกราบในขณะที่ทำการละหมาด โดยเอาใบหน้าจรดแนบลงกับพื้น

(2) อิหม่าม คือ ผู้ที่นำละหมาด

มีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานถึงผลของผู้ที่ละหมาดแต่ไร้สมาธิผลที่ตามมาคือการละหมาดของเขานั้น
ไม่ถูกยอมรับจากพระองค์และบุคคลเหล่านี้พระองค์ก็ทรงห้ามมิให้กระทำเช่นนั้นอีกต่อไป

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا

تَقُولُونَ... ﴾

(43 :)

ความว่า ผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงอย่าเข้าใกล้การละหมาดขณะที่พวกเขากำลัง
มีนเมาอยู่ จนกว่าพวกเขาจะรู้สิ่งที่พวกเขาพูด

(อันนิสาอู : ส่วนหนึ่งจากอายะที่ 43)

อายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้สั่งห้ามมิให้ทำการละหมาดในขณะที่อยู่ในสภาพที่
มีนเมาจนกว่าจะรับรู้สิ่งที่ได้อ่านไปในความหมายของคำว่า ﴿ ﴾ ซึ่งแปลว่ามีนเมาอันเนื่องมา
จากการกินเหล้าหรือสิ่งมีนเมาชนิดอื่น ๆ จนกระทั่งหลงลืมทุกสิ่งทุกอย่างไม่สามารถที่ควบคุมสติของ
ตนเองได้ หากเขาทำการละหมาดก็จะทำให้ละหมาดนั้นเสียเปล่า และมีบางทัศนะของอุลามาอุนั้น
กล่าวถึงเรื่องการมีนเมาในที่นี้เนื่องมาจากกลุ่มหลงต่อภารกิจในคุณยานี้จนทำให้ขาดสมาธิในการ
ละหมาด(al-Ghazāliy, 2000 : 1/74)

ในหะดีษบทหนึ่งที่ท่านนบีได้ตรัสไว้ในเรื่องของการมีสมาธิในเวลาละหมาดและผล
ของผู้ที่ไม่มีสมาธิ คือ

:))

((

(18415: 1993)

ความว่า : “ท่านเราะฮ์ลุล ฎ็อริสไว้ว่า “แท้จริงบ่าวของอัลลอฮ์ที่ทำการละหมาดนั้น
จะถูกบันทึกให้แก่เขาว่าได้ครั้งหนึ่ง ได้หนึ่งในสาม หนึ่งในสี่ หนึ่งในห้า หนึ่งในหก
และหนึ่งในสิบ แต่ทว่าจะถูกบันทึกไว้ให้แก่บ่าวที่ทำละหมาดผู้นั้นในส่วนที่สติของเขา
รับรู้จากการละหมาดของเขา (การมีสมาธิของเขาในละหมาด)”

(Ahmad, 1993 : 18415)

จากหะดีษบทนี้ท่านนบีได้บอกอย่างชัดเจนแล้วว่าคุณค่าของการละหมาดนั้นอยู่ที่การมีสมาธิภายในจิตใจและอวัยวะภายนอกในขณะที่ทำการละหมาด หากขาดซึ่งสมาธิในการละหมาดแล้ว ก็จะมีได้ผลตอบแทนใด ๆ จากอัลลอฮฺ ﷻ เลย

4.1.3 ความสำคัญของการมีสมาธิทั้งใน และนอกเวลาละหมาดต่อผู้ศรัทธา

ในเรื่องของความสำคัญนี้พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ให้ผู้ศรัทธาทุกคนได้รำลึกถึงพระองค์ว่า

﴿...وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾

(14 :)

ความว่า : “... และจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด เพื่อรำลึกถึงข้า”

(กุอฮา : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 14)

อีกอายะฮ์หนึ่งได้สั่งห้ามอย่าได้หลงลืมต่อพระองค์ในขณะที่ทำการละหมาดว่า

﴿... وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾

(205 :)

ความว่า : “...และจงอย่าอยู่ในหมู่ผู้เผลอ”

(อัล- อะอฺรอฟ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 205)

จากอัลกุรอานสองอายะฮ์ที่ยกมานี้มีความคล้องจองกันเป็นอย่างยิ่ง เป็นคำสั่งที่มาจากอัลลอฮฺ ﷻ ให้ดำรงไว้เรื่องการละหมาดเพื่อเป็นการรำลึกถึงพระองค์ แล้วได้สั่งกำชับในอายะฮ์ต่อมาว่าเมื่อต้องการจะละหมาดนั้นต้องละหมาดด้วยความมีสมาธิอย่าทำการละหมาดแบบไร้จิตสำนึก ดังนั้นการมีสมาธิในการละหมาดนั้นจึงมีความสำคัญมากต่อปวงบ่าวทั้งหลายเพราะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ปวงบ่าวได้มีความใกล้ชิดต่อพระผู้ทรงสร้างพวกเขา หากผู้ใดที่ยืนขึ้นทำละหมาดแล้วจิตใจยังครุ่นคิดถึงสิ่งที่ยั่ววนต่าง ๆ แล้วการละหมาดของเขาก็จะไม่ได้ผลตอบแทนอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการมีสมาธิในละหมาดนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ท่านเราะฮ์สูล ﷺ ได้กล่าวไว้ในหะดีษบทหนึ่งว่า

:))

((

(5861:1995,)

ความว่า : จากอาบีอัยยูบ อัลอันซอรี رضي الله عنه ได้กล่าวว่า ท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า เมื่อใดที่ท่านต้องการที่จะทำการละหมาดท่านจงละหมาดด้วยความมีสมาธิประดุจดังเป็นการละหมาดครั้งสุดท้าย(ในชีวิตของท่าน)

(Ibn Mājah ,1995 : 5861)

อีกหะดีษหนึ่งท่านนบี ﷺ ได้ ตรัสไว้เมื่อท่านได้เห็นชายผู้หนึ่งขณะที่ยืนทำละหมาดอยู่นั้น ได้เอามือไปลูบคลำเคราของตัวเองโดยท่านนบีได้กล่าวว่า

(())

(2255 : 1995 ,)

ความว่า : “หากหัวใจของชายผู้นั้นมีสมาธิแน่นอนอวัยวะทุกส่วนของร่างกายก็จะมีสมาธิด้วย”

(al-Mubārakfuriy , 1995 : 2255)

จากสองหะดีษที่กล่าวมาข้างต้นนั้นท่านเราะสูล ﷺ ได้สั่งสอนถึงวิธีการละหมาดที่มีสมาธิโดยในหะดีษแรกนั้นได้สอนให้ทำการละหมาดแต่ละครั้งนั้นเหมือนกับว่าเป็นการละหมาดครั้งสุดท้ายของชีวิตเพื่อเป็นการสร้างให้เกิดสมาธิขึ้นมากที่สุดเพราะการละหมาดที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ จะยอมรับคือ การละหมาดที่มีสมาธิ และในหะดีษที่สองนั้นเป็นตัวอย่างของผู้ที่ทำการละหมาดแต่ขาดสมาธิในการละหมาด โดยท่านนบีได้ชี้บอกลักษณะที่ได้แสดงออกมาโดยการนำเอามือไปลูบคลำเคราของตัวเอง การกระทำหรือการเคลื่อนไหวในขณะที่ทำการละหมาดนั้นย่อมหมายถึงว่าบุคคลผู้นั้นไม่มีสมาธิในการละหมาด

ความสำคัญของการมีสมาธิ นั้นมิใช่เพียงแต่จะให้การละหมาดของผู้ศรัทธานั้นมีความสมบูรณ์และได้รับผลตอบแทนจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างเปี่ยมล้นแต่ว่าการมีสมาธิในการละหมาดนั้นยังส่งผลไปถึงชีวิตของผู้ศรัทธาในเวลาละหมาดด้วย เพราะการมีสมาธิในการละหมาดนั้นมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการขัดเกลาจิตใจให้บริสุทธิ์และการกำหนดลักษณะนิสัยนอกเวลาละหมาดด้วย ฉะนั้น

จากสองอายุที่กล่าวมานั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงแจ้งข่าวดีแก่ผู้ที่มีลักษณะแห่งการนอบน้อมยอมตนต่อพระองค์ จิตใจของพวกเขาหวนไหวเมื่อพระนามของอัลลอฮ์ได้ถูกกล่าวขึ้น และบรรดาผู้ที่มีความอดทนต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มาประสบกับพวกเขา ผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และบริจาคทรัพย์สินที่พระองค์ทรงประทานมาแก่พวกเขาให้แก่ผู้อื่น บุคคลที่สามารถปฏิบัติได้ต่อทุกอย่างที่ได้กล่าวไว้ในอายะฮ์นั้นก็มิผลสืบเนื่องมาจากการเป็นผู้ที่มีจิตใจที่นอบน้อมต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียว แต่หากว่าจิตใจของผู้ที่หลงระเหิงกับชีวิตของโลกคุณยาที่ไร้สาระแล้วคุณลักษณะที่กล่าวมานั้นเป็นเรื่องที่ยากลำบากมากสำหรับพวกเขาเพราะหัวใจของมนุษย์นั้นเปรียบเหมือนเจ้านายของอวัยวะทุกส่วนของร่างกายหากหัวใจนั้นดีร่างกายทั้งหมดก็จะดีด้วยและหากว่าหัวใจนั้นเลวร่างกายทั้งหมดก็จะเลวตามไปด้วยดังที่เราะสุล ﷺ ได้มีพระดำรัสไว้ในส่วนหนึ่งของหะดีษของท่านว่า

...))

((

(1598 : 1994)

ความว่า : “... ฟังรู้ไว้เถิดว่าแท้จริงภายในร่างกายของมนุษย์นั้นมีเนื้ออยู่ก่อนหนึ่งหากเนื้อก่อนนั้นดีร่างกายทั้งหมดก็จะดีด้วย และหากเนื้อก่อนนั้นเสียร่างกายทั้งหมดก็จะเสียด้วย ฟังรู้เถิดว่าเนื้อก่อนนั้นคือหัวใจ”

(Muslim 1994 : 1598)

จากหะดีษบทนี้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงบทบาทของหัวใจที่สามารถกำหนดอวัยวะทุกส่วนของร่างกายให้ดีหรือเลวก็ได้ ดังนั้นการมีสมาธิในการละหมาดเป็นการแสดงออกถึงคุณลักษณะอันสูงส่งของผู้ที่มีหัวใจที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างสมบูรณ์แบบ แต่เมื่อใดที่หัวใจนั้นขาดสมาธิก็ย่อมหมายถึงว่าหัวใจนั้นเป็นหัวใจที่เสื่อมเสีย สาเหตุของการเสียสมาธิของหัวใจมนุษย์นั้นสืบเนื่องมาจากเป็นโรคที่ลุ่มหลงต่อเรื่องไร้สาระของคุณยา คลั่งไคล้ต่อสิ่งที่จอมปลอมทั้งหลาย มุสลิมที่ลุ่มหลงต่อคุณยานั้นไม่สามารถที่จะนำพาหัวใจของตัวเองสู่อากีเราะฮ์ได้ เพราะฉะนั้นหากหัวใจของเขาอยู่ในลักษณะเช่นนี้แล้วการกระทำหรือภารกิจทั้งหมดของเขาในเรื่องของอิสลามก็จะไม่เกิดผลประที่คิดงามใด ๆ เลย (Sa'id Hawa, 1998: 34)

4.1.4 ผลของการมีสมาธิในเวลาละหมาดที่มีต่อการดำเนินชีวิตของผู้ศรัทธา

เมื่อได้ศึกษาถึงความสำคัญของการมีสมาธิทั้งใน และนอกเวลาละหมาดแล้ว พบว่ามีความสำคัญมาก และจะมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้ศรัทธาโดยตรง เพราะเรื่องของสมาธินั้น เป็นความรู้อย่างหนึ่งที่ท่านนบี ﷺ ได้สอนเอาไว้ในหะดีษของท่านมากมายเป็นวิชาที่มีผู้คนน้อยมากที่จะได้ศึกษาเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง หากมีผู้ใดพยายามที่จะเรียนรู้ในวิชานี้โดยให้บรรลุถึงการมีสมาธิอย่างแท้จริงแล้วเขาก็จะเป็นผู้ที่ประเสริฐยิ่งทั้งในโลกนี้และโลกอาคิเราะฮฺ ดังที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿... إِنَّ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ تَخْرُونَ لَلَّذِّقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ وَتَخْرُونَ لَلَّذِّقَانِ يَبْكُونَ ﴿١٠٩﴾ وَيَزِيدُهُم خُشُوعًا ﴿١١٠﴾﴾

(107 - 109 :)

ความว่า : “... แท้จริงบรรดาผู้ได้รับความรู้ก่อนหน้านั้นเมื่อมัน ได้ถูกอ่านแก่เขา พวกเขาจะหมอบราบลงใบหน้าจรดพื้นเพื่อสujud, และพวกเขา กล่าวว่า มหาบริสุทธิ์แห่งพระเจ้าของเรา สัญญาของเรานั้นแน่นอนย่อมถูกปฏิบัติให้ครบถ้วน, และพวกเขาจะหมอบราบลงใบหน้าจรดพื้นพลางร้องไห้ และมันจะเพิ่มการสำรวมแก่พวกเขา”

(อัลอิสรอฮ์ :107-109)

จากอาเยฮฺนี้พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้บอกไว้เห็น ได้อย่างชัดเจนถึงบุคคลที่มีความรู้เรื่อง ของพระองค์นั้น เมื่ออัลกุรอานถูกอ่านให้แก่เขา พวกเขาที่รีบก็มาราบสujudต่อพระองค์อย่างมีสมาธิ () พร้อมกับกล่าวในขณะที่ทำการสujudว่า “พระองค์ผู้ทรงมหาบริสุทธิ์ยิ่งคำสัญญาของพระองค์ นั้นทรงสัจจริงทุกประการ” ขอมรับในความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺอย่างเต็มหัวใจ

ดังนั้นเมื่อการละหมาดถูกกระทำไปอย่างไร้สมาธิแล้วก็ย่อมจะไม่ได้รับผลตอบแทน จากอัลลอฮฺ ﷻ อย่างสมบูรณ์ และยังส่งผลให้การใช้ชีวิตของผู้นั้นขาดความสมบูรณ์ไปด้วย เมื่อสมาธิ ขาดหายไปในเวลาละหมาดแล้วย่อมหมายถึงคุณค่าของหัวใจที่สมบูรณ์นั้นก็จะขาดหายไปด้วย ดังนั้นมุสลิมที่หัวใจไม่สมบูรณ์นั้นความหายนั้นก็จะดาโถมเข้ามาในชีวิตของเขา จะเปลี่ยนจากสภาพหัวใจที่ เคยอ่อนโยนให้กลายเป็นหัวใจที่แข็งกระด้างไม่ยอมรับต่อคำสอนหรือคำตักเตือนที่ถูกต้องจากผู้อื่นทำ

ให้อารมณ์ใฝ่ต่ำนั้นเข้ามาครอบงำท้ายสุดชีวิตก็ตกอยู่ในความหลงผิดคลั่งไคล้ต่อผลประโยชน์ในทางโลกใช้ชีวิตไปวัน ๆ มีแต่เพื่อการสะสมทรัพย์ช่วงชิงอำนาจกันอย่างไร้ขีดจำกัด ทรัพย์ที่หามาได้นั้นไม่เคยคำนึงว่าจะเป็นทรัพย์สินที่ทะเลาะหรือหะรอม และอีกมากมายที่เป็นผลพวงตามมาอันเนื่องมาจากเรื่องของหัวใจที่ไร้สมานธิในการระหมาดเพียงอย่างเดียวทำให้ชีวิตทั้งหมดต้องพบกับความหายนะทั้งโลกนี้และโลกอาคีเราะฮ์

พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานถึงคุณค่าของหัวใจมนุษย์ที่มีสมานธิ ในขณะที่การระหมาดว่าสามารถที่จะหักห้ามตัวเองให้ออกห่างจากสิ่งที่ชั่วช้าโสมมทั้งหลายได้ว่า

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ...﴾

(45 :)

ความว่า : “แท้จริงการระหมาดนั้นสามารถที่จะยับยั้งจากการทำลามกและความชั่ว”

(อัลอันกะบูต: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 45)

การระหมาดที่ได้บอกเล่าไว้ในอายะฮ์นี้คือ การระหมาดที่มีสมานธิอย่างเต็มเปี่ยมซึ่งผลที่จะตามมานั้นคือสามารถที่จะยับยั้งผู้ละหมาดนั้นให้หลีกเลี่ยงจากการกระทำความชั่วช้าลามกที่อิสลามห้ามเอาไว้ หรือสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ ดังที่มีตัวอย่างมากมายแต่ผู้วิจัยจะขอนำเสนอตัวอย่างมาบางข้อพอสังเขปซึ่งเป็นการกระทำที่พระองค์อัลลอฮ์และเราะฮ์ฮูตของพระองค์ทรงห้ามเอาไว้อย่างชัดเจนและในขณะที่เดียวกันในบริบทของสังคมทั่วไปของมนุษย์ก็พบว่าเป็นที่น่ารังเกียจยิ่งนักหากมีผู้ใดได้กระทำไปเช่นเรื่องของการลักขโมย การผิดประเวณีลูกเมียของผู้อื่น การนอ้โกงผู้อื่น การฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา การดื่มกินของมีนเมา และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งเรื่องทั้งหมดนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงห้ามไว้ในอัลกุรอานอย่างชัดเจน อีกทั้งเราะฮ์ฮูตของพระองค์ก็ทรงห้ามไว้ในหะดีษของท่านไว้เช่นเดียวกันดังตัวอย่างต่อไปนี้

การลักขโมย พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴾

﴿

(38 :)

ความว่า : และขโมยชายและขโมยหญิงนั้นจงตัดมือของเขาทั้งสองคน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตอบแทนในสิ่งที่ทั้งสองได้แสวงหาไว้(และ) เพื่อเป็นเยี่ยงอย่าง การลงโทษจากอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์นั้นทรงเคทานุภาพ ทรงปรีชาญาณ (อัลมาอิดะฮ์ :38)

ในอายะฮ์นี้ถือว่าการลงโทษจากองค์อัลลอฮ์ ﷻ พระผู้ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมาและ กำหนดการลงโทษด้วยพระองค์เองว่าให้มีการตัดมือแก่ผู้ที่ทำกาเราะฮ์โมยหลังจากผ่านกระบวนการตัดสิน ในชั้นศาลเรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดให้มีการตัดมือข้างขวาก่อนหากขโมยครั้งที่หนึ่ง และครั้งต่อไปก็เป็นข้างซ้ายสลับกันไปเพื่อไม่ต้องการให้ผู้อื่นนำมาเป็นเยี่ยงอย่างในสังคมสืบไป

การถือโทษผู้อื่น ในเรื่องนี้ก็เช่นเดียวกันพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวไว้ในเรื่องของการโกงตาชั่งในการซื้อขายดังที่พระองค์ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ

أَوْزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾﴾

(3-1 :)

ความว่า : ความหายนะจงประสบแก่ผู้ทำให้พร่อง (ในการตวงและชั่ง) คือบรรดา ผู้ที่เมื่อพวกเขาตวงจากคนอื่นก็ตวงเอาเต็ม, และเมื่อพวกเขาตวงและชั่งให้คนอื่น เขาทำให้ขาดทุน

(อัลมูฎอฟฟีฟีน: 1-3)

ในอายะฮ์นี้เป็นการลงโทษของผู้ที่คิด โกงผู้อื่นแต่ในขณะที่เดียวกันหากต้องการซื้อสิ่ง ของจากผู้อื่นก็มักจะเอาของผู้อื่นเกินอยู่เป็นประจำ คนที่มีลักษณะเช่นนี้นั้นเป็นที่รังเกียจของทุกคนใน สังคมทั้ง ๆ ที่ในบางครั้งยังเป็นผู้ที่มีความร่ำรวยมหาศาลแต่ยังไม่รู้จักคำว่าพอเพียงก็เลยคิดที่จะกระทำ ในเรื่องเช่นนี้ สาเหตุเนื่องจากเป็นผู้ที่มีจิตใจที่ไม่บริสุทธิ์ชอบเอาเปรียบผู้อื่นโดยไม่คำนึงว่าผู้อื่นนั้น จะมีความรู้สึกอย่างไรหากรู้ว่าโดน โกงไปอย่างไม่ชอบธรรม การกระทำเช่นนี้ตามทัศนะของอิสลาม แล้วย่อมถือว่าเป็นผู้ที่มีความผิดที่ยิ่งใหญ่ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้เตรียมนรกขุมหนึ่งในวันโลกหน้าเพื่อเอาไว้ เผาผู้มันโดยเฉพาะ

การผิดประเวณีต่อผู้อื่น โดยมีได้แต่งงานกันตามหลักศาสนาอิสลามก็ถือว่าเป็นความผิดที่ยิ่งใหญ่นักดั่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในเรื่องนี้ว่า

﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشِهْدَ عِدَاهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾

(2 :)

ความว่า : “หญิงมีชู้ชายมีชู้ พวกเจ้าจงโบยแต่ละคนในสองคนนั้นคนละหนึ่งร้อยที และอย่าให้ความสงสารยับยั้งการกระทำของพวกเจ้าต่อคนทั้งสองนั้นในบัญญัติของอัลลอฮ์เป็นอันขาด หากพวกเจ้าศรัทธาต่ออัลลอฮ์และวันอาคีเราะฮ์ และจงให้กลุ่มหนึ่งบรรดาผู้ศรัทธาเป็นพยานในการลงโทษเขาทั้งสอง ”

(อันนุร: 2)

ในอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้เปิดเผยถึงเรื่องของการลงโทษต่อผู้ที่ผิดประเวณีหรือพวกที่สำส่อนโดยไม่คำนึงว่าบุคคลที่พวกเขาแสวงหานั้นเป็นลูกใครเมียใครและไม่คำนึงว่าผู้ที่เป็นพ่อของลูกสาวหรือสามีของผู้หญิงที่ถูกย่ำยั้นนั้นจะมีความรู้สึกอย่างไรขอเพียงให้พวกเขาได้ระเบิดความใคร่ออกมาก็คือว่ามีความพอใจแล้ว ดังนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ จึงได้กำหนดโทษที่รุนแรงที่สุดดั่งในต๊วบทอายะฮ์ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว และอย่าได้แสดงความเมตตาต่อผู้ที่กระทำความผิดในเรื่องนี้เลยและขอให้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายจงช่วยกันเป็นสักขีพยานในการลงโทษด้วย เพื่อที่จะเป็นการประจานให้ผู้คนได้รับรู้ และอย่านำมาเป็นเยี่ยงอย่างแก่ชนรุ่นหลังในความชั่วช้าที่ได้ก่อขึ้น

การดื่มกินสิ่งของมึนเมา และการพนัน ซึ่งจะทำให้เห็นถึงผลของการขาดสติยังคิดเมื่อเสพของมึนเมาหรือบ้ำการพนัน ซึ่งจะมีผลต่อการขาดสมาธิในการละหมาดทำให้การละหมาดไม่สามารถที่จะหักห้ามตนจากการไปกระทำในสิ่งที่พระองค์ทรงห้ามอย่างเด็ดขาด อิสลามห้ามการดื่มเหล้า การเล่นเกมการพนัน และการเสี่ยงทายไว้อย่างชัดเจนไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดๆ ก็ตามดั่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

(90 :)

ความว่า : “ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ที่จริงสุราและการพนันและแท่นหินสำหรับเชือดสัตว์
บูชาญ และการเลี้ยงตัว ⁽¹⁾ นั้นเป็นสิ่งที่โสมมอันเกิดจากการกระทำของชัยฎอน
ดังนั้นพวกเจ้าจงห่างไกลจากมันเสียเพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับความสำเร็จ”

(อัลมาอิดะฮฺ : 90)

ในอายะฮฺนี้พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงห้ามมิให้ผู้ศรัทธานั้นอย่าได้ดื่มเหล้าหรือสิ่งที่มี
มีนเมาทั้งหลายเพราะเหล้านั้นเป็นบ่อเกิดของความชั่วร้ายทั้งหลายผู้ที่ดื่มเข้าไปจะทำให้มีความหึกโหม
ขาดสติที่ดีพร้อมที่จะกระทำทุกอย่างโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่เลวดังที่กวีอาหรับได้กล่าวไว้
เป็นบทกลอนบทหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องเหล้าว่า

มีความหมายว่า : เมื่อฉันได้ดื่มเหล้า ทำให้สติของฉันมลาย
เหล้าทำให้สติปัญญาเสื่อมคลาย

(Saiyid Sābiq 1993: 2/357)

จากอัลกุรอานและบทกวีของอาหรับนั้นชี้ให้เห็นถึงภัยอันตรายที่เกิดจากการดื่มเหล้า
การเล่นการพนัน เพราะเมื่อมนุษย์นั้นขาดสติปัญญามาคควบคุมแล้วจะทำลายทุกสิ่งทุกอย่าง ส่วนการ
พนันนั้นหากผู้ใดที่กล้าเข้าไปมิใช่เพียงแค่เสียคนแต่ต้องเสียทรัพย์สินเงินทองยอมขายทุกสิ่งทุกอย่างจน
ท้ายสุดก็หมดสิ้นทุกสิ่งทุกอย่างกลายเป็นคนที่ล้มละลาย ทั้งหมดนั้นเป็นผลมาจากการกระทำในสิ่งที่
อัลลอฮฺ ﷻ ทรงห้าม

ในหะดีษของท่านนบี ﷺ ก็ได้ทรงห้ามเรื่องทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นอย่าง
ชัดเจนดังหะดีษต่อไปนี้

“ :))

((

(104 : 1994 ,)

(1) การเลี้ยงตัวคือ การเลี้ยงตายด้วยไม้ตัวที่เหลากลายลูกรวมกันสามคู้ด้วยกัน คู้หนึ่งเขียนว่า พระเจ้าใช้ฉัน อีกคู้หนึ่งเขียนว่า
พระเจ้าห้ามฉัน และอีกคู้หนึ่งมิได้เขียนอะไรไว้ ถ้าพวกเขาต้องการจะทำสิ่งใด ก็จะทำการเลี้ยงตายด้วยคู้ดังกล่าว ถ้าจับได้คู้ที่มีได้
เขียนข้อความใดๆ ก็จะจับใหม่ จนกว่าจะได้คู้ที่แนะนำให้ทำหรือมิให้ทำ และการเลี้ยงตายประเภทอื่นๆ ก็อยู่ในขอบข่ายของข้อห้ามนี้
ทั้งหมด

ความว่า : “รายงานจากอาบีสูรอรเราะฮ์ رضي الله عنه ได้กล่าวว่า ท่านเราะฮ์สูล ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า ผู้ที่ทำซินานั้นจะไม่ซึนหากว่าในขณะที่เขาซึนเขาคือผู้ศรัทธาที่แท้จริง (มุอฺมิน) และผู้ที่ลักขโมยเขาจะไม่ขโมยหากว่าในขณะที่เขาขโมยนั้น เขาคือมุอฺมิน และผู้ที่คืบหน้าเขาจะไม่คืบหน้าในขณะที่เขาคืบหน้าเขาเป็นผู้ที่ศรัทธาอย่างแท้จริง”

(Muslim, 1994: 104)

จากหะดีษบทนี้ท่านนบีได้ยืนยันไว้อย่างชัดเจนว่าเรื่องของการซึน การลักขโมย การคืบหน้าหากว่าผู้ที่ศรัทธาอย่างแท้จริงนั้นพวกเขาจะไม่กระทำอย่างเด็ดขาดในเรื่องดังกล่าว แต่เมื่อขาดการศรัทธาที่แท้จริง ขาดการละหมาดด้วยการมีสมาธิ ขาดความนอบน้อมต่อมตนต่ออัลลอฮ์แล้วก็เท่ากับเป็นการเปิดทางให้ชัยฏอนมารร้ายเข้ามากระซิบกระซาบ ชักจูงไปสู่เส้นทางที่หลงผิดได้ทั้งในและนอกเวลาละหมาด หากชัยฏอนมารร้ายได้รับความสำเร็จในเวลาละหมาดแล้วนอกเวลาละหมาดนั้นเป็นเรื่องที่ง่ายดายมาก เพราะช่วงเวลาละหมาดนั้นเป็นช่วงเวลาที่ว่าของอัลลอฮ์ทุกคนเข้าเฝ้าอยู่เบื้องหน้าพระผู้อภิบาลของพวกเขา อวัยวะทุกส่วนของร่างกายพร้อมทั้งจิตใจก็ได้แสดงความนอบน้อมต่อมตน ทำการรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระองค์ ทำการละหมาดด้วยการมีสมาธิ () นับว่าเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดในชีวิตของมุสลิม หากว่าชัยฏอนทำได้สำเร็จแล้วช่วงเวลาอื่นจากนั้นก็ยิ่งง่ายที่สุด ดังนั้นบุคคลใดที่ละหมาดอย่างไร้สมาธิอันเนื่องมาจากการถูกกระซิบกระซาบจากชัยฏอนจึงเป็นบุคคลที่พร้อมที่จะทำอะไรก็ได้ที่มันเลวร้ายตามการหลอกหลอนของชัยฏอนนอกเวลาละหมาดยังมีอีกมากมายผลของการละหมาดอย่างไร้สมาธิที่มากกระทบต่อการดำรงชีวิตในประจำวันของผู้ศรัทธา โดยที่ต้นตอของปัญหาที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือความดีทั้งหมดนั้นคือหัวใจที่เปรียบเหมือนเจ้านายของอวัยวะทั้งหมด หากหัวใจถูกควบคุมโดยมารร้ายแล้วแน่นอนชีวิตทั้งชีวิตก็จะเสื่อมเสียไปด้วย แต่หากว่าสามารถที่จะควบคุมหัวใจให้มีสมาธิในเวลาละหมาดได้แล้ว นอกเวลาละหมาดก็สามารถที่จะควบคุมได้อย่างง่ายดาย

สรุปจากคุณลักษณะของผู้ศรัทธาในข้อแรกคือ เป็นเรื่องของการบริหารตัวเองให้อยู่ในวิถีทางที่ดี กระทำในสิ่งเกิดประโยชน์ต่อตนเองให้มากที่สุด โดยเริ่มต้นควบคุมตนเองให้มีสมาธิในการละหมาด หากสามารถทำได้ในเรื่องนี้แล้วแน่นอนชีวิตของผู้ศรัทธาก็จะถูกเริ่มต้นไปสู่ความสำเร็จตามแนวทางที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้วางกรอบเอาไว้และดำเนินตามแบบอย่างที่ท่านเราะฮ์สูล ﷺ ได้เป็นต้นแบบเอาไว้ สุดท้ายชีวิตของผู้ศรัทธาก็จะได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ﷻ ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

4.2 หลีกห่างจาสิ่งไร้สาระ

การศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ศรัทธาในสุเราะฮ์อัลมูมิญน ลักษณะที่สองนั้น คือ การหลีกห่างจากสิ่งไร้สาระทั้งหลาย ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ﴾

(3 :)

ความว่า : และบรรดาผู้ที่หลีกห่างจากสิ่งไร้สาระทั้งปวง

(อัลมูมิญน : 3)

อายะฮ์นี้เป็นคำสั่งจากอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อให้ผู้ศรัทธาทุกคนที่ต้องการความสำเร็จนั้น หลีกห่างจากสิ่งไร้สาระทั้งปวง เพราะสิ่งไร้สาระทั้งหมดนั้นจะชักนำให้ผู้ที่มีบริสุทธินั้นจะกลายเป็น คนที่มีมลทิน หรือเดินออกจากแนวทางที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้จำกัดเอาไว้ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความ กระจ่างชัดในเรื่องของสิ่งไร้สาระนั้นผู้วิจัยจึงขอชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ถึงความหมายของสิ่งไร้ สาระตามหลักภาษา และตามทัศนะของอุละมาอูดังนี้

4.2.1 ความหมายของสิ่งไร้สาระตามหลักภาษาศาสตร์ และตามทัศนะของอุลามอาอ์

4.2.1.1 สิ่งไร้สาระตามหลักภาษาศาสตร์คือ

- 1) สิ่งไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ เมื่อได้กระทำไป จะเป็นคำพูด การกระทำ ดังนั้นการเล่น การเมินเฉย การละเลย และสิ่งที่ถูกกำชับให้ละทิ้งทั้งปวงจึงถือว่าเป็นสิ่งไร้สาระ ทั้งหมด (al-Shangqīytiy, 1995 : 5/516)
- 2) การพูดในสิ่งที่ไม่ดี และไม่มีประโยชน์ (al-Sa‘diy n.d. : 4/106)
- 3) การกระทำทุกประการที่ เมื่อผู้ใดกระทำไปแล้วจะไม่มีประโยชน์ใด ๆ เลยทั้งในโลกนี้และโลกอาคีเราะฮ์ ที่มาในรูปแบบของคำพูด การกระทำ หรือสิ่งที่น่ารังเกียจ ()⁽¹⁾

(1) คือสิ่งที่เมื่อกระทำไปแล้วถือว่าเป็นบาปแต่หากละทิ้งไม่กระทำจะได้ผลบุญตอบแทน

สิ่งที่อนุญาต ()⁽²⁾ เช่นการเล่นสนุกหรือตลก ๆ ไร้สาระ การปล่อยเวลาให้ผ่านไปอย่างไร้ประโยชน์ การฝึกฝอยอยู่กับเรื่องของกามารมณ์ และการกระทำในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงห้ามทั้งหมด (al-Sāwīy n.d. : 5/333)

4.2.1.2 สิ่งไร้สาระตามทัศนะของอุลามาคือ

1) สิ่งที่จอมปลอม เช่นการตั้งภาคี () ต่ออัลลอฮ์ ﷻ การกระทำที่ถือว่าเป็นความบาปต่อพระองค์ () คำพูดหรือการกระทำที่ไร้สาระทั้งปวง (al-Shigqīyiy n.d. : 5/165)

2) สิ่งที่จอมปลอมทั้งหมด และสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงรังเกียจหากบ่าวของพระองค์ไม่ถือปฏิบัติตาม และการกระทำที่ถือว่าเป็นความบาปต่อพระองค์ () ทั้งหมด (al-Tabarīy, 1995 : 18/6)

3) al-Mawardiyy, 1998 ได้แบ่งความหมายของสิ่งไร้สาระสรุปออกมาเป็นข้อ ๆ ได้ 5 ทัศนะดังนี้

3.1 สิ่งที่จอมปลอม () ตามทัศนะของ อิบน์อับบาส

3.2 การโกหก () ตามทัศนะของ อัศสะอฺดีย

3.3 การสาบาน () ตามทัศนะของ อัลกะละบีย

3.4 การใส่ร้ายผู้อื่น เพราะชาวอาหรับมักกะฮ์ผู้ปฏิเสحنั้นชอบใส่ร้ายท่านนบีและบรรดาผู้ศรัทธาทุกคนว่าเป็นผู้ที่โกหกหลอกลวง ตามทัศนะของอัล นิกอร

3.5 การกระทำที่ถือว่าเป็นความบาปต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ () ทุกประการ ตามทัศนะของ หะสัน อัลบัสรีย

จากความหมายของสิ่งไร้สาระ () ตามทัศนะของอุละมาอ์ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีความคล้ายคลึงและใกล้เคียงกันมาก ผู้วิจัยขอสรุปไว้ในที่นี้คือ สิ่งที่จอมปลอมทั้งหลาย () อย่างเช่นการตั้งภาคีต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ สิ่งที่ไม่ควรกระทำไปแล้วถือว่าเป็นบาป () การพูดจาโกหก การสาบานเท็จ การดูถูกใส่ร้ายผู้อื่น และการกระทำที่ไม่เกิดประโยชน์ทั้งปวง ทั้งหมดนี้ย่อมถือว่าเป็นสิ่งที่ไร้สาระ

(2) คือสิ่งที่อนุญาตให้กระทำได้แต่ไม่มีผลตอบแทนใดๆ จากอัลลอฮ์ ﷻ

4.2.2 อัลกุรอานและอัลหะดีษ สนับสนุนให้มุสลิมทุกคนหลีกเลี่ยงจากสิ่งไร้สาระต่าง ๆ

เป็นเรื่องที่ชัดเจนที่สุดที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงรักใคร่ผู้ทรงเมตตาต่อปวงบ่าวของพระองค์ทั้งหมด ดังนั้นสิ่งใดที่พระองค์เห็นว่าไม่ถูกต้อง หรือเป็นภัยต่อมนุษย์ และไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ ต่อการดำรงชีวิตบนโลกนี้พระองค์ก็ทรงห้ามมิให้มนุษย์นั้นกระทำ เพราะผลที่จะตามมาจะเป็นผลที่ไม่ดีต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในโลกนี้และโลกหน้า ดังที่พระองค์ได้มีพระดำรัสไว้ในพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานว่า

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ﴾

(3 :)

ความว่า : และบรรดาผู้ที่หลีกเลี่ยงจากสิ่งไร้สาระทั้งปวง

(อัลมูมิnun : 3)

ในความหมายของสิ่งไร้สาระในอายะฮ์นี้ท่าน อิบุนกะษีร ได้อธิบายไว้ในหนังสือของท่านว่าคือ การกระทำในเรื่องที่จอมปลอม () อย่างเช่นการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ﷻ และอีกประการหนึ่งคือการกระทำที่ถือว่าเป็นบาปทั้งหมด () ทั้งสองประการที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงห้ามมิให้กระทำนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์บนโลกนี้ เรื่องของการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ที่จะมีผลต่อชีวิตมนุษย์ในวันอาคีเราะฮ์ข้างหน้าคือ พระองค์จะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่บุคคลเหล่านั้นเลยและสถานที่พำนักของผู้ที่ตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ﷻ นั้นคือขุมนรก ดังที่พระองค์ได้มีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานอายะฮ์หนึ่งว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ

ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾

(116 :)

ความว่า : “แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ทรงอภัยโทษแก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้เป็นภาคีต่อพระองค์ แต่พระองค์จะทรงอภัยให้ซึ่งสิ่งอื่นจากนั้นสำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์แล้ว แน่อนเขาก็ได้หลงทางไปแล้วอย่างไกล”

(อัน-นีสอาอ์ : 116)

ในอาชะฮุนีพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงห้ามอย่างเด็ดขาดว่าอย่าได้ตั้งภาคีต่อพระองค์ เพราะการตั้งภาคีนั้นเป็นความบาปที่ใหญ่ที่สุด พระองค์จะทรงอภัยให้ในความบาปอื่น ๆ แต่ความบาปเรื่องการตั้งภาคีนั้นพระองค์จะไม่ทรงอภัยให้ และใครก็ตามที่ตั้งภาคีต่อพระองค์ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่หลงผิดอย่างมหันต์ และอีกอาชะฮุนีหนึ่งที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้แจ้งไว้ถึงผลลัพท์ของผู้ที่ตั้งภาคีต่อพระองค์ว่าความดีต่าง ๆ ที่เคยทำมานั้นจะถูกลบล้างจนหมดสิ้นดังที่พระองค์ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ ذٰلِكَ هُدٰى اللّٰهُ يَهْدِىْ بِهٖۤ ۭ مَنۢ يَّشَآءُ ۭ مِّنۢ عِبَادِهٖۭ ۭ ۙ وَلَوْ اٰتٰرَكُوْا لِحَبِيْطٍ عَنْهُمۡ مَا كَانُوْا يَّعْمَلُوْنَ ۙ ۝۸۸ ﴾

(88 :)

ความว่า : “นั่นแหละคือ คำแนะนำของอัลลอฮฺ โดยที่พระองค์จะทรงแนะนำผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ในหมู่ปวงบ่าวของพระองค์ ด้วยคำแนะนำนั้นและหากพวกเขาได้ให้มีภาคีขึ้นแล้ว แน่อนสิ่งที่พวกเขาเคยกระทำกันมา ก็สูญสิ้นไปจากพวกเขา”

(อัล-อันอาม : 88)

ในอาชะฮุนีเห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้ที่ตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ ﷻ นั้นการงานที่เป็นความดีต่าง ๆ ที่เคยกระทำมาทั้งหมดนั้นจะถูกลบล้างไปอย่างหมดสิ้นสุดท้ายก็กลายเป็นบุคคลที่ไม่มีความดีอะไรที่หลงเหลืออยู่เลยในวันที่เขากลับไปหาอัลลอฮฺ ﷻ และเขาจะเป็นผู้ที่มีแต่ความขาดทุน ยังมีอีกมากมายในอัลกุรอานที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวไว้ในเรื่องของโทษทัณฑ์ของการตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ เพื่อเป็นการย้ำเตือนต่อมวลมนุษย์ทั้งหลายว่า นั่นคือสิ่งที่ทุกคนต้องหลีกเลี่ยง เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องของความศรัทธาของบ่าวที่มีต่อพระเจ้าผู้ทรงสร้างเท่านั้น หากผู้ใดที่ยังมีความพัวพันกับเรื่องของการตั้งภาคีแล้วชีวิตของเขาจะไม่ปลอดภัยจากการถูกลงโทษจากอัลลอฮฺ ﷻ ถึงแม้ว่าจะเป็นการตั้งภาคีแบบเปิดเผย แบบซ่อนเร้น หรือการตั้งภาคีในเรื่องของการยึดมั่น การกระทำ และคำพูด ทั้งหมดนั้นถือว่าอันตรายทั้งสิ้น

ในเรื่องของการกระทำอะอ์ซียัต () ซึ่งหมายถึงการกระทำในสิ่งที่ถูกห้ามตามหลักศาสนบัญญัติ และละทิ้งต่อสิ่งที่ถูกกำชับให้กระทำ (Abd al-Qādir ‘Audah , 1997 : 1/ 307) ก็เป็นอีกประการหนึ่งที่อยู่ในเรื่องที่ไร้สาระ เพราะชีวิตของมนุษย์หากไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ไร้สาระนี้แล้วแน่อนความเจริญก้าวหน้าของชีวิตก็จะมาประสบแก่ทุกคน

จากคำนิยามของคำว่าอะอ์ซียัต () นี้เข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าสิ่งที่ไร้สาระนั้นถูกห้ามโดยบทบัญญัติของอิสลามอย่างสิ้นเชิง อิสลามไม่เคยเปิดโอกาสให้แก่ผู้ศรัทธาทั้งหลายนั้นให้

กระทำในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อชีวิต เพราะการหมกมุ่นอยู่กับสิ่งที่ไร้สาระนั้นจะทำให้ชีวิตประสบแต่ความตกต่ำในโลกนี้ และยังถูกลงโทษอย่างเจ็บปวดในวันอาคีเราะฮ์ข้างหน้าอีกด้วย ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَنَجَّوْا بِالْأَثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَجَّوْا بِالْبِرِّ وَالْقَوَىٰ وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴾

(9 :)

ความว่า : “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายเอ๋ย เมื่อพวกเจ้าซุบซิบต่อกัน ก็อย่าได้กระซิบกันด้วยการทำบาป และการเป็นศัตรูกัน และการฝ่าฝืนท่านเราะฮ์ลุส แต่จงซุบซิบกันเพื่อการทำความดีและการยำเกรง พวกเจ้าจงยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ผู้ซึ่งพวกเจ้าจะถูกรวบรวมให้กลับไปหาพระองค์”

(อัลมูญาอะละฮ์ : 9)

จากอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงห้ามการซุบซิบนินทากันในเรื่องของการบาปและการสร้างศัตรูต่อกัน และการฝ่าฝืนคำสั่งของอัลลอฮ์และเราะฮ์ลุส เพราะการกระทำเช่นนั้นถือว่าการกระทำที่ไร้สาระไม่มีผลดีใด ๆ เลยจนกระทั่งเสียและให้มายุ่งแย่งต่ออัลลอฮ์กันเถิด ท่านบีเองก็ได้กล่าวห้ามไว้ในหะดีษของท่านบพหนึ่งว่า

:))

((

(6288 : 2000 ,)

ความว่า : “จากอิบน์ มัสอูด رضي الله عنه ได้กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุส رضي الله عنه ได้ตรัสไว้ว่า: เมื่อใดที่พวกท่านอยู่ร่วมกันสามคน ท่านจงอย่าได้ทำการกระซิบกันเพียงแค่อสองคนเพราะจะนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน การกระทำเช่นนั้นจะนำไปสู่ความเศร้าเสียใจในภายหลัง”

(al- Bukhāriy , 2000 : 6288)

ในหะดีษนี้ได้พูดถึงเรื่องของการซุบซิบต่อกันซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อเพื่อนฝูงกันได้ ในลักษณะอย่างนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่ไร้สาระและท่านเราะฮ์ลุสก็ได้ห้ามอย่างเด็ดขาด

อีกอายะฮ์หนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในเรื่องของผู้ที่กระทำความผิดที่ไร้สาระ โดยการฝ่าฝืนคำสั่งของอัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ สูดทำยอัลลอฮ์ ﷻ จะลงโทษพวกเขาโดยให้เข้าไปอยู่ในขุมนรกตลอดกาล ดังที่พระองค์ทรงดำรัสไว้ว่า

﴿ وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴾

(14 :)

ความว่า : “และผู้ที่ใดฝ่าฝืนอัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ และละเมิดขอบเขตของพระองค์แล้วไซ้ พระองค์จะทรงให้เขาเข้านรก โดยที่พวกเขาจะอยู่ในนั่นตลอดกาล และจะได้รับการลงโทษที่ยังความอับยศให้ (แก่เขา)”

(อันนิสาอ : 14)

ในอายะฮ์ที่สามของสุเราะฮ์ อัลมูมิญูนนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ใช้ถ้อยคำในอายะฮ์ว่า ﴿ ﴾ หมายถึงให้หลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไร้สาระสิ่งที่จะนำไปสู่การสร้างความผิดขึ้นระหว่างบ่าวกับอัลลอฮ์ หรือระหว่างมนุษย์ด้วยกัน คำว่า () มิใช่เพียงแค่การตั้งภาคีหรือการกระทำความบาปต่ออัลลอฮ์ แต่หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ไม่มีประโยชน์ทั้งในโลกนี้และโลกอาทิเราะฮ์ ดังที่ได้ปรากฏในอัลกุรอานอีกอายะฮ์หนึ่งที่ได้กล่าวไว้ว่า

﴿ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴾

(72 :)

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่ไม่เป็นพยานในการเท็จ และเมื่อพวกเขาผ่านเรื่องไร้สาระ พวกเขาผ่านอย่างมีเกียรติ”

(อัลฟุรกอน : 72)

อายะฮ์นี้ได้บอกถึงคุณลักษณะของผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริงซึ่งเมื่อใดที่เขาได้เดินผ่านสถานที่มีการกระทำความผิดที่ไร้สาระเขาก็จะไม่สนใจและไม่ยอมมีส่วนร่วมต่อสิ่งเหล่านั้น เป็นการบ่งบอกถึงจุดยืนของผู้ศรัทธาที่มีความรู้สึกว่าคุณธรรมนั้นมิใช่เกียรติและศักดิ์ศรีในทัศนะของอัลลอฮ์ ﷻ แล้วไหนเล่าที่พวกเขาจะนำพาตัวเองไปเสี่ยงกับสิ่งที่ไร้สาระเหล่านั้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอายะฮ์นี้

มีอยู่สองประการด้วยกันคือ ห้ามการเป็นพยานเท็จ เพราะการเป็นพยานเท็จนั้นจะนำมาซึ่งความหายนะ ทั้งแก่ตนเอง และคุณธรรมที่ให้การยืนยันในการเป็นพยานอีกด้วย ดังนั้นการหลีกเลี่ยงจากสิ่งเหล่านี้ก็ย่อม บ่งชี้ว่าเขาคือผู้ที่ศรัทธาอย่างแท้จริง และอีกประการหนึ่งคือการมั่วสุ่มตามสถานที่ต่าง ๆ อีกทั้งหมดมุ่ง อยู่กับการกระทำที่ไร้สาระอย่างเช่นสถานที่เริงรมย์ โรงละคร โรงภาพยนตร์ และอื่น ๆ อีกมากมาย ที่มี การกระทำในสิ่งที่ถือว่าเป็นการขัดต่อหลักคำสอนของอัลลอฮ์ ﷻ ถึงแม้ว่าจะมีการเรียกร้องเชิญให้ ร่วมวงกับพวกเขา ดังที่เคยเกิดขึ้นกับเสาะหาบะฮะฮ์ของท่านนบี ﷺ ที่เคยถูกเรียกร้องเชิญชวนให้ร่วมวง ในการละเล่นต่าง ๆ ซึ่งอิบน กะษีร ได้อ้างไว้ในหนังสือตฟซีร al-Qurān al-A‘zīm ว่า

ﷻ))

((

(6/140 : .)

ความว่า : “ แท้จริง อิบนุ มัสอูด ~~ﷺ~~ ได้เดินผ่านสถานที่ ๆ มีการละเล่น สิ่งที่ไร้สาระ และพวกเหล่านั้นก็จะได้เชิญชวนให้อิบนุ มัสอูดร่วมวงกับ พวกเขาด้วยแต่อิบนุ มัสอูดเดินผ่านไปไม่ยอมเข้าไปร่วมกับพวกเขา ท่าน เราะฮูล ~~ﷺ~~ ก็ได้กล่าวว่า “ แท้จริงอิบนุ มัสอูดนั้นมีความสดชื่นในยามเช้า และมีเกียรติในยามบ่าย ”

(n.d. : 6/140)

อีกอายะฮ์หนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้บอกเล่าถึงคุณลักษณะของผู้ที่ศรัทธาต่อ อัลลอฮ์ ﷻ และยอมละทิ้งสิ่งที่ไร้สาระทั้งหมดถึงแม้ว่าจะถูกชักชวนชักป่านใดก็ตามดังที่พระองค์ได้มี พระดำรัสไว้ว่า

﴿ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَمٌ

عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴾

(55 :)

ความว่า : และเมื่อพวกเขาได้ยินเรื่องไร้สาระ พวกเขาก็ผินหลังออกห่าง จากมันไป และกล่าวว่า การงานของพวกท่านก็จะได้แก่พวกท่าน สานติ แต่พวกท่านเราจะไม่ขอร่วมกับพวกงมงาย

(อัลเกาะศ็ือศ : 55)

ในอายะฮ์นี้เป็นเรื่องราวที่ได้เกิดขึ้นในสมัยที่ท่านเราะสูลยังอาศัยอยู่ที่เมืองมักกะฮ์ก็ได้มีชาวคริสเตียน (นัศรอเนีย) เดินทางมาจากเมืองหะบะชะฮ์ (เอธิโอเปีย) หลังจากที่พวกเขาได้รับข่าวการเกิดของนบีมุฮัมมัดใหม่ ก็เดินทางมาหาท่าน ณ เมืองมักกะฮ์ หลังจากที่ได้เจอท่านนบี ﷺ ในมัสยิด และได้พูดคุยกันกับท่าน ขณะเดียวกันภายนอกมัสยิดนั้นก็ยังมีพรรคพวกของอาบูญะฮัล กำลังสนุกเฮฮา กันภายในสถานเริงรมย์ เมื่อชาวคริสเตียนเหล่านั้นได้พูดคุยกับท่านนบีจนเป็นที่พอใจแล้วท่านนบีก็ได้อ่านอัลกุรอานให้พวกเขาฟัง ทำให้พวกเขาหลังน้ำตาออกมา และหัวใจก็เต็มเปี่ยมไปด้วยความศรัทธาที่มีต่ออัลลอฮ์ ครั้นเมื่อพวกเขาเดินออกมานอกมัสยิด อาบูญะฮัลก็ลุกขึ้นเรียกร้องเชิญชวนให้ชาวคริสเตียนทั้งหมดนั้นละทิ้งคำสอนของมุฮัมมัดเสียและหันมาสนุกสนานรื่นเริงกับพวกเขา และได้พูดจาว่าท่านนบีมุฮัมมัดต่าง ๆ นา ๆ บรรดาชาวคัมภีร์ทั้งหลายก็กล่าวว่า “ขอให้พวกท่านสนุกกันไปเถิดสำหรับเราแล้วถือว่าสิ่งที่พวกเจ้ากำลังเชิญชวนพวกเราไปหามันนั้นเป็นเรื่องที่ไร้สาระสิ้นดี และพวกเราก็จะอยู่กับสิ่งที่พวกเราเห็นว่าดีที่สุดแล้ว” (Wahbah al-Zuhailiy, 1997 : 20/177) คำตอบของชาวคัมภีร์นั้นบ่งบอกว่าการกระทำของอาบูญะฮัล และพรรคพวกนั้นเป็นสิ่งที่ไร้สาระและมีได้หวังในความดีที่อัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูล ﷺ ต้องการเลยแม้แต่น้อย

ทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้ยกมานั้นเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องราวของการละทิ้งสิ่งที่ไร้สาระที่ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานและอัลหะดีษพร้อมกับบางส่วนของตัวอย่างในเรื่องนี้

4.2.3 ผลของการหลีกเลี่ยงจากสิ่งไร้สาระที่มีต่อคุณลักษณะของผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง

จากการศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ศรัทธาประการที่สองให้หลีกเลี่ยงจากสิ่งไร้สาระทั้งปวงนั้นมีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ โดยตรงทั้งในโลกนี้และโลกอาคิเราะฮ์ข้างหน้า ในโลกนี้นั้นจะทำให้ชีวิตของผู้ศรัทธานั้นมีแต่ความเจริญก้าวหน้า และในโลกหน้าก็สามารถที่จะนำพาตัวเองนั้นให้รอดพ้นจากการลงโทษของอัลลอฮ์ ﷻ ได้

ชีวิตของผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ นั้นตราบไค้ที่พวกเขาได้ละทิ้งสิ่งที่ไร้สาระที่ได้กล่าวมาข้างต้น เช่นการไม่กระทำในสิ่งที่จอมปลอม สิ่งที่เป็นความบาป การพูดจาโกหก การสาบานเท็จ การถูกเหยียดหยามผู้อื่น และเรื่องอื่นๆ อีกมากมายที่ถูกกำชับให้ละทิ้งเมื่อพวกเขาไม่มายุ่งเกี่ยวแล้วแน่นอนชีวิตก็จะมีแต่ความเจริญก้าวหน้า และในทางกลับกันหากว่าสิ่งที่ไร้สาระทั้งหลายยังมีได้ถูกสลัดทิ้งไปจากวิถีชีวิตของพวกเขาแน่นอนความสำเร็จก็ยังอยู่อีกไกลมาก

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้บริจาคชะกาต”

(อัลมูมินูน: 4)

4.3.1 ความหมายของชะกาต ตามหลักภาษาศาสตร์ และตามหลักการศาสนาอิสลาม

อัล-ชะกาต () ตามรากศัพท์นั้น เป็นอาการนาม () มาจากคำว่า () อ่านว่า “ซัคกา” แปลว่า การทำการขัดเกลา หมายถึง การขัดเกลาหัวใจให้ปราศจากมลทินและความบาปทั้งปวง หลังจากนั้นได้มีการนำคำ ๆ นี้ไปใช้กับการบริจาคทรัพย์สินเพื่ออัลลอฮ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการขัดเกลาจิตใจมิให้เป็นคนที่ตระหนี่และหวงแหนต่อทรัพย์สมบัติที่อัลลอฮ์ประทานให้มาอยู่ในครอบครองของเขา (Ibn Ashur , n.d. : 18 / 12)

ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا ... ﴾

(103 :)

ความว่า : “เจ้า (มุฮัมมัด) จงเอาส่วนหนึ่งจากทรัพย์สมบัติของพวกเขาเป็นทาน เพื่อให้พวกเขาบริสุทธิ์ และล้างมลทินของเขาด้วยส่วนที่เป็นทานนั้น ...”

(อัลเตาบะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 103)

ในอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงรับสั่งให้บีมุฮัมมัด ﷺ ได้ป่าวประกาศแก่ผู้ที่ศรัทธาทุกคนให้นำส่วนหนึ่งจากทรัพย์สมบัติที่ตนเองครอบครองอยู่นั้นมาทำการบริจาคให้แก่ผู้อื่นเพื่อเป็นการขัดเกลาให้หัวใจนั้นสะอาดปราศจากความตระหนี่ และเพื่อจะให้ทรัพย์สมบัตินั้นก็เป็นทรัพย์ที่บริสุทธิ์

การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่น่าสรรเสริญ และยังได้รับความโปรดปรานและความเมตตาจากเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ อีกด้วย ในอายะฮ์ที่ 4 ของสุเราะฮ์ อัลมูมินูนนี้ได้กล่าวไว้ว่า ﴿ ... ﴾ หมายถึงเป็นผู้ที่ทำการจ่ายชะกาต การใช้คำว่า () อ่านว่า ฟาอิฎูน ซึ่งแปลว่าผู้กระทำ และการกระทำ ณ ที่นี้คือ การจ่ายทรัพย์สินที่อัลลอฮ์ให้มาในหนทางของพระองค์ตามที่พระองค์ได้ทรงสั่งให้ทำการจ่าย ดังที่ได้มีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานเช่น

﴿ ... وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴾

(156 :)

ความว่า : ... และชำระชะกาตและแก่บรรดาผู้ที่เขาศรัทธาต่อ โองการของเรา
(อัลอะอรอฟ : ส่วนหนึ่งของอาะฮ์ซุที่ 156)

อีกความหมายหนึ่งของชะกาตตามทัศนะของนักวิชาการฟิกฮ์ () คือ นามของ
ทรัพย์สินส่วนหนึ่งที่เป็นสิทธิของอัลลอฮ์ซึ่งอยู่ภายใต้การครอบครองของมุสลิมที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้ที่
ยากจนอนาถา (Saiyid Sābiq, 1993: 1/318)

สาเหตุในการเรียกว่าชะกาตนั้นเพราะว่า ผู้ที่ทำการจ่ายนั้นมีความหวังที่จะได้รับความ
เป็นสิริมงคล () การขัดเกลาจิตใจให้สะอาด และการสร้างความเจริญรุ่งเรืองด้วยการทำความดี
ต่างๆ ซึ่งทั้งหมดนั้นเอามาจากรากศัพท์ของคำว่าชะกาตทั้งสิ้น ดังนั้นความหมายของคำว่าชะกาตตาม
ทัศนะของนักวิชาการฟิกฮ์ () นั้นสรุปได้คือ ความเจริญงอกงาม ความสะอาดบริสุทธิ์ และความ
เป็นสิริมงคล (Saiyid Sābiq, 1993: 1/318)

จากความหมายดังกล่าวนี้ได้อ้างอิงหลักฐานจากอัลกุรอานในอาะฮ์ซุหนึ่งคือ

﴿ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا ... ﴾

(103 :)

ความว่า : “เจ้า (มุฮัมมัด) จงเอาส่วนหนึ่งจากทรัพย์สินสมบัติของพวกเขา
เป็นเป็นทาน เพื่อให้พวกเขาบริสุทธิ์ และล้างมลทินของเขาด้วยส่วนที่
เป็นทานนั้น ...”

(อัลเตาบะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอาะฮ์ซุที่ 103)

อาะฮ์ซุนี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้รับสั่งให้ผู้ที่ศรัทธาทุกคนนั้นบริจาคทรัพย์สินที่อยู่ใน
ครอบครองของตนส่วนหนึ่งแก่คนยากจนเพื่อให้ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่นั้นสะอาดบริสุทธิ์ และการ
ขัดเกลาจิตใจของพวกเขาด้วยการจ่ายชะกาต

ในหะดีษของท่านนบี ﷺ ที่ท่านได้ตรัสไว้ว่า

:))

((

(1995 :3603)

ความว่า : จากอาลี عليه السلام ท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า แท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ ได้ทรงกำหนดให้แก่มุสลิมที่มีความร่ำรวยให้บริจาคทรัพย์สินที่ตนเองครอบครองอยู่ส่วนหนึ่งแก่คนที่ยากจนตามอัตราที่ได้ถูกกำหนดเอาไว้ ซึ่งเพียงพอสำหรับคนยากจน เนื่องด้วยการจ่ายชะกัตนี้คนที่หิวโหย และพวกที่สิ้นเนื้อประดาตัวไม่ต้องประสบกับความยากลำบาก แต่เนื่องจากคนรวยที่พวกเขาได้ปฏิบัติตามภาระหน้าที่ในด้านนี้ของเขาส่งเสริมบุญนั้นคือ พวกเขาได้จ่ายชะกัตให้ให้เต็มอัตรา โปรดรำลึกไว้ด้วยว่า คนรายนั้นอัลลอฮ์จะต้องสอบสวนเขาอย่างเข้มงวดที่สุด และจะต้องได้รับการลงโทษที่รุนแรงที่สุด

(al-Tabarāniy,1995 : 3603)

จากหะดีษนี้ท่านนบีได้บอกถึงเรื่องของการจ่ายชะกัตว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นแก่บุคคลที่มีความร่ำรวย ที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้ที่ยากจนอย่าได้ปล่อยให้พวกเขาต้องประสบกับความหิวโหย และหากผู้ใดที่ฝ่าฝืนไม่ยอมจ่ายชะกัตตามคำสั่งเขาก็จะถูกลงโทษจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างเจ็บปวดยิ่ง

ดังนั้นเรื่องชะกัตในแง่ของความหมายแล้วมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของผู้ศรัทธาที่มีความร่ำรวยที่จะต้องใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับบุคคลที่ยากจน โดยมีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การจ่ายชะกัตของผู้ที่ร่ำรวยนั้นก็สามารทำให้ทรัพย์สินที่ยังเหลืออยู่นั้นมีความสะอาดและมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น และชะกัตก็ยังเป็นหนึ่งในหลักห้าประการของศาสนาอิสลามอีกด้วยดังที่ได้มีหลักฐานจากอัลกุรอานและอัลหะดีษอย่างมากมาย

4.3.2 จุดมุ่งหมายของชะกัตที่ได้กล่าวไว้ในสุเราะฮ์ อัลมูมิญน

ชะกัตที่ได้กล่าวไว้ในสุเราะฮ์ อัลมูมิญนตามทัศนะของบรรดาอุละมาอ์นั้นมีจุดมุ่งหมายอยู่สองประการด้วยกันคือ

ประการที่หนึ่ง คือ การจ่ายชะกาดที่เป็นทรัพย์สินเพราะอายะฮ์นี้เป็นอายะฮ์มักก็ยะฮ์⁽¹⁾ ซึ่งเป็นคำสั่งจากอัลลอฮ์ ﷻ ให้ผู้ศรัทธาทุกคนจ่ายชะกาดในทรัพย์สินที่ตนเองมีอยู่โดยมิได้จำกัดว่าจะเป็นทรัพย์สินชนิดใด และมีจำนวนมากเท่าไรดังที่ได้กล่าวไว้ในอีกอายะฮ์หนึ่งว่า

﴿ ... وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ ... ﴾

(141 :)

ความว่า: “... และจงจ่ายส่วนอันเป็นสิทธิในมันด้วย ในวันแห่งการเก็บเกี่ยว...”

(อัล-อันอาม : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 141)

อายะฮ์นี้เป็นคำสั่งจากอัลลอฮ์ ﷻ ให้จ่ายทรัพย์สินของตนเองในวันที่มีการเก็บเกี่ยว ส่วนที่สนะที่กล่าวว่า ชะกาดนั้นอัลลอฮ์ได้ทรงกำหนดให้แก่ผู้ศรัทธาทุกคนในปีที่สองของการอพยพของท่านนบีไปยังนครมะดีนะฮ์นั้น เป็นการกำหนดถึงจำนวนอัตราที่จะต้องจ่ายในทรัพย์สินที่ตนมีอยู่ (Ibn Kathir , n.d. : 5/457)

ประการที่สอง การขัดเกลาลจิตใจให้สะอาด ปราศจากการตั้งภาคี และการกระทำในสิ่งที่เป็นความบาป ด้วยการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และการภักดีต่อคำสั่งของพระองค์ทั้งหมด ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴾

(9-10 :)

ความว่า : แน่นอนผู้ที่ขัดเกลาลชีวิตย่อมได้รับความสำเร็จและ
แน่นอนผู้ที่หมกมุ่นมัน(ด้วยการทำความชั่ว) ย่อมล้มเหลว

(อัลซัมซุ : 9-10)

อายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ได้ทรงยืนยันไว้ว่าผู้ที่จะได้ประสบความสำเร็จ นั้นคือบุคคลที่ขัดเกลาลจิตใจของตัวเองให้สะอาดด้วยการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ส่วนบุคคลที่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องที่จะนำตนเองไปสู่ความบาปนั้นเขาจะพบกับความขาดทุนเป็นอย่างยิ่ง

(1) หมายถึง อายะฮ์ที่ถูกประทาน ที่เมืองมักกะฮ์ ก่อนที่ท่านนบีจะอพยพไปยังนครมะดีนะฮ์

อีกอายะฮ์หนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ว่า

﴿ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴾

(14:)

ความว่า : “แน่นอนผู้ที่ขัดเกลาตนเอง ย่อมบรรลุความสำเร็จ”

(อัลอะอฺลา : 14)

อายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประกาศว่าจะเป็นผู้ที่ได้รับความสำเร็จนั้นจะต้องขัดเกลาจิตใจตัวเองให้สะอาดบริสุทธิ์ ด้วยการทำการกัศดีต่อพระองค์ และประกอบแต่ความดีอายะฮ์ต่อมาพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้อีกว่า

﴿ ... وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ

يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ... ﴾

(21 :)

ความว่า “... และหากมิใช่ความโปรดปรานของอัลลอฮ์แก่พวกเจ้า และความเมตตาของพระองค์แล้ว ก็จะไม่มีผู้ใดเลยในหมู่พวกเจ้าบริสุทธิ์ แต่อัลลอฮ์ทรงให้ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์บริสุทธิ์”

(อันนุร : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 21)

ในอายะฮ์นี้ได้บอกถึงคุณลักษณะของผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริงก็คือผู้ที่หลีกเลี่ยงจากหนทางของชัยฏอนมารร้ายและพวกเขาจะได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ด้วยการให้พวกเขามีความบริสุทธิ์ จากความบาป และสิ่งที่ชั่วช้าทั้งหลาย ในขณะที่เดียวกันก็ไม่มีผู้ใดที่จะสามารถปกป้องตัวเองให้อยู่ในความบริสุทธิ์ตลอดไปได้ นอกจากพระองค์เพียงผู้เดียวเท่านั้น

จากอายะฮ์ทั้งหมดที่ได้กล่าวมานั้นบ่งชี้ให้เห็นว่าความหมายของชะกาดในสุเราะฮ์อัลมุอฺมินูนอายะฮ์ที่ 4 นั้นหมายถึง การขัดเกลาจิตใจให้บริสุทธิ์ ปราศจากการตั้งภาคี การกระทำความบาป และการหลงตามแนวทางของชัยฏอนมารร้ายที่คอยยุแหย่ให้หลงผิด โดยการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ การกัศดีต่อพระองค์และต่อเราะฮ์ฮ์ของพระองค์ การประกอบความดี โดยมีการอ้างเหตุผลมาสามประการด้วยกัน คือ

ประการที่หนึ่ง คือ สุเราะฮ์นี้เป็นสุเราะฮ์ที่ถูกประทานที่เมืองมักกะฮ์ และสุเราะฮ์นี้เป็นสุเราะฮ์ที่ถูกประทานที่เมืองมักกะฮ์โดยไม่มีการขัดแย้งใด ๆ ทั้งสิ้น และเรื่องของการกำหนดอัตราของชะกาตนั้นถูกกำหนดที่นครมะดีนะฮ์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นอายะฮ์ที่ 4 ในสุเราะฮ์ อัลมูมิnun ﴿ ﴾ นั้นถูกประทานก่อนที่ชะกาตจะถูกบังคับใช้ให้ปฏิบัติ ย่อมหมายถึงว่า จุดมุ่งหมายของอายะฮ์นี้นั้นมิใช่เรื่องของทรัพย์สินแน่นอน

ประการที่สอง คือ เป็นที่รู้กันอย่างแพร่หลายว่าเรื่องของชะกาตทรัพย์สินนั้นในอัลกุรอานจะใช้ถ้อยคำที่บ่งบอกถึงการจ่ายนั้น โดยใช้คำว่า () อ่านว่า *อัลฮิตาอู* หมายถึงการจ่าย ดังที่ได้กล่าวไว้ในหลายๆ อายะฮ์ด้วยกันในอัลกุรอานเช่น ﴿ ﴾ ความว่า : “และการจ่ายชะกาต” และอายะฮ์ ﴿ ﴾ ความว่า : “และการจ่ายชะกาต” และมีอีกมากมายหลายอายะฮ์ที่ได้ใช้ถ้อยคำอย่างนี้ แต่ขณะเดียวกันในสุเราะฮ์ อัลมูมิnun นั้นมีการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างไปจากอายะฮ์อื่นๆ ในอัลกุรอานคือ ﴿ ﴾ โดยใช้คำว่า ﴿ ﴾ อ่านว่า *ฟาอิฮุน* หมายความว่า “ผู้ที่กระทำ” ดังนั้นคำว่าชะกาตในอายะฮ์นี้จึงหมายถึงเป็นการกระทำของผู้ศรัทธาทั้งหลายที่ได้รับความสำเร็จ เพราะฉะนั้นการกระทำที่เป็นการกักต้ออัลลอฮ์ และการละทิ้งสิ่งที่เป็นความบาปนั้นจึงมีความเหมาะสมกว่าชะกาตที่เป็นทรัพย์สิน

ประการที่สาม คือ การกล่าวเรื่องชะกาตทรัพย์สินในอัลกุรอานนั้นโดยปกติแล้วจะกล่าวพร้อมกับการละหมาดควบคู่กันไปโดยไม่มีการกล่าวเรื่องอื่นๆ มาคั่นระหว่างดังตัวอย่างเช่น

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ...﴾

(43 :)

ความว่า : “และพวกเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และจงชำระชะกาต”

(อัลบะเกาะเราะฮ์: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 42)

﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ...﴾

(277 :)

ความว่า : ... และดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และจ่ายชะกาต

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 227)

﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ...﴾

(73 :)

ความว่า : “... และดำรงไว้ซึ่งการละหมาด แล้วบริจาคชะกาต...”

(อัลอันบิยาอ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 73)

จากสามอายะฮ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า หลังจากที่อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงเรื่องของการละหมาดแล้วก็จะกล่าวเรื่องของการจ่ายชะกาตต่อไปเลยโดยไม่มีประโยคหรือข้อความใดที่มากั้นระหว่างกลางเลย แต่ในซูเราะฮ์อัลมูมินุนั้น หลังจากที่ได้อีกกล่าวถึงเรื่องของการมีสมาธิในละหมาดแล้วก็มีอายะฮ์มากั้นระหว่างคือ อายะฮ์ ﴿ ﴾ ที่ได้กล่าวถึงเรื่องของการหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่ดีสารพัดปวง ดังนั้นอายะฮ์ที่ 4 ในซูเราะฮ์ อัลมูมินุนั้นจึงมีความแตกต่างไปจากอายะฮ์อื่น ๆ ในอัลกุรอานทั้งหมด

ดังนั้นจุดมุ่งหมายของชะกาตในซูเราะฮ์ อัลมูมินุนตามความเห็นของผู้วิจัยนั้นคือ ให้ความหมายได้ทั้งสองประการ กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่มาทำความสะอาดจิตใจให้บริสุทธิ์สะอาด และการจ่ายชะกาตทรัพย์สิน เพราะทั้งสองประการนั้นมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ เพื่อให้ผู้ที่ซัดเกล้าจิตใจและผู้ที่ทำการจ่ายชะกาตนั้นเป็นผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างสมบูรณ์โดยผ่านกระบวนการจ่ายทรัพย์สินของตนให้แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้นจากผู้รับ เมื่อกระทำได้เช่นนั้นก็จะทำให้จิตใจของผู้ศรัทธานั้นสะอาดบริสุทธิ์ และคุณลักษณะแห่งความเป็นผู้ศรัทธานั้นก็จะเกิดขึ้นมาโดยปริยาย

4.3.3 ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องจ่ายชะกาต

หลังจากที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงความหมายและจุดมุ่งหมายของชะกาตที่ได้กล่าวไว้ในซูเราะฮ์ อัลมูมินุนแล้ว ผู้วิจัยขอนำเสนอเรื่องของทรัพย์สินต่าง ๆ ที่จำเป็นจะต้องจ่ายชะกาตที่ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานและหะดีษของท่านนบี

ในอัลกุรอานนั้นมิได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าทรัพย์สินชนิดใดที่จะต้องจ่ายชะกาตอะไรคือกฎเกณฑ์ของทรัพย์สินที่ต้องจ่ายชะกาต และจะต้องจ่ายในจำนวนมากเท่าไร ดังนั้นเรื่องทั้งหมดของชะกาตนั้นจึงต้องกลับไปทบทวนค้นคว้าในสุนนะฮ์ของท่านนบี ﷺ ที่เคยพูดเคยปฏิบัติเอาไว้ และเคยกำหนดถึงอัตราส่วนในการจ่ายชะกาต เพื่อที่จะได้เป็นแบบอย่างที่ถูกนำไปถือปฏิบัติตามกันในวิถีการดำเนินชีวิตของผู้ศรัทธาทั้งหมด โดยที่ท่านนบีนั้นเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการแจกแจงรายละเอียดต่าง ๆ ที่มีได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในอัลกุรอานทั้งด้วยคำพูดการกระทำและการยอมรับของ

ท่านเพราะท่านนับเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ถึงจุดมุ่งหมายของพระดำรัสแห่งอัลลอฮ์ ﷻ มากกว่าผู้อื่นทั้งหมด (Qarādāwiy, 1999 : 1/123)

ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿...وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾

(44 :)

ความว่า : “...และเราได้ให้อัลกุรอานแก่เจ้าเพื่อเจ้าจะได้ชี้แจง (ให้กระจ่าง) แก่มนุษย์ ซึ่งสิ่งที่ได้ถูกประทานมาแก่พวกเขา และเพื่อพวกเขาจะได้ไตร่ตรอง”

(อัลอะหฺลุ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 44)

ในอายะฮ์นี้เป็นการยืนยันถึงภาระหน้าที่ของท่านเราะสูลคือ ต้องทำการอธิบายชี้แจงต่ออัลกุรอานที่ถูกประทานลงมาเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนและถูกต้องแก่บรรดาเหล่าเศาะหาบะฮ์ และบรรดาผู้ศรัทธาทันทีมา ดังนั้นในเรื่องของทรัพย์สินต่างๆ ที่จะต้องทำการจ่ายชะกาตที่อัลกุรอานและอัลหะดีษได้กล่าวไว้มีดังนี้ คือ 1. ชะกาต ทองและเงิน 2. ชะกาตสินค้า 3. ชะกาตผลผลิตทางการเกษตร 4. ชะกาต ปศุสัตว์ 5. ชะกาต ขุมทรัพย์ 6. ชะกาตน้ำผึ้ง 7. ชะกาตสิ่งของที่ให้ประโยชน์แก่เจ้าของ

1). ชะกาต ทองและเงิน พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿... وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ

﴿الِيمِ﴾

(34:)

ความว่า: “และบรรดาผู้ที่สะสมทองและเงิน และไม่จ่ายมันในหนทางของอัลลอฮ์ (จ่ายชะกาต) นั้น จงแจ้งข่าวดีแก่พวกเขาเถิด ด้วยการลงโทษอันเจ็บปวด”

(อัล-เตาบะฮ์ : 34)

อายะฮ์นี้เป็นคำสั่งจากอัลลอฮ์ ﷻ แก่ผู้ที่มีทองและเงินอยู่ในครอบครองครบตามพิกัดที่อิสลามได้กำหนดเอาไว้ว่าจะต้องทำการจ่ายชะกาต และหากมีผู้ใดที่ไม่ยอมถือปฏิบัติตามเขาก็จะถูกลงโทษจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ อย่างเจ็บปวดดังนั้นทองที่จะต้องจ่ายชะกาตนั้นเมื่อมีอยู่ในครอบครองครบจำนวน 20 ดีนาร์ และครบรอบหนึ่งปีจะต้องจ่ายชะกาตไป 2.5% คือประมาณ ครึ่งดีนาร์ และหาก

มีมากกว่านั้นก็ให้คิดตามอัตราส่วนต่อไป (Saiyid Sābig, 1993:1/328) โดยมีหลักฐานมายืนยันจากอัลหะดีษของท่านนบี ﷺ

))

((

(⁽¹⁾ (7534:1994 ,)

ความว่า : “จากท่านอาลีย ~~ﷺ~~ แท้จริงท่านนบี ~~ﷺ~~ ได้ตรัสไว้ว่า “ท่านจะไม่ต้องจ่ายสิ่งใด (จากทอง) จนกระทั่งต้องมีครบจำนวน 20 ดินาร ดังนั้นเมื่อครบแล้วก็ให้ท่านจ่ายชะกาตครึ่งดินาร และหากมีมากกว่านั้นก็ให้คิดตามส่วนที่เหลือไป และหากทรัพย์สินที่มีในครอบครองนั้นไม่ครบรอบปีไม่ต้องจ่ายชะกาต”

(al- Baihaqiy ,1994:7534)

ดังนั้นหากคิดคำนวณอัตราน้ำหนักของทองในปัจจุบันนี้หากมีอยู่ในครอบครองของผู้ใดโดยน้ำหนักเท่ากับ 85 กรัมจะต้องจ่ายชะกาต 2.5% (al-Qāradāwiy ,1999 : 1/260)

ในส่วนของเงินนั้น จะต้องมีจำนวนครบตามพิกัดคือจำนวน 200 ดิรฮัม เมื่อครบตามพิกัดแล้วก็ให้จ่ายชะกาตจำนวนเศษหนึ่งส่วนสี่ของเงินที่มีอยู่ และหากมีมากกว่านี้ก็ให้คิดตามอัตราส่วนของเงินที่อยู่ในครอบครอง ดังที่ท่านนบีได้กล่าวไว้ในหะดีษของท่านคือ

:

))

()

((

(713 :1994 , 7534 :1994, 2257-2256 : 1991 ,)

ความว่า : จากอาลีย อิบน์อบีตอเล็บ ~~ﷺ~~ ได้กล่าวว่า : แท้จริงท่านนบีได้ให้การยกเว้นการจ่ายชะกาตฆ่าตัวผู้และทาสดังนั้นท่านจงจ่ายชะกาตเงินเถิด โดยคิดคำนวณใน 40

(¹) หะดีษนี้ บุคคอรีย เห็นว่า เสาะเหี้ยะ และอิบนุ หะญูรนั้นมีคามเห็นว่า เป็นหะดีษหะสัน

คิริฮัมนั้นต้องจ่ายชะกาดเท่ากับ 1 คิริฮัม และหากมี 190 คิริฮัมนั้นจะไม่ต้องจ่าย แต่เมื่อครบ 200 คิริฮัมนั้นต้องจ่าย 5 คิริฮัม

(Nasā'iy, 1991: 2256-2257 , al-Baihaqiy, 1994:7534, Ahmad, 1994:713)

ดังนั้นเมื่อคำนวณตามน้ำหนักของเงินในปัจจุบันที่จะต้องจ่ายชะกาดเมื่อมีอยู่ในครอบครองครบจำนวน 595 กรัมและจะต้องจ่ายชะกาด 2.5 % (al-Qaradāwiy, 1999 : 1/260)

2) .ชะกาดปศุสัตว์

ปศุสัตว์ที่จะต้องจ่ายชะกาดนั้น คือสัตว์เลี้ยงที่สามารถนำมาเป็นอาหารได้ เช่น อูฐ วัว และแพะ (Wahbah al-Zuhailiy, 1989 : 2 / 833) โดยที่บรรดาสัตว์เลี้ยงดังกล่าวนี้มีกฎเกณฑ์ที่จะจ่ายชะกาดได้ดังนี้คือ 1) ต้องมีอัตราครบตามพิกัดจำนวน 2) ต้องเลี้ยงครบรอบปี 3) สถานที่เลี้ยงนั้นต้องเป็นสถานที่ๆ ได้รับอนุญาตให้เลี้ยง 4) ต้องเป็นสัตว์ที่มีได้เลี้ยงไว้เพื่อใช้งานจำนวนสัตว์เลี้ยงที่จะต้องจ่ายชะกาดมีดังนี้

2.1 อูฐ บรรดาอูฐละมาอทั้งหมดได้มีมติเห็นพ้องกันในเรื่องของอัตราพิกัดของอูฐตั้งแต่ 5 ตัวจนกระทั่งถึง 120 ตัว ดังตัวอย่างในตารางดังต่อไปนี้ (al-Qardāwiy,1999 : 1/174)

จำนวนพิกัดของอูฐ		จำนวนที่จำเป็นจะต้องจ่ายชะกาด
จาก	ถึง	
5 ตัว	9 ตัว	แพะ 1 ตัว
10 ตัว	14 ตัว	แพะ 2 ตัว
15 ตัว	19 ตัว	แพะ 3 ตัว
22 ตัว	24 ตัว	แพะ 4 ตัว
25 ตัว	35 ตัว	ลูกอูฐตัวเมียอายุ 1 ปีบริบูรณ์ 1 ตัว
36 ตัว	45 ตัว	ลูกอูฐตัวเมียอายุ 2 ปีบริบูรณ์ 1 ตัว
46 ตัว	60 ตัว	ลูกอูฐตัวเมียอายุ 3 ปีบริบูรณ์ 1 ตัว
61 ตัว	75 ตัว	ลูกอูฐตัวเมียอายุ 4 ปีบริบูรณ์ 1 ตัว
76 ตัว	90 ตัว	ลูกอูฐตัวเมียอายุ 2 ปีบริบูรณ์ 2 ตัว
91 ตัว	120 ตัว	ลูกอูฐตัวเมียอายุ 3 ปีบริบูรณ์ 2 ตัว

2.2 วั บรรดาอุละมาอ์ทั้งสี่มัซฮับ⁽¹⁾ ได้มีมติเห็นพ้องกันในเรื่องของพิกัด จำนวน ของวั ที่จะต้องจ่ายชะกาด ดังมีในตารางต่อไปนี้ (al-Qaradāwiy, 1999: 1/174)

จำนวนวั	จำนวนวัที่ต้องจ่ายชะกาด
30 ตัว	1 ตัว อายุ 1 ปี
40 ตัว	1 ตัว อายุ 2 ปี
60 ตัว	2 ตัว อายุ 1 ปี
70 ตัว	1 ตัว อายุ 1 ปี และ 2 ตัวอายุ 2 ปี
80 ตัว	2 ตัว อายุ 2 ปี
90 ตัว	3 ตัว อายุ 1 ปี
100 ตัว	1 ตัว อายุ 2 ปี และ 2 ตัวอายุ 1 ปี
110 ตัว	2 ตัว อายุ 2 ปี และ 1 ตัวอายุ 1 ปี
120 ตัว	3 ตัว อายุ 2 ปี หรือ 4 ตัวอายุ 1 ปี

และคิดคำนวณตามจำนวนของวัที่มีคือ 30 ตัวนั้นต้องจ่ายลูกวัอายุ 1 ปี 1 ตัว และทุก ๆ 40 ตัวนั้นต้องจ่ายชะกาด เป็นลูกวัอายุ 2 ปี 1 ตัว (al-Qaradāwiy 1999: 1/194)

ในส่วนของควายนั้นตามทัศนะส่วนมากของอุลามานั้นคิดเป็นสัตว์จำพวกเดียวกับวั หรือแกะนั้นก็คิดเป็นสัตว์จำพวกเดียวกับแพะ(al-Qaradāwiy, 1999:1/192)

2.3 แพะ อัตราการจ่ายชะกาดของแพะนั้นเมื่อครบกำหนดเวลา 1ปี แล้วคำนวณตามจำนวนแพะได้ดังนี้

จำนวนแพะ	จำนวนที่ต้องจ่ายชะกาด
1 - 39 ตัว	ไม่ต้องจ่ายชะกาด
40 - 120 ตัว	จ่าย 1 ตัว
121 - 200 ตัว	จ่าย 2 ตัว
201 - 399 ตัว	จ่าย 3 ตัว
400 - 499 ตัว	จ่าย 4 ตัว
500 - 599 ตัว	จ่าย 5 ตัว

(1) คือ มัซฮับหะนาฟีย , มาลิกีย , ซาฟีอีย และหัมบาลีย

และคิดคำนวณตามจำนวนแพะ 100 ตัว ต้องจ่ายชะกาต 1 ตัว (al-Qurdhawiy , 1999 : 1/204)

3) . ชะกาตทรัพย์สินทางการเกษตร

บรรดานักวิชาการฟิกฮฺ () ได้มีความคิดเห็นพ้องกันเป็นเอกฉันท์ว่าจำเป็นแก่มุสลิมทุกคนจะต้องจ่ายชะกาตผลิตผลทางการเกษตรและผลไม้โดยบุคคลเหล่านั้นได้ยกหลักฐานจากอัล-กูรออัน อัลหะดีษ และมติของอุลามาอ้างอิง

จากอัลกูรออัน พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ﴾

(267:)

ความว่า: “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายจงบริจาคส่วนหนึ่งจากสิ่งที่พวกเจ้าได้แสวงหาไว้และจากสิ่งที่เราได้ให้ออกออกมาจากพื้นดินเพื่อพวกเจ้า”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 267)

หลักฐานจากอัลหะดีษ

:))

((

(14257:1993 , , 2268:1991, 981:1994 ,)

ความว่า: จากญาบีร จากท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ว่าในสิ่ง(พืช)ที่ถูกรดและหล่อเลี้ยงด้วยน้ำ ที่ไหลจากลำคลองและน้ำฝนจะต้องจ่ายชะกาตในอัตราหนึ่งต่อสิบ และสิ่ง(พืช)ที่รดและหล่อเลี้ยงด้วยน้ำที่ใช้เครื่องทุ่นแรงจะต้องจ่ายในอัตราครึ่งหนึ่งของหนึ่งในสิบ

(Muslim, 1994 : 981 และ al-Nasaiy, 1991 : 2268 Ahmad, 1993 : 14257)

มติเอกฉันท์ของอุละมาอ ()

บรรดานักปราชญ์ของประชาชาติอิสลาม ได้มีมติเห็นพ้องเป็นเอกฉันท์ว่าจำเป็นต้องจ่ายชะกาตที่เป็นผลิตผลทางการเกษตรโดยท่านอิบนุกุดามะฮฺ อิบนุมุนซิร อิบนุอับลิบร์ดฺ ซึ่งถือว่าเป็นมติที่เอกฉันท์ (สายสัมพันธ์,2542 : 1/88)

จากหลักฐานทั้งหมดที่ได้กล่าวมานั้นได้บ่งชี้ว่าทรัพย์สินทางการเกษตรนั้นจำเป็นต้องจ่ายชะกาตเมื่อมีครบตามพิกัดจำนวนที่ได้ถูกกำหนดไว้โดยหลักศาสนบัญญัติดังต่อไปนี้ คือ

พืชผลที่เพาะปลูกหากในรอบฤดูกาลหนึ่งได้ต่ำกว่า 5 ไร่หรือประมาณ 650 กิโลกรัมไม่ต้องจ่ายชะกาด แต่หากได้มากกว่า 650 กิโลกรัมจะต้องจ่ายชะกาด ซึ่งอัตราในการจ่ายนั้นคือ 10 เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตสำหรับไร่น้ำฝน และ 5 เปอร์เซ็นต์สำหรับไร่น้ำทาด (เสาวนีย์ จิตหมวด, 2535: 75)

4) . ชะกาดสินค้าที่มีไว้ขาย

พระองค์อัลลอฮ์ ~~ได้~~ อนุญาตให้มุสลิมทุกคนประกอบธุรกิจทำการค้าขายเพื่อแสวงหาปัจจัยยังชีพและผลกำไรมาเพื่อใช้จ่ายในครอบครัว ในขณะที่เดียวกันพระองค์ทรงห้ามการทำธุรกิจการค้าในสิ่งที่ต้องห้าม(หะรอม) หรือธุรกิจการค้าที่ทำให้หลงลืมการรำลึกถึงพระองค์ โดยสั่งให้ทำการค้าด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่าได้คิดโกงหรือหลอกลวงผู้อื่นไม่ว่าจะโดยวิธีการใดก็ตามดังที่ท่านนบีได้ตรัสไว้ว่า

:))

((: ,

(15406 :1993)

ความว่า : จากอาบีบรคะฮ์กล่าวว่าครั้งหนึ่ง ฉันได้ออกไปยังบาเกอ์หลังจากละหมาดเสร็จแล้ว ท่านนบีก็ได้ล้วงมือเข้าไปใน(ภาชนะที่ใส่) อาหารเพื่อไว้ขาย หลังจากที่ตั้งมือออกมาแล้วพบว่ามือนั้นเปียกและ(เนื่องมาจากมีอาหารที่เสียอยู่ในภาชนะดังกล่าว) แล้วท่านก็กล่าวว่า “มิใช่พวกของเราผู้ที่หลอกลวงเรา”

(Ahmad ,1993 : 15406)

จากหะดีษบทนี้เป็นการย้ำเตือนพร้อมกับสั่งสอนจากท่านนบีเองว่าหากผู้ใดที่คิดจะหลอกลวงผู้อื่นนั้นเขาก็มิใช่ผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริงเพราะการเป็นผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีสัจจะห่างไกลจากลักษณะดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการทำธุรกิจค้าขายที่มีความเสี่ยงมากต่อเรื่องนี้เนื่องมาจากการแสวงหาผลกำไรอันมหาศาล ซึ่งจะทำให้จุดมุ่งหมายของการทำการค้าขายนั้นผิดเป้าหมายที่อิสลามวางเอาไว้หากไม่วางอยู่บนพื้นฐานของการศรัทธาแล้วเป็นเรื่องที่ยากมากที่จะหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านี้ได้

ดังนั้นสินค้าที่จะต้องนำมาจ่ายชะกาดนั้นมีเงื่อนไขอยู่สองประการคือ จะต้องตั้งเจตนาว่าสินค้านั้นเตรียมไว้ขายเพื่อหวังผลกำไร และจะต้องมีความพยายาม หมายถึงจะต้องทำการค้าขาย หากขาดข้อใดจากสองประการดังกล่าวแล้วก็ถือว่าไม่ครบตามกฎเกณฑ์ในการทำการค้าขายและไม่ต้องจ่ายชะกาด (Rifat Abd latif Mashhor , 2002 :71)

การจ่ายชะกาศสินค่านั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องจ่ายโดยมีหลักฐานยืนยันอย่างชัดเจน จากอัลกุรอาน อัลหะดีษ และมติของบรรดาเศาะหาบะฮ์ ตาบิอิน และชนรุ่นสะลัฟทั้งหมด

ในอัลกุรอานพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ...﴾

(267 :)

ความว่า : โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายจงบริจาคส่วนหนึ่งจากสิ่งที่ดีๆ ที่พวกเจ้า แสวงหาไว้...”

(อัลบะเกาะเราะฮ์: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ : 268)

ท่านอิหม่ามอัญญาอะบะริยุได้อธิบายอายะฮ์นี้ว่า หมายถึง การขัดเกลาทรัพย์สินที่ได้มา ด้วยการใช้จ่ายทรัพย์สินที่ดีๆ ที่ได้มาจากการค้าขาย หรือการผลิต หรือส่วนหนึ่งจากทองและเงินไปใน หนทางของอัลลอฮ์ และท่านมุญาฮิดได้ให้ความหมายของคำว่า ﴿...﴾ หมายถึงการ ค้าขาย (al- Qardhawi ,1999 :1/315)

5. ชะกาศขุมทรัพย์ที่ขุดพบเจอ

ขุมทรัพย์ที่ฝังอยู่ในดินหรือถูกซ่อนอยู่ในภูเขาที่มีอยู่หลากหลายชนิด เช่น ทองคำ เงิน หรือเพชรนิลจินดาและแร่ธาตุต่างๆ หากมีการขุดพบเจอเข้าก็จำเป็นที่จะต้องนำมาจ่ายชะกาศ ดังที่ ท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ในเรื่องนี้ว่า

((:))

: 1994, 637 : 1995 , : 1994, 1499: 2000 ,)

(7407 : 1993, 989

ความว่า : “จากอาบิสูรอยเราะฮ์ 4๕ แท้จริงท่านนบีได้ตรัสไว้ว่า “ทรัพย์สินที่ถูกขุด พบเจอนั้นจะต้องจ่ายชะกาศ 1.5 (คือ 20%) ของทรัพย์นั้น”

(al-Bukhariy, 2000 : 1499 , Muslim, 1994: , Tirmiziy, 1995: 637 , และ al-Nasaiy, 1994: 989 Ahmad, 1993:7407)

จากหะดีษนี้เข้าใจได้ว่า ทรัพย์สมบัติที่ไม่มีเจ้าของที่ถูกค้นพบนั้นจะต้องนำมาจ่ายชะ กาศ แต่หากรู้ว่าทรัพย์นั้นเป็นของมุสลิมหรือเป็นของชนผู้ปฏิเสธที่ได้ทำสัญญาพันธสัญญากับรัฐอิสลามแล้วก็

จะต้องส่งคืนทรัพย์สินให้แก่เจ้าของเขาไป (al- Qaradāwiy , 1999 : 1/434) ดังนั้นตรงกันข้ามกับทัศนะของอุละมาอ์ที่กล่าวไว้คือทรัพย์สินที่ถูกขูดพอบเจอและสามารถที่จะมาจ่ายชะกาตได้นั้นก็คือทรัพย์สินที่ไม่มีเจ้าของ

ตามหะดีษดังกล่าวข้างต้นเช่นกันจำนวน 1.5 หรือ 20% นั้นจะต้องตกเป็นของกองคลังสาธารณะในรัฐอิสลาม() (Sulaimān al-Nadwiy , 2543: 19)

ฉะนั้นทรัพย์สินที่ถูกขูดค้นพบที่จะมีสิทธิ์เป็นของส่วนตัวได้นั้นก็คือขุมทรัพย์ที่มีก่อนยุคของอิสลาม และเจอในสถานที่ ๆ ไม่มีคนอาศัยอยู่ โดยจะต้องจ่ายจำนวน 20% เนื่องมาจากเป็นสิ่งที่ได้มาอย่างง่ายดายโดยไม่ต้องเหน็ดเหนื่อยและสามารถที่จะใช้ประโยชน์ได้อย่างมากมาย (al-Mubārakfūriy, 1995 : 3/234)

ดังนั้นเรื่องของการจ่ายชะกาตจากสิ่งที่คุณพบเจอนั้นจากทรัพย์สินสมบัติที่ล้ำค่าหรือจากแร่ธาตุต่าง ๆ ที่มีการสัมปทานกันเพื่อประกอบเป็นธุรกิจกันอย่างแพร่หลายตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันนั้น การจ่ายชะกาตจึงถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นการกระจายผลประโยชน์ที่ได้มาจากทรัพย์สินเหล่านั้นให้แก่ผู้อื่นที่มีความลำบากและยากจนอีกมากมาย เป็นการสร้างสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าสืบไป

6). ชะกาตน้ำผึ้ง

น้ำผึ้งนั้นเป็นอีกผลผลิตหนึ่งที่เป็นจำเป็นต้องจ่ายชะกาตถึงแม้ว่าในประเทศไทยเราจะไม่ค่อยพบเห็นการจ่ายชะกาตน้ำผึ้งกันมากนักแต่บทบัญญัติของอิสลามได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงเรื่องนี้ดังที่ท่านนบีได้กล่าวไว้ในหะดีษบทหนึ่งของท่านคือ

))

((

(1824 : . ,)

ความว่า: “จากอิบนุมัร ~~رضي~~ จากท่านนบี ~~ﷺ~~ แท้จริงท่านนบีนั้นได้เก็บชะกาตน้ำผึ้งนั้นหนึ่งในสิบของน้ำผึ้ง”

(Ibn Majah, n.d.:1824)

จากหะดีษบทนี้เข้าใจได้ว่าเรื่องการจ่ายชะกาตน้ำผึ้งนั้นก็เป็นอย่างอื่นหนึ่งที่ผู้ศรัทธาทุกคนจะต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดสำหรับบุคคลที่มีอาชีพในด้านนี้และได้ผลผลิตในน้ำผึ้งนั้นครบตามพิกัดจำนวนที่จะต้องจ่ายชะกาต

ตามทัศนะของอาบูหะนีฟะฮ์ และบรรดาศหฺายของท่านเห็นว่าจำเป็นต้องจ่ายชะกาต
 ในน้ำผึ้งนั้น โดยมีเงื่อนไขว่าสิ่งนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่มิได้อยู่ในแผ่นดิน อัลคอรอญ์⁽¹⁾ โดยอ้างเหตุผลว่า
 สิทธิของอัลลอฮ์สองประการนั้นจะไม่รวมอยู่ในเรื่องๆ เดียวกัน หมายถึงการจ่ายภาษีที่ดินให้แก่รัฐ
 อิสลามนั้นเป็นสิทธิอย่างหนึ่งของมุสลิมที่ต้องถือปฏิบัติ และการจ่ายชะกาตก็เป็นสิทธิอีกประการหนึ่ง
 แต่เมื่อสองอย่างมาอยู่ในคราวเดียวกันก็ให้ถือปฏิบัติเพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น สิ่งนั้นบางครั้งก็อาศัยอยู่ใน
 สถานที่ ๆ ระบุกันคน เช่นบนภูเขา บนยอดไม้สูง ๆ หรืออยู่กลางทะเลทรายและบางครั้งก็อยู่ใน
 สถานที่ ๆ สะดวกง่ายดายในการจับจึงกำหนดให้จ่ายชะกาตหนึ่งในสิบของน้ำผึ้งที่ได้มา แต่ถึงกระนั้น
 ก็ตามท่านอิหม่ามอะฮ์มัดอิบนุ ฮัมบัลก็ยังไม่ให้ทัศนะไว้ว่าจะต้องจ่ายชะกาตน้ำผึ้งเมื่อมีครบตามอัตรา
 (al- Qaradāwiy , 1999 : 1/421)

การจ่ายชะกาตน้ำผึ้งนั้นถูกอ้างจากหลักฐานของอัลกุรอานที่ได้กล่าวไว้แบบทั่วไปใน
 เรื่องของการจ่ายชะกาตจากสิ่งที่ได้อุตสาหะและจากสิ่งที่ดี ๆ ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระ
 คำรัสไว้ว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ... ﴾

(267 :)

ความว่า : “ โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายจงจ่าย (ชะกาต) จากสิ่งที่ดี ๆ ที่พวกเจ้า
 แสวงหามา ... ”

(อัลบะเกาะเราะฮ์: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ : 268)

จากอัลกุรอานอายะฮ์นี้ก็มีการอ้างหลักฐานกันอย่างมากมายจากคำพูดของบรรดาเศาะ
 หาบะฮ์ และหะดีษสายรายงานต่าง ๆ มากมายซึ่งบางหะดีษก็มีสายรายงานที่ขาดตอนไปบ้างแต่ก็นำมา
 เพื่อให้การยืนยันนั้นมีน้ำหนักจนกระทั่งท่านอิหม่ามดิรมิซียุมิได้ตัดสินใจอย่างเด็ดขาดเรื่องของ
 หลักฐานในการจ่ายชะกาตน้ำผึ้ง แต่ท่านก็กล่าวว่า “ ได้มีนักวิชาการบางส่วนเขาถือปฏิบัติกันในเรื่องนี้
 (สายสัมพันธ์, 2542: 102)

หลักฐานอีกประการหนึ่งของชะกาตน้ำผึ้งคือ การกียาส⁽¹⁾ ที่มีการเปรียบเทียบกับ
 ผลผลิตทางการเกษตร และผลไม้ที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงกำหนดให้จ่ายชะกาตในผลไม้ได้อัน

(1) อัลคอรอญ์ หมายถึง การจ่ายภาษีจากที่ดินที่ผู้ถือกรรมสิทธิ์นั้นเป็นมุสลิม หรือมิใช่มุสลิม ที่อาศัยอยู่ในอำนาจรัฐ อาณาจักรอิสลาม
 โดยต้องจ่ายให้แก่กองคลังของประเทศ () (อัลบะเกาะฮ์ อุมมา ,2548 :75-76)

(1) การกียาสหมายถึง การวินิจฉัยเรื่อง ๆ หนึ่งที่ไม่มียุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อเปรียบเทียบกับหลักฐานที่อยู่แล้วนำมาถือเป็นบทบัญญัติ

เนื่องมาจากการแสวงหาผลประโยชน์จากผืนดินซึ่งมีความคล้ายคลึงกับการแสวงหาผลได้อันเกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์จากตัวผึ้ง แน่นอนตามหลักศาสนบัญญัติแล้วจะไม่มี ความแตกต่างกันเลยระหว่างสองอย่างที่มีความเหมือนกัน (al- Qaradawiy , 1999 : 1/426)

อัตราพิกัต()ของชะกาดน้ำผึ้ง

ท่านอิหม่ามอาบูหะนิฟะฮฺ มีทัศนะว่า ในน้ำผึ้งนั้นไม่ว่าจะมีปริมาณมากหรือน้อยก็ตามต้องจ่ายชะกาดตามอัตราหนึ่งในสิบ เพราะดำเนินตามต้นแบบเดิมในชะกาดของเมล็ดพืชและผลไม้ ท่านอบิยูซุบได้ให้ทัศนะว่าอัตราของชะกาดน้ำผึ้งนั้นต้องมีปริมาณถึง ห้า อูซุก⁽²⁾ ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำสุดของสิ่งที่จะต้องจ่ายชะกาดเช่นเดียวกับข้าวสาลี ข้าวบาเลย์ เมื่อได้นำน้ำผึ้งตามอัตราดังกล่าวก็ต้องจ่ายชะกาดและหากมีไม่ถึงปริมาณดังกล่าวแล้วก็ไม่ต้องจ่ายชะกาด

ท่านอิหม่ามอะฮฺมัด ได้มีทัศนะไว้ในเรื่องนี้เช่นกันว่า อัตราของน้ำผึ้งที่จะต้องจ่ายชะกาดนั้นต้องมีปริมาณถึง 10 อฺฟร็อก ซึ่งเป็นมาตราชั่งตวงของประเทศอิรัก⁽³⁾ หากมีปริมาณไม่ถึงจำนวนดังกล่าวก็ไม่ต้องจ่ายชะกาด

ยูซุฟกอรอฏอวียฺ ได้ให้ทัศนะเป็นข้อชี้ขาดที่ชัดเจนของท่านในเรื่องของอัตราชะกาดน้ำผึ้งนั้นคือ มีปริมาณ 5 อูซุกโดยเท่ากับ 653 กิโลกรัมหรือ 50 ถังตวงของประเทศอียิปต์ โดยคิดตามอัตราของข้าวสาลีซึ่งเป็นอาหารหลัก เพราะว่าตามหลักศาสนบัญญัติแล้วได้คิดอัตราน้ำผึ้งจำนวน 5 อูซุกเป็นพิกัตนั้นเพราะน้ำผึ้งนั้นถูกเปรียบเทียบกับพืชผลทางการเกษตรในการจ่ายชะกาด (al-Qaradāwiy, 1999 : 1 / 428-429)

7). ชะกาดทรัพย์สินที่ทำประโยชน์ให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ

ชะกาดอีกชนิดหนึ่งที่สมควรที่จะกล่าวไว้ในบทนี้คือ ชะกาดทรัพย์สินที่สร้างประโยชน์ให้แก่เจ้าของที่ครอบครอง เช่นบ้านเช่า โรงแรม โรงงาน ยานพาหนะ เรือบรรทุกสินค้า เครื่องบินโดยสาร หรือผลผลิตจากสัตว์เลี้ยง และทรัพย์สินอื่น ๆ อีกที่สร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของอย่างมากมายมหาศาล ทรัพย์สินเหล่านี้ล้วนตามทัศนะของนักวิชาการฟิกฮฺ () ได้แยกออกเป็นสองทัศนะด้วยกันคือ

ทัศนะที่หนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับการจ่ายชะกาดในทรัพย์สินดังกล่าว โดยอ้างเหตุผลว่าชนิดของทรัพย์สินดังกล่าวไม่มีหลักฐานมายืนยันอย่างชัดเจนว่าต้องจ่ายชะกาด โดยพวกเขาถือว่า

(2) จำนวน 5 อูซุกนั้นเท่ากับ 653 กิโลกรัม (al-Qaradawiy)

(3) อฺฟร็อกนั้นเท่ากับ 16 ลิตร และสิบอฺฟร็อกนั้นก็เท่ากับ 160 ลิตร (al-Qardhawiy)

ท่านเราะสูล ﷺ ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนแล้วถึงชนิดของทรัพย์สินที่จะต้องจ่ายชะกาต และไม่ปรากฏว่าทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องนำมาจ่ายชะกาต และผู้ที่มาสนับสนุนทัศนะนี้มีบางส่วนจากชาวสะลัฟ และกลุ่มนักวิชาการฟิกฮฺ () รุ่นหลัง ๆ จากหัวเมืองต่าง ๆ เช่น อิบน์ หัซม อัสเซกาณีย และศิดดีคหะซัน คอน ซึ่งพวกเขามีทัศนะว่า ทรัพย์สินดังกล่าวไม่ต้องนำมาจ่ายชะกาตไม่ว่าจะเป็นบ้านเช่า โรงแรม โรงงานผลิตสินค้า ยานพาหนะต่าง ๆ นั้นไม่ต้องจ่ายชะกาต และศิดดีคหะซัน คอน ยังได้กล่าวไว้ในตอนท้ายว่า สินค้าที่นำมาวางขายนั้นไม่ต้องออกชะกาตเช่นเดียวกัน (al-Qaradāwiy, 1999 :1/459-460)

ทัศนะที่สอง สนับสนุนให้มีการจ่ายชะกาตในทรัพย์สินทุกอย่างที่ทำกำไรให้แก่ผู้เป็นเจ้าของที่ครอบครองอยู่ เช่น บ้านเช่า โรงแรม โรงงาน ยานพาหนะ เรือบรรทุก เครื่องบินโดยสาร หรือผลผลิตจากสัตว์เลี้ยง และทรัพย์สินอื่น ๆ อีกที่สร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของอย่างมากมายมหาศาล และผู้ที่สนับสนุนทัศนะนี้นั้นคือบางส่วนจากอุละมาอ์ของอัลมาลิกียะฮ์⁽¹⁾ และบางส่วนจากอัลหะนาบิละฮ์⁽²⁾ และจากอุละมาอ์ร่วมสมัย อย่างเช่น อาบูชะเราะฮ์ อับดุลวะฮาบ คอลลาฟ และ อับดุลเราะฮ์มาน หะสัน ถึงแม้ว่าจะไม่มีหลักฐานมากกล่าวไว้อย่างชัดเจนก็ตามแต่บรรดา อุละมาอ์เหล่านั้นก็อ้างหลักฐานจากอัลกุรอาน และอัลหะดีษที่ได้ระบุเอาไว้แบบทั่วไปโดยให้เหตุผลบางประการดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง พระองค์อัลลอฮ์ได้ทรงบังคับใช้ให้ผู้ที่มทรัพย์สินที่แน่นอนนั้นให้จ่ายชะกาต หรือการบริจาทาน ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴾

(24 :)

ความว่า: และบรรดาผู้ที่ในทรัพย์สินของเขามีส่วนที่
ถูกกำหนดเอาไว้

(อัลมะอาริจญ์ : 24)

﴿ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا ... ﴾

(103 :)

(1) อัลมาลิกียะฮ์ () หมายถึงอุละมาอ์ ที่สังกัดแนวทางของอิหม่ามมาลิก บินอานัส

(2) อัลหะนาบิละฮ์ () หมายถึงอุละมาอ์ ที่สังกัดแนวทางของอิหม่ามอะฮ์มัด อิบน์ ฮัมบัล

ความว่า : “เจ้า (มุฮัมมัด) จงเอาส่วนหนึ่งจากทรัพย์สินของพวกเขา
เป็นทาน เพื่อให้พวกเขาบริสุทธิ์ และล้างมลทินของเขาด้วยส่วนที่เป็น
ทานนั้น ...”

(อดเตาะฮะฮฺ: ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 103)

สองอายะฮฺที่กล่าวมานี้ถือว่าเป็นคำสั่งจากอัลลอฮฺ ﷻ ให้ทำการจ่ายชะกาตหรือบริจาค
ทานจากทรัพย์สินที่ได้มาโดยแน่นอน

และในหะดีษของท่านบีที่ได้กำชับให้แก่ผู้ที่มีทรัพย์สินทุกคนได้ทำการจ่ายชะกาต
เช่นกันดังที่ท่านเราะฮูฎได้ตรัสไว้ว่า(()) ความว่า : “พวกท่านทั้งหลายจงจ่ายชะกาต
ทรัพย์สินของท่าน” โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเป็นทรัพย์สินชนิดใด

ประการที่สอง เหตุผลอีกประการหนึ่งที่เป็นจะต้องจ่ายชะกาตในทรัพย์สินที่มีการ
เติบโตขึ้นหรือที่ทำกำไรให้แก่เจ้าของ และหากไม่มีการเพิ่มพูนใด ๆ จากทรัพย์สินก็ไม่ต้องจ่ายชะกาต
ในทรัพย์สิน

ประการที่สาม เหตุผลที่ต้องจ่ายชะกาตในทรัพย์สินที่กล่าวมานั้นคือ การขัดเกลาจิตใจ
ใจของผู้ที่มีทรัพย์สินให้สะอาดบริสุทธิ์ ด้วยการจ่ายทรัพย์สินที่ตนมีอยู่นั้นแก่คนยากจนที่ต้องการความ
ช่วยเหลือเพื่อสนองพระคุณต่ออัลลอฮฺ ﷻ ที่ได้ประทานทรัพย์สินให้แก่เขาในขณะเดียวกันก็เพื่อที่จะ
ขัดเกลาทรัพย์สินที่มีอยู่นั้นให้สะอาดบริสุทธิ์ไปด้วย ทั้งหมดนั้นหากใช้สติปัญญาคิดดูมันจำเป็นแก่
ชาวสวนที่ทำการเพาะปลูกแก่ต้นที่จะต้องจ่ายชะกาตดอกหรือ ? โดยที่เจ้าของโรงงานผลิตสินค้า
เจ้าของเรือสินค้า เครื่องบินพาณิชย์ หรือเจ้าของอาคารบ้านเช่าต่าง ๆ และอื่น ๆ อีกมากมายที่ทำกำไร
อย่างมากมาย มหาศาลให้แก่เจ้าของซึ่งมากกว่าผู้ปลูกอินทผลัมและข้าวสาลีทั้งหลาย ๆ เท่าแต่ไม่ต้อง
จ่ายชะกาต หากใช้สติปัญญาคิดดูก็จะรู้ว่าผู้ใดที่สมควรจะจ่ายชะกาตมากกว่ากัน (al-Qaradāwiy,
1999 : 1/461-462)

จากข้อขัดแย้งดังกล่าวระหว่างสองทัศนะของอุละมาอ์ผู้วิจัยจึงขอสรุปตามที่สนะของ
นักวิชาการฟิกฮ์ในยุคปัจจุบันว่าทรัพย์สินดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องจ่ายชะกาตโดยการกียาสจากทรัพย์สิน
ที่มีเพื่อไว้ขายเพราะเป็นทรัพย์สินที่มีการเจริญเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ มิได้เป็นทรัพย์สินอยู่กับที่ ดังนั้นจึง
จำเป็นที่จะต้องจ่ายชะกาตในทรัพย์สินส่วนนั้น ดังที่ได้มีบทสรุปในการประชุมใหญ่ว่าด้วยเรื่องการ
วินิจฉัยต่อหุกุมข้อชี้ขาดต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นครั้งที่สองเมื่อปี ฮศ.1385ซึ่งตรงกับปี คศ.1965 โดยมติในที่

ประชุมเรื่องของชะกาตทรัพย์สินที่ไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนแต่เป็นทรัพย์สินที่มีความเจริญเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งมีใจความว่า

“แท้จริงแล้วทรัพย์สินที่มีความเจริญเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ นั้นที่ไม่มีหลักฐานและไม่มีทศนะจากนักวิชาการฟิกฮ์โดยตรงนั้นขอตัดสินไว้ดังต่อไปนี้คือ “ไม่จำเป็นต้องจ่ายชะกาตตัวของทรัพย์สินที่ทำประโยชน์ เช่น อาคารที่ให้เช่า โรงงานต่าง ๆ เรือบรรทุกสินค้า เครื่องบินโดยสาร และอื่น ๆ อีก แต่จำเป็นต้องจ่ายชะกาตจากกำไรสุทธิที่ได้จากทรัพย์สินเหล่านั้นเมื่อมีจำนวนครบตามพิกัตที่กำหนดและครบรอบปี” และจำนวนที่จะต้องจ่ายชะกาตนั้นคือเศษหนึ่งส่วนสี่หรือ 2.5% ในตอนสิ้นปีเหมือนกับการจ่ายชะกาตค้าขายหรือชะกาตเงิน และในส่วนของบริษัทห้างหุ้นส่วนนั้นตอนจ่ายชะกาตจะต้องไม่คิด กำไรรวมของหุ้นทั้งหมดแต่ให้คิดเป็นรายบุคคลที่ถือหุ้น”

(Wahbah al-Zuhailiy, 1989 : 2 / 865)

4.3.4 โทษของผู้ที่ไม่จ่ายชะกาต

การจ่ายชะกาตเป็นหลักการข้อหนึ่งของอิสลามที่ถูกบังคับใช้แก่ผู้ที่มีทรัพย์สินครบตามพิกัตที่ถูกกำหนดเอาไว้เป็นการบังคับใช้อย่างเด็ดขาดหากผู้ใดถือปฏิบัติก็จะได้รับผลบุญและในขณะเดียวกันผู้ใดที่ฝ่าฝืนไม่ยอมปฏิบัติตาม พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ก็จะลงโทษแก่เขาอย่างแสนสาหัสทั้งในโลกนี้และโลกอาคีเราะฮฺข้างหน้า ในบทนี้ผู้วิจัยใคร่ขอนำเสนอโทษของผู้ที่ไม่ยอมจ่ายชะกาตทั้งในโลกนี้และโลกอาคีเราะฮฺต่อไป

4.3.4.1 โทษของผู้ที่ไม่จ่ายชะกาตในวันอาคีเราะฮฺ

พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงดำรัสไว้ในเรื่องนี้ว่า

﴿... وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٦٨﴾ يَوْمَ تَحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ ﴿٦٩﴾ هَذَا مَا كَنْتُمْ لَا نَفْسَكُمْ فذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٠﴾﴾

(35-34 :)

ความว่า : “... และบรรดาผู้ที่สะสมเงินทองและไม่จำยมนในหนทางของอัลลอฮ์ (จ่ายซะกาต) นั้น จงแจ้งข่าวดีแก่พวกเขาเถิด ด้วยการลงโทษอันเจ็บปวด, วันที่มัน (เงินทองที่พวกเขาสะสมไว้) จะถูกเผาไฟนรกแห่งญะฮันนัมแล้วหน้าผากของพวกเขา และสีข้างของพวกเขาจะถูกนាប់ด้วยมัน (คือมีเสียงกล่าวแก่พวกเขาในวันที่พวกเขาถูกลงโทษว่า) นี่แหละคือสิ่งที่พวกเจ้าได้สะสมไว้ เพื่อลงโทษตัวของเจ้าเอง ดังนั้นจงลิ้มรสสิ่งที่พวกเจ้าสะสมไว้เถิด

(อิตเตาะบะฮฺ: ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 34-35)

จากอายะฮฺที่ได้ยกมานี้พระองค์อัลลอฮ์ﷻได้ทรงแจ้งมาให้แก่เราะฮ์ลุลของพระองค์เพื่อเป็นการย้ำเตือนก่อนที่วันนั้นจะมาถึงว่า โทษดังกล่าวเป็นโทษที่รุนแรงมากขอให้ประชาชาติของท่านนั้นพึงระวังเอาไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาผู้ที่ตระหนี่ที่ไม่ยอมจ่ายทรัพย์สินในหนทางที่พระองค์ทรงใช้ให้จ่ายทั้งหลาย พระองค์อัลลอฮ์ﷻ จะให้ทรัพย์สินเหล่านั้นแหละที่จะหวนกลับมาทำลายพวกเขาเอง มันเป็นโทษที่สาหัสยิ่งนักและใช้วิธีการลงโทษที่น่าสะพรึงกลัวเป็นอย่างยิ่ง

ท่านเราะฮ์ลุลﷺ ก็ได้กล่าวไว้ในหะดีษของท่านบทหนึ่งถึงโทษที่จะประสบแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนว่า

: :
: :

(180 :) ﴿

(1404 : 2000,)

ความว่า : “จากอาบีฮุร็อยเราะฮ์ﷺ ได้กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุลﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า “ผู้ใดที่อัลลอฮ์ได้ทรงประทานทรัพย์สินสมบัติมาให้แก่เขาแล้วเขาไม่ชำระ (จ่ายซะกาต) ในวันกียามะฮ์ ทรัพย์สินนั้นจะมาหาเขาในลักษณะของงูที่มีพิษร้ายแรงโดยที่หัวของมันไม่มีขน มีเขี้ยวยาวสองเขี้ยว มันจะรัดพันคอของเขาในวันกียามะฮ์ แล้วมันจะจูดคร่าเขาด้วยกรามทั้งสองข้างของมัน แล้วมันก็จะพูดว่า “ข้านี้แหละคือทรัพย์สินสมบัติของเจ้า” หลังจากนั้นท่านนบีก็ได้อ่านอัลกุรอาน (ซึ่งมีความว่า) “และบรรดาผู้ที่

ตระหนี่ในสิ่งที่อัลลอฮ์ได้ทรงประทานให้แก่พวกเขาจากความกรุณาของพระองค์นั้น
จงอย่าได้คิดเป็นอันขาดว่ามันเป็นการดีแก่พวกเขา หากแต่มันเป็นความชั่ว⁽¹⁾แก่พวกเขา
ซึ่งพวกเขาจะถูกคลั่งสิ่งที่พวกเขาได้ตระหนี่มันไว้ในวันกิยามะฮ์⁽²⁾ และสำหรับ
อัลลอฮ์นั้น คือมรดกแห่งชั้นฟ้าและแผ่นดิน และอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้อย่าง
ละเอียดในสิ่งที่พวกเขากระทำกัน” (อาละอิมรอน: 180)

(al-Bukhariy , 2000: 1404)

จากหะดีษที่ได้ยกมานี้ท่านเราะสูล ﷺ ได้พยายามที่จะบอกและย้ำเตือนแก่ประชาชาติ
ของท่านที่มีทรัพย์สินมีความร่ำรวยเพื่อให้พวกเขาได้จ่ายซะกาตให้แก่บุคคลที่ยากจนเพื่อชำระส่วนที่
เป็นสิทธิของผู้อื่นและอย่าได้หวังเหนี่ยวทรัพย์สินที่อัลลอฮ์ทรงให้มาในลักษณะของผู้ตระหนี่และคิด
ว่ามันคือของเขาเพียงผู้เดียว หากมนุษย์คิดอยู่ในลักษณะเช่นนี้และไม่ยอมจ่ายซะกาตแล้วแน่นอนโทษที่
พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้เตรียมไว้ให้แก่เขานั้นมันเจ็บปวดยิ่งนักเหมือนดังที่กล่าวไว้ในหะดีษข้างต้น

อีกหะดีษหนึ่งที่ท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า

))

(

(987 : 1994 ,)

ความว่า : ไม่มีผู้ใดที่เป็นเจ้าของคลังมหาสมบัติ แต่เขาไม่ยอมจ่ายซะกาต นอกจากเขา
ผู้นั้นในวันกิยามะฮ์จะถูกลงโทษด้วยการถูกเผาและถูกขนาบ (ด้วยไฟนรก) ตรงสี่ข้าง
ทั้งสองและบนหน้าผากของพวกเขา

(Muslim, 1994 : 987)

ในหะดีษบทนี้ได้บอกเล่าถึงโทษอีกรูปแบบหนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้เตรียมไว้แก่
ผู้ที่ไม่ยอมจ่ายซะกาต

อีกหะดีษหนึ่งที่ท่านนบีได้กล่าวไว้

:

))

!

:

:

(1) คือเป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดอันตรายแก่พวกเขา

(2) คือในวันกิยามะฮ์นั้นทรัพย์สินสมบัติที่พวกเขาตระหนี่หวงแหนไว้นั้นจะกลายเป็นห้วงสำหรับคลั่งคลุ้มพวกเขาเอง

:

:

!

"

((

990: 1994 , , 6638: 2000 , , 617 : . ,)

(

ความว่า: “จากอาบิซัรได้กล่าวว่า “ฉันได้มาหาท่านเราะสูล ﷺ และได้เจอท่านนั่งอยู่ใต้เงาของกะอับะฮฺ เมื่อท่านเห็นฉันเดินเข้าไปหาท่านก็ได้กล่าวว่า “ด้วยพระนามของพระผู้อภิบาลแห่งกะอับะฮฺแท้จริงพวกเขาเหล่านั้นจะพบกับความขาดทุนในวันกิยามะฮฺ” ดังนั้นฉันจึงได้ถามท่านว่า “เกิดอะไรขึ้นแก่ฉันล่ะ! หรือว่าท่านได้ถูกประทานสิ่งใดลงมา โอ้ท่านเราะสูลฉันขอสาบานด้วยบิดาและมารดาของฉัน แล้วพวกเขาเป็นใครเล่า” ท่านเราะสูล ﷺ ก็ได้กล่าวว่า “พวกที่มีทรัพย์สินมากมาย เว้นแต่เขาบอกว่าเพียงแค่นี้ ๆ เท่านั้น แล้วเขาก็ได้รวบรวมทรัพย์เพียงน้อยนิดไว้ (รอบๆ ตัว) ค้านขวาและซ้าย (เพื่อเป็นทานต่อผู้อื่น) แล้วท่านก็ได้กล่าวว่า “ฉันขอสาบานด้วยพระนามของผู้ที่ชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ว่า “เมื่อบุคคลผู้หนึ่งได้ตายไปและเขาได้ทิ้งอูฐหรือวัวของเขาไว้ (เบื้องหลัง) โดยไม่ได้จ่ายชะกาตเมื่อถึงวันกิยามะฮฺแล้วสัตว์เหล่านั้นจะมาหาเขาในรูปลักษณะที่ใหญ่โตและอ้วนพี แล้วเหยียบย่ำเขาด้วยฝ่าเท้าของมันและจะแทงเข้าของๆ มันด้วยเขาทั้งสองข้าง คราใดที่ถูกแทงพรวดไปทั้งร่างแล้วทุกอย่างก็จะเป็นเหมือนเดิมอีก จนกระทั่งถึงวันสิ้นสุดของการตัดสินคดีของมนุษยโลกทั้งหลาย”

(al-Bukhariy, 2000 : 6638 และ Muslim , 1994 : 990 al-Tirmiziy , n.d : 617)⁽¹⁾

จากหะดีษบทนี้มีบทเรียนมากมายที่ผู้ศรัทธาทุกคนนำมาคิดเพื่อเป็นอุทาหรณ์สอนใจได้ถึงคำพูดของท่านนบี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีทรัพย์สมบัติมีความร่ำรวยแต่ในขณะเดียวกันไม่ยอมทำการบริจาคให้แก่คนยากจนนอกจากเพียงน้อยนิดเท่านั้นเอง หรือไม่ยอมจ่ายชะกาตตามอัตราที่ได้ถูก

(1) หะดีษนี้ใช้สำนวนของ ตีรมิซีย

กำหนดไว้ โทษที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้เตรียมเอาไว้ในที่สุดแสนสาหัสมากในวันกิยามะฮ์ ด้วยการให้ทรัพย์สินเหล่านั้นแหละที่เป็นผู้ลงโทษ ในหะดีษนี้ท่านนบี ﷺ ได้ยกตัวอย่างของผู้ที่ไม่ยอมจ่ายชะกาตอูฐ และวัวแล้วสัตว์ทั้งสองชนิดนี้แหละที่จะมาจิวัดเจ้าของ ๆ มันในวันกิยามะฮ์ และในหะดีษอื่นๆ เมื่อทรัพย์สินนั้นเป็นเงินหรือทองก็จะมาลงโทษเจ้าของ ๆ มันด้วยการที่เป็นไฟนรกและจะมาขนาบหน้าของเจ้าของที่ไม่ยอมจ่ายชะกาต ทั้งหมดนี้คือการลงโทษอัลลอฮ์ ﷻ ในวันกิยามะฮ์ข้างหน้า

4.3.4.2 โทษของผู้ไม่จ่ายชะกาตในโลกนี้

โทษของผู้ที่ไม่ยอมจ่ายชะกาตนั้นมิใช่ว่าจะมีเพียงแค่วันอาคีเราะฮ์เท่านั้นที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้เตรียมไว้ให้ แต่ในขณะที่เดียวกันในโลกนี้ก็ยังมีโทษหนักที่ท่านนบี ﷺ และเหล่าบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านได้เคยปฏิบัติเอาไว้ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นจะเนื่องมาจากสาเหตุของการไม่ให้ความสำคัญเรื่องชะกาตหรือเนื่องมาจากการปฏิเสธไม่ยอมจ่ายก็จำเป็นแก่ผู้นำมุสลิมที่มีอำนาจในทางกฎหมายให้ยึดทรัพย์สินครึ่งหนึ่งของเขาที่มีอยู่ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกองคลังสาธารณะในรัฐอิสลาม () (Wahbah al-Zuhailiy, 1989: 735)

ท่านนบี ﷺ ได้ตรัสไว้ในหะดีษบทหนึ่งของท่านว่า

((

(النسائي , 1991 : 2406 , أحمد , 1993 : 19165, 19183, 19657)

ความว่า : “ผู้ใดที่จ่ายชะกาตด้วยความเต็มใจเขาจะได้อะมัลตอบแทน และผู้ใดที่ไม่ยอมจ่ายชะกาต ดังนั้นเราจะทำการยึดทรัพย์สินครึ่งหนึ่งที่เขามีอยู่จากอูฐของพวกเขาเพื่อเป็นการจ่ายค่าปรับในความคิดที่เขาได้กระทำไว้พระเจ้า ผู้ทรงอภิบาลของเขาผู้ทรงสูงส่งและไม่อนุญาตให้ผู้ศรัทธาทุกคนกระทำเยี่ยงนั้นต่อไป (คือการไม่ยอมจ่ายชะกาต)”

(Nasaiy , 1991 : 2406 และ Ahmad , 1993 : 19163 , 19183, 19657)

จากความหมายของหะดีษบทนี้จะเห็นได้ว่าท่านเราะฮ์ฎูล ﷺ ได้อธิบายถึงคุณค่าของผู้ที่จ่ายชะกาตด้วยความเต็มใจและตามกำหนดเวลาที่แน่นอนว่าจะตอบแทนความดีให้แก่เขาอย่างมากมาย และในขณะที่เดียวกันในส่วนของผู้ที่คือดึงหรือไม่เอาใจใส่ต่อเรื่องของชะกาตหรือพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการจ่ายชะกาตจะด้วยวิธีการใดก็ตามเมื่อเขามีทรัพย์สินครบตามพิกัดอัตราที่ถูกกำหนดไว้ว่า

จะต้องจ่ายชะกาด ท่านนบีก็ได้กำหนดบทลงโทษไว้แก่บุคคลเหล่านี้ด้วยการยึดทรัพย์สินที่มีอยู่ในครอบครองครั้งหนึ่ง

และในส่วนของผู้ที่ไม่ยอมจ่ายชะกาดพร้อมทั้งปฏิเสธว่าชะกาดนั้นไม่จำเป็นแก่เขาที่จะต้องจ่าย บุคคลประเภทนี้นั้นอนุญาตให้ผู้ปกครองบังคับให้จ่ายและหากยังไม่ยอมปฏิบัติตามก็อนุญาตให้ประกาศสงครามกับบุคคลเหล่านั้น ดังที่ได้เคยเกิดขึ้นหลังจากที่ท่านนบีได้เสียชีวิตและอาบูบักร์เป็นคอลีฟะฮ์ ดังที่มีรายงานว่า

:))

:

:

((

(1399 : 2000 ,)

ความว่า :“แท้จริงท่านอูซุรอยเราะฮ์ ได้กล่าวว่า “หลังจากที่เราะฮูต ได้เสียชีวิตแล้วมีชาวอาหรับมากมายได้ละทิ้งศาสนาอิสลามและปฏิเสธต่อคำสอนอิสลาม” ดังนั้นท่านอุมร์ จึงได้กล่าวว่าฉันจะทำสงครามกับพวกเขาอย่างไรเล่าในเมื่อท่านเราะฮูต ได้ทรงตรัสไว้ว่า “ฉันถูกสั่งให้ทำสงครามกับมนุษย์จนกว่าพวกเขาจะยอมได้กล่าวคำปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ถูกกราบไหว้อย่างเที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮ์ และมุฮัมมัดนั้นเป็นเราะฮูตของพระองค์ หากพวกเขาได้ยอมรับ แล้ว เลือดของพวกเขา และทรัพย์สินของพวกเขาจะถูกปกป้องจากฉัน นอกจากด้วยสิทธิแห่งทรัพย์สินนั้นและการสอบสวนนั้นเป็นสิทธิของอัลลอฮ์(เพียงผู้เดียว) ”

(al-Bukhāriy , 2000 : 1399)

จากรายงานของอาบูซุรอยเราะฮ์ที่กล่าวมานั้นได้เล่าถึงเหตุการณ์ของชาวอาหรับที่ปฏิเสธในการจ่ายชะกาด อาบูบักร์ซึ่งเป็นคอลีฟะฮ์ผู้นำสูงสุดของอิสลามหลังท่านนบี ก็ได้ประกาศเป็นศัตรูกับพวกเหล่านั้น เพราะบุคคลเหล่านั้นฝ่าฝืนที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ และเราะฮูตของพระองค์และต่อทรัพย์สินที่พระองค์ ทรงประทานให้มา คำสั่งเรื่องชากาดนั้นเป็นการสั่งในเชิงบังคับ และหากไม่ถือปฏิบัติก็จะได้รับโทษอย่างหนัก แต่ขณะเดียวกันหากผู้ที่ปฏิบัติตามและยอมกล่าว

คำปฏิญาณแล้วทั้งชีวิตและทรัพย์สินก็จะถูกปกป้องจากการถูกยึดโดยผู้ที่มีอำนาจ นอกจากในส่วนที่เป็นสิทธิแห่งทรัพย์สินนั้นคือส่วนที่เป็นชะกาต ดังที่อาบูบักรุคอลิฟะฮ์⁽¹⁾ คนแรกของอิสลามได้เคยประกาศสงครามกับบุคคลเหล่านี้หลังจากที่ท่านนบีได้กลับไปสู่ความเมตตาโดยที่ท่านได้กล่าวว่า

))

:

((

(1400 : 2000 ,)

ความว่า : “คังนั้น ท่านอะบูบักรุ رضي الله عنه จึงได้กล่าวว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ฉันจะประกาศสงครามกับผู้ที่แบ่งแยกระหว่างเรื่องของการละหมาดและเรื่องของชะกาต แท้จริงแล้วชะกาตนั้นเป็นสิทธิแห่งทรัพย์สิน ฉันขอสาบานต่ออัลลอฮ์ว่า หากผู้ใดที่ไม่ยอมจ่ายชะกาตถึงแม้ว่าเพียงแค่ลูกแพะตัวเมียที่มีอายุไม่ถึง 1 ขวบ ที่เคยจ่ายชะกาตให้แก่ท่านเราะฮูล ฉันจะขอประกาศสงครามแก่ผู้ก็คือคังเหล่านั้น. ท่านอุมร์ رضي الله عنه ได้กล่าวว่า “ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์สิ่งที่เกิดขึ้นนี้มีใช้เรื่องอื่นใดเลยนอกจากเป็นการเปิดใจจากอัลลอฮ์ رضي الله عنه ให้แก่อาบูบักรุ رضي الله عنه คังนั้นฉันจึงรู้ว่าเป็นเรื่องของสงคราม”

(al-Bukhāriy, 2000 : 1400)

คำประกาศของอะบูบักรุนี้จะเห็นได้ว่าโทษของผู้ที่ไม่ยอมจ่ายชะกาตบนโลกนี้นั้นเป็นโทษหนักด้วยการยึดทรัพย์สินที่มีอยู่นั้นครั้งหนึ่ง และหากไม่ยอมจ่ายพร้อมทั้งปฏิเสธว่าชะกาตนั้นไม่จำเป็นแก่เขาที่จะต้องจ่ายต่อไปอีกแล้วเหมือนคังที่ได้เกิดขึ้นแก่อาบูบักรุหลังจากที่ท่านนบีได้ตายไปแล้วท่านก็ได้ประกาศทำสงครามกับพวกเขาโดยส่งกองกำลังทหารมุสลิมเข้าไปปราบปรามและบังคับให้ชนกลุ่มนั้นกลับเข้านับถือศาสนาอิสลามใหม่เพราะการไม่จ่ายชะกาตและปฏิเสธว่าไม่จำเป็นแก่เขาที่จะต้องจ่ายนั้นถือว่าสิ้นสุดจากการเป็นอิสลาม

โทษอีกประการหนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ได้เตรียมไว้สำหรับผู้ที่ไม่ยอมจ่ายชะกาตหลัง

(1) คอลิฟะฮ์คือ ตำแหน่งผู้นำสูงสุดในอิสลามที่รองจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ หลังจากท่านได้ไปสู่ความเมตตาของอัลลอฮ์แล้ว

จากที่มีทรัพย์สินครบตามอัตราจำนวนที่ถูกกำหนดไว้ เพื่อให้พวกเขาได้เห็นอย่างชัดเจนตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ด้วยการให้เกิดความแห้งแล้ง และขาดแคลนอาหารมาประสบแก่พวกเขาหรือกลุ่มชนที่เขาอาศัยอยู่ (Kamal Ibn al-Salim, 2003: 3/9-10) ดังที่ท่านเราะฮ์ลุส ได้ตรัสไว้ในหะดีษของท่านว่า

((

(346 . 4077 :1995, 136 : n.d. ,)

ความว่า : ท่านนบี ได้ตรัสไว้ว่า บุคคลที่ฝ่าฝืนไม่ยอมจ่ายชะกาตนั้นไม่มีโทษประการที่จะประสบแก่เขานอกจากอัลลอฮ์จะ (ทดสอบเขาให้พบกับความขาดแคลน) เป็นเวลาหลาย ๆ ปี และอีกรายงานหนึ่งคือ อัลลอฮ์จะให้เขาประสบกับความแห้งแล้ง (al-Baihaqiy, n.d.136 , al-Tabarāniy, 1995 : 4077 , al- Hākim, n.d. 346)

จากโทษของผู้ที่ไม่ยอมจ่ายชะกาตที่ได้กล่าวมาแล้วที่เกิดขึ้นในโลกนี้นั้นนับว่าเป็นการลงโทษที่หนักมากและบุคคลเช่นนี้ส่วนมากแล้วจะจบชีวิตลงในลักษณะที่ไม่ดี() มีบางคนก็ได้ถูกลงโทษให้เห็นอย่างชัดเจนในโลกนี้ อย่างเช่นกอรุน⁽¹⁾ ผู้โอหังอวดว่าตัวเองนั้นร่ำรวยที่สุดใช้เงินไปในทางที่ไม่ถูกต้องท่านบิฆาซังให้จ่ายชะกาตแต่ไม่ยอมจ่ายสุดท้ายพระองค์อัลลอฮ์ ก็ได้ลงโทษโดยการให้ธรณีสูบไปอยู่ใต้ผืนแผ่นดินพร้อม ๆ กับทรัพย์สินทั้งหมดของเขา (Abd al-lah Haddād, 1999: 169) ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ได้ทรงดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ حَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴾

(81 :)

ความว่า : ดังนั้นเรา (อัลลอฮ์) จึงให้ธรณีสูบเขาและเคหะสถานของเขา สำหรับเขาไม่มีผู้ใดจะช่วยเหลือเขาได้นอกจากอัลลอฮ์ และเขาก็มิใช่เป็นผู้ช่วยเหลือตนเองได้

(อัลเกาะศ็อศ : 81)

(1) กอรุนคือมหาอุปราชคนสนิทของกษัตริย์ฟาโร เป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือและขูดมิให้ฟาโรนั้นเชื่อในคำสอนของนบิฆาซัง เป็นบุคคลที่ร่ำรวยมหาศาล แต่ปฏิเสธต่อพระเจ้า ไม่ยอมจ่ายชะกาต และช่วยเหลือคนยากจน สุดท้ายพระองค์อัลลอฮ์ ทรงให้ธรณีสูบพร้อมกับทรัพย์สินทั้งหมด

อายะฮุนีพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้บอกถึงจุดจบของผู้ที่ไม่ยอมจ่ายชะกาตจากกลุ่มชนรุ่นก่อนจากนบีมุฮัมมัด โดยเรื่องราวเหล่านั้นถูกบันทึกเอาไว้ในอัลกรุอานเพื่อเป็นบทเรียนแก่นมนุษย์ชาติ ตราบจนถึงวันกิยามะฮฺ ดังนั้นโทษที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้เตรียมไว้สำหรับกลุ่มคนจำพวกนั้นทั้งในโลกนี้และโลกอาคิเราะฮฺนั้นเป็นการลงโทษที่ไม่มีผู้ใดสามารถหลีกเลี่ยงได้

4.3.5 การจ่ายชะกาตส่งผลถึงความหมายของการเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง

การที่จะเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั้นมิใช่เพียงแต่การกล่าวด้วยวาจาเพียงเท่านั้น แต่ทว่า จะต้องเพียบพร้อมไปด้วยภาคปฏิบัติที่สมบูรณ์ในทุกๆด้าน การจ่ายชะกาตนั้นเป็นส่วนหนึ่งของภาคปฏิบัติของผู้ศรัทธาหนึ่งในหลักการทั้งห้าข้อ ที่จำเป็นแก่ผู้ศรัทธาทุกคนจะต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดหากผู้ใดที่ละเลยก็ย่อมหมายถึงว่าผู้นั้นไม่มีความสมบูรณ์ในความเป็นผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮฺอย่างแท้จริง

ในการศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ศรัทธาในตอนต้นของสุเราะฮฺมุมีนูน ข้อที่สามนั้นคือเรื่องการจ่ายชะกาตในเรื่องนี้ได้ถูกกล่าวไว้ในอัลกรุอานและอัลหะดีษอย่างมากมายซึ่งแต่ละหะดีษนั้นมีจุดหมายไปในทางเดียวกันหมดคือ เพื่อที่จะทำให้ผู้ที่จ่ายชะกาตได้รับความเมตตาจากเอกองค์อัลลอฮฺ ﷻ ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะขอเสนอผลของการจ่ายชะกาตที่ทำให้ผู้จ่ายนั้นได้กลายเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริงได้ด้วย ความหมายหลายประการดังต่อไปนี้

1 ชะกาตนั้นทำให้เกิดการขัดเกลาจากการเป็นผู้ตระหนี่

ความตระหนี่นั้นเป็นโรคชนิดหนึ่งที่มีมักจะมียู่ภายในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งพร้อมที่จะทำลายความสามัคคีปรองดองกันระหว่างกันบุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้นั้นมักชอบปลีกตัวออกจากเพื่อนฝูง ไม่ยอมเสียสละทรัพย์สินบางส่วนเพื่อผู้อื่นหรือแม้กระทั่งเวลาที่จะทำกิจกรรมเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ก็ไม่สามารถที่จะให้ได้ ดังนั้น ผู้ที่มีลักษณะเช่นนี้จะขาดซึ่งคุณลักษณะแห่งการเสียสละความเมตตารักใคร่และเห็นใจต่อผู้อื่น (Sa'id Hawa , 1997 : 209)

อัลกรุอานสามารถที่จะแก้ปัญหของบุคคลที่มีคุณลักษณะเช่นนี้ได้ด้วยการเรียกร้องให้มุสลิมทุกคนทำการจ่ายชะกาต เพราะการจ่ายชะกาตนั้นเป็นการขัดเกลาจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของความตระหนี่ (al- Qardāwiy, 1999: 2/857) ดังที่อัลกรุอานได้บอกถึงวิธีการในส่วนนี้ไว้อายะฮฺหนึ่งว่า

﴿الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى﴾

(18 :)

ความว่า : ซึ่งเขาบริจาคทรัพย์สินของเขาเพื่อขัดเกลาตนเอง

(อัลลัลยล : 18)

อายะฮ์นี้เป็นอายะฮ์ที่มาเกี่ยวข้องกับผู้ที่มีความตระหนี่รักความร่ำรวยหลงใหลอยู่กับโลกแห่งวัตถุความมั่งคั่ง แทนที่ผูกพันกับอัลลอฮ์กลับไปหลงมัวเมาอยู่กับทรัพย์สินสมบัติที่ตนมีอยู่ ดังนั้นเรื่องของชะกาตจึงสามารถให้ความหมายในที่นี้คือ การขัดเกลาจิตใจของผู้ที่จ่ายนั้นให้พ้นจากโรคแห่งความตระหนี่หรือความตะกตะอยากได้ทรัพย์สินของผู้อื่นนั้นก็ลดน้อยลงและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่นนั้นจะเข้ามาแทนที่ เพราะผู้ที่มีคุณลักษณะเช่นนี้เท่านั้นที่จะเป็นผู้ศรัทธาที่สมบูรณ์ไว้

2 การฝึกฝนการบริจาคและการเสียสละ

การจ่ายชะกาตนั้นสามารถที่จะขัดเกลาหัวใจของมุสลิมจากความตระหนี่ อีกทั้งยังฝึกฝนให้มุสลิมนั้นได้ทำการบริจาคและเสียสละ ดังนั้นมุสลิมทุกคนที่ได้ฝึกฝนการบริจาคหรือการจ่ายชะกาตในทรัพย์สินที่ตนมีอยู่นั้นจะช่วยให้มีความเคยชินในเรื่องเหล่านี้จนกลายเป็นลักษณะนิสัยที่อิสลามต้องการ

คุณลักษณะเช่นนี้เป็นคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริง ดังที่ในอัลกรุอานได้กล่าวไว้ว่า

﴿الَّذِينَ لَا يَكْتُمُونَ رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ

﴿وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾

(1-3 :)

ความว่า : “อะลิฟ ลาม มีม, คัมภีร์นี้” ไม่มีความสงสัยใด ๆ ในนั้น เป็นคำแนะนำสำหรับบรรดาผู้ยำเกรงเท่านั้น”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : 1-3)

จากอายะฮ์นี้นั้นได้บอกถึงคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่สมบูรณ์ที่สุดคือ การเป็นผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ~~ซึ่ง~~ มากที่สุดและการที่จะมาถึงจุดนี้ได้จำเป็นต้องผ่านการขัดเกลาจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ การฝึกฝนการบริจาคทรัพย์สินให้แก่ผู้อื่น หรือให้แก่ผู้ที่กำลังต้องการความช่วยเหลือหรือบริจาคให้แก่ส่วน

รวมที่เก็บสะสมเพื่อช่วยเหลือแก่ผู้ที่ตกทุกข์ได้ยากในสังคม โดยการใช้จ่ายทรัพย์สินที่อัลลอฮ์ให้มาไป ในหนทางของพระองค์ ถึงแม้ว่าอายะฮ์นี้จะมีการขัดแย้งกันระหว่างนักอรรถาธิบายอัลกุรอานว่า การใช้จ่ายนั้นหมายถึง การจ่ายชะกาตที่วาบิบแต่ที่ชนะที่ชัดเจนที่สุดนั้นคือการใช้จ่ายแบบทั่วไป หมายถึง รวมถึงการใช้จ่ายเพื่อครอบครัวการบริจาคตานด้วยความเต็มใจ และการจ่ายชะกาตที่จำเป็น ซึ่งทั้งหมด นั้นเป็นคุณลักษณะแห่งการเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริง ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ทรงตรัสไว้

﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ...﴾

(274 :)

ความว่า : “บรรดาผู้ที่บริจาคทรัพย์สินของพวกเขาทั้งในเวลากลางคืน และกลางวัน โดย ทั้งปกปิดและเปิดเผยนั้น พวกเขาจะได้รับรางวัลของพวกเขา ณ พระผู้เป็นเจ้าของพวกเขา...”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 274)

อีกอายะฮ์หนึ่งคือ

﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَبِيمِ وَالْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ

النَّاسِ...﴾

(134 :)

ความว่า : “คือบรรดาผู้ที่บริจาคทั้งในยามสุขสบายและในยามเดือดร้อน ...”

(อาละอิมรอน : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 134)

ทั้งสองอายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้บอกถึงคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่แท้จริงคือ ผู้ที่ยอมใช้จ่ายทรัพย์สินที่พระองค์นั้นในหนทางของอัลลอฮ์ เพราะหากเขาไม่ศรัทธาอย่างแท้จริงแล้ว ความหวงแหนต่อทรัพย์สินนั้นจะมีชัยชนะเหนือเขา หมายถึงเขาจะเป็นคนตระหนี่ไม่ชอบเสียสละทรัพย์สินแม้กระทั่งเงินทองเพียงน้อยนิด

ดังนั้นการฝึกฝนตนเองในการบริจาคตานจึงเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ที่ได้ผ่านการฝึกฝนนั้นจะไม่รู้สึกเสียดายทรัพย์สินของตัวเอง เมื่อถึงเวลาที่จะบริจาคหรือใช้จ่ายให้แก่ผู้อื่น และการบริจาคหรือใช้จ่ายในหนทางของอัลลอฮ์นั้นจะต้องเลือกเฟ้นสิ่งที่ดีๆ เพื่อทำการบริจาคให้แก่ผู้อื่นอย่าได้เอาสิ่งของที่ไม่ดีหรือสิ่งที่เหลือใช้ให้แก่ผู้อื่น ดังที่ในอัลกุรอานได้กล่าวไว้ว่า

﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۖ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ﴾

(5-6 :)

ความว่า : “ส่วนผู้ที่บริจาคและยำเกรง (อัลลอฮ์) และเชื่อมั่นในสิ่งที่ดี”

(อัลลิลล : 5-6)

สองอายะฮ์นี้ได้ย้ำให้แก่ว่าผู้ที่ทำการบริจาคทรัพย์ให้แก่ผู้อื่นนั้นต้องเป็นทรัพย์สินที่ดีที่สุด การให้สำหรับผู้ที่มีความศรัทธาแน่นแนอนจะต้องเลือกให้แต่สิ่งที่ดี ๆ ต่อผู้อื่นและต่อตัวเอง ดังนั้นทั้งสองอายะฮ์ที่กล่าวมานี้เป็นตัวอย่างที่เลิศที่อิสลามได้ชี้แนะในเรื่องการจัดการกับทรัพย์สินที่มีอยู่เพื่อที่จะให้ทรัพย์สินเหล่านั้นเป็นตัวสร้างศรัทธาให้แก่เจ้าของและเพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าสำหรับผู้ศรัทธาแล้วนั้นทรัพย์สินที่มีอยู่ก็ไม่สามารถที่ทำให้เจ้าของๆ มั่งมายนายได้

3 เป็นผู้รำลึกถึงความโปรดปรานจากอัลลอฮ์

การจ่ายซะกาดนั้นผลลัพธ์ที่ดีจะได้อีกประการหนึ่งสำหรับผู้ที่ยำนั้นคือ ทำให้ผู้จ่ายนั้นได้รำลึกถึงพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ที่ได้โปรดประทานความมั่งคั่งร่ำรวยมาให้แก่ตัวเขา ดังนั้นการจ่ายซะกาดนั้นเปรียบเสมือนการสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้จ่ายว่าจะต้องสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในความดีที่พระองค์ทรงให้มา เพราะทรัพย์สินที่ได้มานั้นมาจากพระองค์ ที่ทรงประทานแก่บ่าวซึ่งเป็นความโปรดปรานที่ยิ่งใหญ่ที่มีต่อปวงบ่าวของพระองค์ทั้งหมด

การเป็นบ่าวที่รู้จักบุญคุณของพระผู้ทรงสร้างนั้นนับว่าเป็นบ่าวที่เลิศที่สุด ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ทรงดำรัสไว้ว่า

﴿... لِيَن شَكَرْتُمْ لَا زَيْدًا لَكُمْ وَلِيَن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾

(7 :)

ความว่า : “... หากพวกเจ้าขอบคุณ ข้าจะเพิ่มพูนให้แก่พวกเจ้า...”

(อิบรอฮีม : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 7)

จากอายะฮ์ นี้หากบ่าวคนใดที่สรรเสริญต่ออัลลอฮ์พระผู้ทรงสร้างแล้ว พระองค์จะทรงเพิ่มพูนความดีงามแก่บ่าวของพระองค์ที่รู้จักขอบพระคุณต่อพระองค์ ซึ่งทรัพย์สินนั้นเป็นของพระองค์

มนุษย์ก็ได้ชวนขวยหามาได้นั้นเป็นเพียงแค่ทางผ่านเท่านั้นเอง ดังนั้นการจ่ายชะกาดเป็นการจ่ายชะกาดที่เป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์ให้แก่ผู้อื่น

4 เยียวยาหัวใจจากการหลงใหลในคุณชา

การจ่ายชะกาดในอิสลามนั้นคือ การเยียวยาการขัดเกลาจิตใจของตนเองให้สะอาดบริสุทธิ์ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากดังที่เคยกล่าวมาแล้วในอัลกรุอานและหะดีษที่ผ่านๆ มา เพราะการขัดเกลา การเยียวยาเพื่อให้จิตใจสะอาดบริสุทธิ์นั้นจะทำให้จิตวิญญาณบริสุทธิ์ไปด้วย และนั่นคือเป้าหมายสูงสุดที่อิสลามต้องการ สาเหตุสำคัญที่ทำให้มนุษย์เป็นโรคทางจิตวิญญาณ คือ การสิ้นหวัง และไม่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ การขาดความรักและความผูกพันกับอัลลอฮ์ การเยียวยาโรคดังกล่าวนี้ต้องเยียวยาด้วยการละหมาดที่มีสมาธิ แต่ยังมีสาเหตุอื่นที่ทำให้เกิดโรคเหล่านั้นอีกคือ การหลงใหลอยู่กับโลกแห่งวัตถุ ความร่ำรวย ความมั่งคั่งแทนที่ทำให้จิตใจขาดความผูกพันกับอัลลอฮ์ สาเหตุประการเหล่านี้ต้องเยียวยาด้วยการจ่ายชะกาด (Sulaimān al-Nadwiy, 2543:25)

ในการเตรียมตัวเพื่อออกไปทำสงครามที่ตะบุก⁽¹⁾ มีเศาะหาบะฮ์บางท่านห้วงใยผลไม้ที่เป็นทรัพย์สินของตัวเองจึงไม่ได้เข้าร่วมเดินทางไปด้วย ซึ่งถือว่าเป็นความผิดอย่างมหันต์อย่างไรก็ตาม ต่อมาเมื่อคนเหล่านี้ยอมรับว่าตนมีความผิด อัลลอฮ์ ﷻ ก็ทรงให้อภัย และพระองค์ก็ได้ประทานอัลกรุอานโดยกล่าวแก่นบีว่า

﴿ حٰذِ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا ... ﴾

(103 :)

ความว่า : “เจ้า (มุฮัมมัด) จงเอาส่วนหนึ่งจากทรัพย์สินสมบัติของพวกเขาเป็นทาน เพื่อให้พวกเขาบริสุทธิ์ และล้างมลทินของพวกเขาด้วยส่วนที่เป็นทานนั้น ...”

(อัลเตาบะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 103)

อายะฮ์นี้เป็นเรื่องราวของเศาะหาบะฮ์ผู้ที่เห็นทรัพย์สินของตนเองนั้นสำคัญกว่าการออกไปทำสงครามเพื่อปกป้องศาสนาของอัลลอฮ์ เป็นความผิดที่ใหญ่หลวงมาก ตามประวัติศาสตร์

(1) ตะบุก เป็นชื่อของสถานที่ ๆ ตั้งอยู่ในเขตโอเอซิส(แหล่งน้ำกลางทะเลทราย)ของแคว้น ทิญาซเป็นทางผ่านของผู้ไปทำหัจญ์ที่มาจากซีเรียจะไปมาคินะฮ์ สถานที่นี้รู้จักกันอย่างแพร่หลายอันเนื่องมาจากท่านนบีออกไปทำสงครามเพื่อต่อต้านชาวโรมที่พยายามจะหาวิธีการเพื่อบุกเมืองมะคินะฮ์ ท่านนบีและกองกำลังทหารมุสลิมก็เดินทางออกจากมะคินะฮ์ไปยังตะบุกในปีที่ 9 ฮ.ศ.ตรงกับปี 630 ค.ศ.

บุคคลทั้งหมดนั้นท่านบิสังให้มิให้บรรดาเศาะหาบะฮ์สัมพันธ์ไมตรีด้วย จนกระทั่งพวกเขาจะสำนึกผิดและยอมชำระจิตใจตัวเองพร้อมกับนำทรัพย์สินสมบัตินั้นไปจ่ายในหนทางของอัลลอฮ์ แล้วเหตุการณ์เช่นนี้ก็ไม่ได้เกิดขึ้นอีกเลย คำบัญชาจากอัลกุรอานข้างต้นแสดงให้เห็นว่าหากมนุษย์ให้สิ่งหนึ่งจากทรัพย์สินของเขาไปในหนทางของอัลลอฮ์อยู่เป็นเนืองนิจแล้วโรคร้ายที่เกิดขึ้นจากความรักในทรัพย์สิน และความมั่งคั่งในจิตใจของพวกเขาที่จะได้รับการเยียวยารักษา นอกจากนั้นการทำเช่นนี้ยังเป็นการบำบัดรักษาความโลภด้วย หลังจากนั้นความอยากได้ก็จะลดน้อยลงและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่นก็จะเกิดขึ้นจนผู้นั้นอยากจะเสียสละส่วนตนเพื่อสังคมมากยิ่งขึ้น

ตามทัศนะของอิสลามพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ อนุญาตให้มุสลิมทุกคนเก็บสะสมทรัพย์สินสมบัติได้ แต่ต้องเป็นทรัพย์สินที่ได้มาด้วยความถูกต้อง และมีการตั้งเป้าหมายในการสะสมว่าเพื่อที่จะให้ทรัพย์สินที่เขาสะสมเอาไว้วันนั้นเป็นสื่อกลางที่จะนำไปสู่โลกอันถาวรข้างหน้า โดยจะไม่หลงมกมายอยู่กับคุณยาโลกที่เปรียบเสมือนทางผ่าน (al-Qaradāwiy 1999 : 2/865)

การที่มนุษย์มีทรัพย์สินอยู่ในครอบครองอย่างมากมายนั้นมิได้หมายความว่าเขานั้นเป็นบุคคลที่เลอเลิศหรือโดดเด่นกว่าผู้อื่น แต่ความเลอเลิศนั้นอยู่ที่การสละทรัพย์สินของคนที่มิได้อยู่ใช้จ่ายในหนทางของพระองค์ เพื่อแสวงหาความโปรดปรานจากพระองค์ ในขณะที่เดียวกันอัลกุรอานได้บอกว่าทรัพย์สินนั้นเป็นความดีและความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ และผู้ที่มีทรัพย์สินนั้นก็จะพบกับการทดสอบจากอัลลอฮ์ ﷻ และอาจจะทำให้กลายเป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตก็ได้ ดังที่อัลกุรอานได้กล่าวว่า

﴿ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ... ﴾

(15 :)

ความว่า : “แท้จริงทรัพย์สินสมบัติของเจ้า และลูกๆ ของเจ้านั้นเป็นเครื่องทดสอบ ...

(อัตตะฆอบูน : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 15)

อีกอายะฮ์หนึ่งคือ

﴿ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴾

(15 :)

ความว่า: “ส่วนมนุษย์นั้น เมื่อพระเจ้าของเขาทรงทดสอบเขา โดยทรงให้เกียรติเขาและทรงโปรดปรานเขา เขาจะกล่าวว่า พระเจ้าของฉันทรงยกย่องฉัน”

(อัลฟัจญ์ : 15)

จากสองอายะฮ์ดังกล่าวจะเห็นว่าทรัพย์สินคือสิ่งที่อัลลอฮ์ ^ﷻ ให้มาเพื่อทดสอบต่อผู้ศรัทธา ผู้ที่จะผ่านการทดสอบนั้นคือผู้จ่ายทรัพย์สินนั้นในหนทางของอัลลอฮ์ ตามคำบัญชาที่พระองค์ทรงสั่งมา แต่ที่จะเป็นอุปสรรคอันยิ่งใหญ่ในชีวิตของมนุษย์ก็คือการหลงระเห็จต่อทรัพย์สินที่ได้มา และลืมตัวไม่ยอมให้จ่ายในหนทางของอัลลอฮ์ ให้อารมณ์นั้นยิ่งใหญ่กว่าคำบัญชาของอัลลอฮ์ ดังนั้นบทบัญญัติเรื่องชะกาดนั้นจึงเป็นเรื่องของการเยียวยาจากการที่จะทำให้ผู้ที่ร่ำรวยนั้นหลงใหลกับโลก ดุนยาจนลืมโลกอาคีเราะห์

5 สร้างบุคลิกภาพที่ดีและเพิ่มความรักใคร่ต่อกันระหว่างคนยากจนและผู้ร่ำรวย

ในจุดมุ่งหมายของการจ่ายชะกาดนั้นคือเพื่อที่จะขัดเกลาคจิตใจของผู้ที่ร่ำรวยนั้นให้สะอาดบริสุทธิ์ และในขณะเดียวกันผลลัพธ์จากการเป็นผู้ที่มีจิตใจบริสุทธิ์นั้น จะสร้างบุคลิกภาพที่ดีแก่ผู้ที่ทำการจ่ายชะกาดอีกด้วย เพราะบุคคลที่ทำความดี และสะสมทรัพย์สินที่เขาถืออยู่เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความยากลำบากนั้นจะทำให้เขาเป็นคนที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ใจกว้างต่อผู้อื่นที่ยากลำบากกว่าตน ซึ่งเปรียบเหมือนว่าเขาเป็นผู้ที่จุดคร่าบุคคลเหล่านั้นให้พ้นจากความลุ่มจมน หรือเป็นผู้เปิดโอกาสให้บุคคลที่อ่อนแอได้มีพลังขึ้นมาต่อสู้ชีวิตต่อไปอีก การกระทำเช่นนี้คือความจำเริญทางจิตใจของผู้จ่ายชะกาด ซึ่งมีความสอดคล้องกับอายะฮ์ อัลกุรอานที่ได้กล่าวไว้

﴿ حٰذِ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا ... ﴾

(103 :)

ความว่า : “... และเพื่อทำให้พวกเขาบริสุทธิ์ และล้างมลทินของเขาด้วยส่วนที่เป็นทานนั้น ...”

(ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 103 สูเราะฮ์ อัดเตาบะฮ์)

จากความหมายของอัลกุรอานอายะฮ์นี้หากมองให้ลึกถึงความหมายที่แท้จริงในแง่ของคุณธรรมแล้วผลจากการเป็นผู้ที่จ่ายชะกาดนั้นจะเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีแก่ผู้ที่ย่อย่างไม่รู้ตัว

กล่าวคือในขณะที่เขาทำตามคำสั่งของอัลลอฮ์ด้วยความบริสุทธิ์ใจหวังในความโปรดปรานของพระองค์
ขณะนั้นแหละที่ทำให้ความรู้สึกของผู้รับชะกาตจากเขาเกิดความเลื่อมใสในการกระทำความดี

จุดมุ่งหมายส่วนมากของการจ่ายชะกาตนั้นคือเพื่อช่วยเหลือคนยากจน ขัดสน จาก
วิกฤตในชีวิตที่กำลังประสบอยู่บุคคลเหล่านี้เป็นกลุ่มคนที่อิสลามให้ความเห็นอกเห็นใจ และถือว่าการ
ให้ความช่วยเหลือคนประเภทนี้จะได้รับการตอบแทนในโลกหน้า ท่านนบีเองก็ใช้ชีวิตอยู่อย่างเช่นคน
ยากจนและท่านไม่เคยถูกรบกวนจากคนยากจน ท่านยังได้พูดจาปลอบโยนแก่บรรดาผู้ยากจนทั้งหลายให้เห็นต่อ
ความสำคัญของชีวิตในโลกหน้า และคนยากจนนี้จะดีกว่าคนที่ร่ำรวย แต่คำพูดปลอบใจของท่านนบี
เพียงอย่างเดียวไม่สามารถที่จะขจัดความทุกข์ยากของคนเหล่านี้ได้ ดังนั้นเพื่อต้องการแก้ไขปัญหาคอน
กลุ่มนี้ อิสลามจึงได้กำหนดมาตรการสำหรับบรรเทาความเดือดร้อนของคนยากจนในโลกนี้โดยผ่าน
การจ่ายชะกาตและการจ่ายเสาะดาเก๊ะ (ทานที่ทำด้วยความสมัครใจ) ซึ่งทั้งสองประการนี้ถือว่าเป็น
หน้าที่ของผู้ที่มีความร่ำรวยที่จะต้องปฏิบัติตนต่อทรัพย์สินที่ครอบครองอยู่เพื่อให้พ้นจากกฎข้อบังคับ
ข้อนี้ ในขณะที่เดียวกันผู้ที่ยากจนก็จะเกิดความรู้สึกว่าพวกเขาได้รับความช่วยเหลือจากพี่น้องผู้ร่วม
ศรัทธาที่มีฐานะดีกว่าเขา ก็จะทำให้หัวใจของพวกเขาที่มีความผูกพัน และสำนึกในบุญคุณของผู้ให้
เป็นอย่างยิ่ง จนทำให้ความผูกพันแห่งความเป็นพี่น้องในอิสลามเพิ่มความกระชับมันยิ่งขึ้นทำให้การใช้
ชีวิตในสังคมของคนทั้งสองกลุ่มนี้เกิดความสามัคคีปรองดองกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำสอนในอัลกุรอาน
ที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงดำรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾

(10 :)

ความว่า : “แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธานั้นเป็นพี่น้องกันดังนั้นพวกเจ้าจงไกล่เกลี่ย
ประนีประนอมกันระหว่างพี่น้องทั้งสองฝ่ายของพวกเจ้า และจงยำเกรงอัลลอฮ์เถิด
เพื่อพวกเจ้าจะได้รับความเมตตา ”

(อัลหุญร้อด: 10)

และหลักฐานในหะดีษของท่านนบี

))

((

(4685 : 1994 . 5552 : 2000)

ความว่า : “จากนุอฺมานอิบนุบาชิร กล่าวว่า ท่านเราะฮฺลุล ๕ ได้ทรงตรัสไว้ว่าอุปมาบรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายในเรื่องของความรักใคร่ปรองดองกันและการมีเมตตาต่อกันนั้นอุปมาดังเรือนร่างเดียวกันเมื่อส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายได้เจ็บป่วยลงส่วนอื่นๆ ก็ป่วยตามและอดหลับอดนอนไปด้วย”

(al- Bukhāriy ,2000 : 5552 , Muslim , 1994 : 4685)

จากอัลกุรอานและหะดีษที่กล่าวมานั้นการที่จะแสดงออกมาซึ่งความเป็นพี่น้องในอิสลามนั้นการจ่ายชะกาตและการบริจาคทานด้วยความสมัครใจนั้นเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างคนยากจนและคนที่ร่ำรวยที่ได้แสดงออกซึ่งความเป็นพี่น้องต่อกัน

ผลของการจ่ายชะกาตและปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมนุษย์นั้นมีความตรงกันข้ามอย่างมากต่อผลที่เกิดขึ้นจากระบบดอกเบี้ย เพราะการกินดอกเบี้ยนั้นมิแต่จะทำให้สังคมค่อยเพิ่มความเสื่อมโทรมลงไปอีกด้วย พระองค์อัลลอฮฺได้ทรงพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَاَ وَيُزِيلُ الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ﴾

(276 :)

ความว่า : “อัลลอฮฺทรงให้ดอกเบี้ยลดน้อยลง และหมดความจำเริญ และจะทรงให้บรรดาผู้ที่เป็นทานเพิ่มพูนขึ้น และอัลลอฮฺนั้นจะไม่ทรงชอบผู้เนรคุณผู้กระทำความบาปทุกคน”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 276)

จากคำสอนในอัลกุรอานอายะฮฺนี้ถึงแม้ว่าดอกเบี้ยนั้นจะให้ความมั่งคั่งของบุคคลเพิ่มมากขึ้นแต่มันทำลายความมั่งคั่งส่วนรวม ของสังคมและประเทศชาติทั้งหมดให้ยากจน ในที่สุดคนกินดอกเบี้ยก็ถูกทำลายด้วย ในทางตรงกันข้ามผู้ที่จ่ายชะกาตนั้นจะทำให้ประชาชนที่ว่างงานหรือยากจนนั้นได้รับความช่วยเหลือและทำให้ระบบการจัดการความมั่งคั่งเกิดความสมดุล และในวันอาคีเราะฮฺข้างหน้าเขาจะได้รับผลตอบแทนจากอัลลอฮฺ ๕ อย่างใหญ่หลวง สำหรับคนที่กินดอกเบี้ยนั้นถ้าหากวันใดที่เขาประสบปัญหาทางการเงินสังคมก็จะไม่ออกมาช่วยเหลือเขา แต่สำหรับผู้จ่ายชะกาตหากเขาประสบปัญหาทางการเงินคนในชาติก็จะออกมาช่วยเหลือเขา(Saiyid Suliaman al-Nadwi,2543: 39)

ดังนั้นหากคนที่ร้ายวัยได้ปฏิบัติหน้าที่ต่อทรัพย์สินของเขาอย่างถูกวิธีเขาก็จะเป็นผู้ที่อัลลอฮ์และเราะฮ์สูลทรงรักใคร่ ตลอดจนบุคคลทุกระดับชั้นในสังคมก็คอยให้ความช่วยเหลือเขาอย่างเต็มใจนี่คือผลการตอบแทนของผู้ที่ถือปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ในเรื่องของการจ่ายชะกาต

4.4 การรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์

คุณลักษณะของผู้ศรัทธาในตอนต้นสุเราะฮ์ อัลมูมิnun ข้อที่ 4 นี้คือ การรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์ ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزْوَجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾ فَمَنْ آتَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾﴾

(5-7:)

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้รักษา (ไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ของ) ทวารของพวกเขา, เว้นแต่บรรดาภรรยาของพวกเขา หรือที่มือขวาของพวกเขาครอบครอง (คือทาส) ในกรณีเช่นนี้พวกเขาจะไม่ถูกตำหนิ, ฉะนั้นผู้ใดแสวงหาอื่นจากนั้น ชนเหล่านั้นพวกเขาก็จะเป็นผู้ละเมิด”

(อัลมูมิnun :5-7)

จากอายะฮ์ดังกล่าวเป็นการชี้แจงจากอัลลอฮ์ ﷻ ถึงคำบัญชาให้ผู้ศรัทธาทุกคนรักษาอวัยวะเพศของตัวเองให้บริสุทธิ์ไม่ไปกระทำในสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ ซึ่งจะมีผลที่ไม่ดีตามมาภายหลัง เพราะเรื่องของอวัยวะเพศนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมากในชีวิตของการเป็นผู้ศรัทธา เพราะแหล่งที่มาของความชั่วร้ายต่าง ๆ แล้วส่วนมากมาจากเรื่องของอวัยวะเพศ เพราะเหตุนี้ท่านนบี ﷺ จึงสั่งให้ชายหนุ่มทั้งหลายรักษาอวัยวะเพศของตนเองด้วยการรีบแต่งงานเมื่อมีความสามารถดังที่ท่านนบี ﷺ ได้ดำรัสไว้ว่า

)

(1) ((

(1) Muttafaq A'lah คือหะดีษที่รายงานร่วมกันระหว่างบุคอรีฮ์ และมุสลิม

(البخارى , 2000 : 5066-5065 ومسلم , 1995 : 1400 و أبو داود , د.ت : 2046)
(والنسائى , 1991 : 1547)

ความว่า : “ท่านนบีได้ตรัสไว้ว่า บุคคลใดที่ในหมู่พวกท่านมีความสามารถก็ให้แต่งงานเสีย เพราะมัน จะช่วยให้ท่านลดสายตาให้ต่ำลง และจะปกป้องอวัยวะเพศท่านให้บริสุทธิ์ได้ ส่วนบรรดาผู้ที่ยังไม่มี ความสามารถ จนถึงตลอด ซึ่งจะทำให้เขาได้รับความคุ้มครอง”

(al-Bukhāriy , 2000 : 5065-5066, Muslim, 1994 : , Abu Dawud , n.d.
2046 , al-Nasā'iy , n.d. 5297 ,และ Ibn Mājah ,n.d. : 1845)

จากหะดีษดังกล่าวจะเห็นได้ว่าท่านเราะสูล ﷺ ได้กำชับให้ทุกคนได้รักษาตนเองให้อยู่ ในความบริสุทธิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ยังไม่ได้แต่งงานหากเมื่อใดที่เขามีความสามารถก็ให้เขารีบเร่งทำ การแต่งงานเสีย และหากยังไม่มีความสามารถก็ให้เขาหาทางออกที่จะลดความต้องการในด้านอารมณ์ เพศของเขาด้วยการถือศีลอด หรือจะผ่อนคลายเป็นการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นแล้ว อิสลามยังสอนให้หลีกเลี่ยงจากการพูดจาไร้สาระลามกที่อาจจะนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทาง เพศ ซึ่งจะเป็นสื่อที่จะทำให้ชักนำไปสู่การกระทำผิดประเวณีได้ แต่อย่างไรก็ตามในอัลกุรอานก็ยังได้ บอกถึงข้อยกเว้นแก่ผู้ศรัทธาทุกคนถึงบุคคลที่สามารถใช้อวัยวะเพศกับพวกเขาได้โดยไม่ต้องมี ข้อยกเว้น บุคคลดังกล่าวคือ ภรรยา และทาสี ที่อยู่ในครอบครอง ดังที่กล่าวไว้ในอายะฮ์ที่ 6 ของสุ เราะฮ์ อัลมูมิनुนว่า

﴿إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾

(6 :)

ความว่า : “เว้นแต่แก่บรรดาภรรยาของพวกเขา หรือที่มีมือขวาของเขาครอบครอง (คือทาสี) ในกรณีเช่นนั้นพวกเขาจะไม่ถูกตำหนิ”

(อัลมูมิनुน: 6)

ในอายะฮ์นี้ได้จำกัดไว้เพียงแก่บุคคลสองประเภทนี้เท่านั้นที่อิสลามอนุญาตอื่นจากนั้น ถือว่ามีความผิด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าอิสลามสนับสนุนให้มีการแต่งงานแสวงหาความโปรดปรานจาก อัลลอฮ์จากภรรยาหรือทาสี (ในยุคที่อนุญาตให้มีทาสีได้) ดังนั้นผู้ใดที่ยังแสวงหาอื่นจากนั้นย่อมถือว่า ละเมิดต่อคำสั่งของอัลลอฮ์ ﷻ และฝ่าฝืนแนวทางของท่านนบี

ดังนั้นเรื่องของการรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์นั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นแก่ผู้ศรัทธาทุกคน เพราะการกระทำได้เช่นนั้นเป็นการปูทางไปสู่การสร้างความสุขต่อสังคมในครอบครัวและสังคมทั่วไป

4.4.1 ความหมายของการรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์ตามทัศนะของอุละมาอ์

จากการศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ศรัทธาในตอนต้นของสุเราะฮ์ อัลมูมินูน ลักษณะที่ 4 เรื่องของการรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์ บรรดาอุละมาอ์ได้ให้ความหมายดังต่อไปนี้

- 1) รักษาอวัยวะเพศจากการผิดประเวณี () (al-Sayūtiy, 1990: 5/8)
- 2) รักษาอวัยวะเพศจากการ สมสู่กันระหว่างผู้ชายด้วยกัน และการอยู่ร่วมกันกับผู้หญิงที่มีได้แต่งงานกันถูกต้องตามหลักศาสนบัญญัติ (al-Shanqiytiy, n.d. : 5/518)
- 3) รักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์จากการสำส่อน () (Ibn ‘Ashūr, n.d.:18/13)
- 4) บริสุทธิ์จากการไม่มองอวัยวะเพศของผู้อื่นนอกจากของภรรยาและทาสีของตน เพราะการมองนั้นเป็นจุดเริ่มต้นที่จะชักนำไปสู่การผิดประเวณีได้ (al-Qāsimiy, 1997:7/282)
- 5) รักษาอวัยวะเพศจากการกระทำในสิ่งต้องห้าม () ตามหลักศาสนาอิสลาม เช่นการอยู่ร่วมกับผู้หญิงที่มีได้แต่งงานกันตามหลักศาสนบัญญัติ() (al-Zuhailiy, 1991: 18/12)
- 6) รักษาอวัยวะเพศจากการสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง () ด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม (Ibn al-Arabiyy, n.d.:3/314)
- 7) รักษาอวัยวะเพศจากการร่วมประเวณีกับผู้หญิงที่ไม่แต่งงานกันตามศาสนบัญญัติ หรือการสมสู่กันระหว่างผู้ชายด้วยกัน หรือระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายด้วยกัน และรักษาจากการสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง (al- Jazāiriyy ,1992 3/ 505-506)

จากความหมายของการรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์นั้นพบว่า มีทัศนะของบรรดาอุละมาอ์นั้นมีอยู่มากมายที่กล่าวไว้ และที่ยกมานี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งหากจะสรุปเป็นความหมายที่รวบรัดก็คือ การรักษาอวัยวะเพศของตนจากการกระทำในสิ่งที่ต้องห้ามหมายถึงการไปผิดประเวณีกับผู้อื่นที่นอกเหนือจากภรรยาของตนเองหรือทาสหญิง หรือการนำไปใช้ระหว่างผู้ชายหรือผู้หญิงด้วยกัน และแม้กระทั่งในกรณีของการใช้มือของตัวเอง หรือใช้เครื่องต่าง ๆ ซึ่งตามทัศนะส่วนมากของอุละมาอ์ก็ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ต้องห้ามทั้งสิ้น เรื่องทั้งหมดที่ถูกห้ามไว้นั้นถูกอ้างหลักฐานจากอัลกุรอานในสุเราะฮ์ อัลมูมินูนว่า

﴿ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴾

(5 :)

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้รักษา (ไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ของ) ทวารของพวกเขา”

(อัลมูมิnun : 5)

และอีกอายะฮ์หนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงห้ามกลุ่มชนของท่านนบีถูก ﷺ ที่การสมสู่ระหว่างผู้ชายด้วยกันดังที่ในอัลกุรอานได้กล่าวไว้ว่า

﴿ أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَلَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ مِنْ أَوْجَانِكُمْ بَلْ

﴿ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴾

(165-166 :)

ความว่า : “พวกเจ้าเข้าหาผู้ชายในหมู่คนทั้งหลายกระนั้นหรือ? และพวกเจ้าละทิ้งสิ่งที่พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าทรงบังเกิดมาสำหรับพวกเจ้า คือ ภรรยาของพวกเจ้า แน่อนพวกเจ้าเป็นกลุ่มชนที่ฝ่าฝืน”

(อีซหุอะรอฮ์ : 165-166)

จากอายะฮ์ที่กล่าวมานี้ อิสลามถือว่าเป็นคุณลักษณะที่น่ารังเกียจยิ่งนักที่ผู้ชายกับผู้ชายสมสู่ด้วยกันในขณะที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงอนุญาตให้ผู้ชายหาความสุขได้จากภรรยาของตัวเองหรือทาสหญิงของตนเท่านั้น อื่นจากนั้นถือว่าเป็นบุคคลต้องห้ามทั้งสิ้น จากการกระทำได้กล่าวซึ่งถือว่าเป็นความผิดอย่างมหันต์ที่แม้แต่สัตว์เคี้ยวเอื้องก็ไม่ทำในลักษณะเช่นนี้ ดังนั้นพระองค์ก็ได้สั่งให้มลาอิกะฮ์ลงมาเพื่อลงโทษพวกเขาด้วยการให้แผ่นดินที่อาศัยอยู่นั้นได้พลิกข้างบนไปอยู่ล่างและข้างล่างขึ้นอยู่ข้างบน ด้วยอำนาจของพระองค์ ดังที่ในอัลกุรอานได้กล่าวไว้ว่า

﴿ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَىٰهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ مِّنْ مَّنْصُودٍ ﴾

(82 :)

ความว่า : “ดังนั้น เมื่อพระบัญชาของเขาได้มาถึง เราได้ทำให้ข้างบนของมันเป็นข้างล่าง (พลิกหมูบ้านให้กลับไปอยู่ข้างล่าง) และเราได้ให้ก้อนหินแกร่งหล่นพรูลงมา”

(ฮุด: 82)

อายะฮ์นี้เป็นการบอกเล่าจากอัลลอฮ์ ﷻ ถึงโทษของผู้ที่ร่วมสังวาสกันระหว่างผู้ชายด้วยกัน การลงโทษในลักษณะเช่นนี้นั้นถือว่าเป็นการลงโทษที่หนักมากเพราะไม่เคยมีประชาชาติไหนที่เคยถูกลงโทษมาก่อนหน้านี้ พระองค์ได้พลิกแผ่นดินและได้ส่งหินมาจากไฟนรกหล่นลงมาทับอีกรอบหนึ่งซึ่งหากเราคิดด้วยสติปัญญาแล้วเมื่อแผ่นดินพลิกแล้วทุกคนก็จะต้องอลหม่านพลัดตกลงมาตายกันอย่างน่าอนาถยิ่งนักและหากยังเหลือที่รอดตายบ้างก็โดนไฟนรกเผาทั้งเป็นซึ่งนับว่ายิ่งเพิ่มการทรมารขึ้นไปอีก ท่านเราะฮ์ลุล ﷺ ได้ทรงตรัสไว้เช่นกันในหะดีษของท่านถึงโทษของบุคคลที่ทำความผิดที่เหมือนกับฝ่าฝืนรุกของนบีลู่ฎ ﷺ ว่า

:))

((

(2717: 1993 , 4462 : .)

ความว่า : “จากอิบนุอับบาส رضي الله عنه ได้กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุล ﷺ ได้ตรัสไว้ว่า “ผู้ใดที่ได้พบเห็นบุคคลที่กระทำ (ความผิด) เหมือนกับการกระทำของนบีลู่ฎ ดังนั้น จงฆ่าเสียทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ”

(Abu Dāwud , n.d. : 4462 , Ahmad,1993:2717)

ในหะดีษบทนี้ท่านนบีได้สั่งให้ฆ่าผู้กระทำความผิดดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นความผิดที่ร้ายแรงยิ่งนักเทียบเท่ากับคนที่แต่งงานแล้วกระทำซินาซึ่งจะให้ขวิ้งกับก้อนหินจนตาย เพราะฉะนั้นจากหลักฐานที่กล่าวมาทั้งอัลกุรอานและอัลหะดีษนั้นจะเห็นว่าในส่วนของผู้ศรัทธานั้นเมื่อพวกเขาได้ปฏิบัติตามคุณลักษณะที่กล่าวมานี้พวกเขาจะปลอดภัยจากการลงโทษทั้งสองประการเพราะพวกเขาเป็นผู้ที่บริสุทธิ์

4.4.2 การแต่งงานตามบทบัญญัติอิสลาม

ในบทที่ผ่านมาได้กล่าวถึงการรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์จากการร่วมหลับนอนกับผู้หญิงที่มีใช้ภรรยาของตัวเอง และผลของผู้ที่ไม่ยอมรักษาอวัยวะเพศของตัวเองให้บริสุทธิ์ ในบทนี้จะขอกล่าวถึงเรื่องของการแต่งงานที่อิสลามอนุญาต

ตามทัศนะของอิสลามนั้นการแต่งงานถือเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์บนผืนแผ่นดินนี้ เพราะการแต่งงานย่อมหมายถึงการคงอยู่ของมนุษย์มิให้สูญพันธ์เผ่าพันธุ์ใดที่ไร้การแต่งงานเผ่าพันธุ์นั้นก็หายสาบสูญไปจากโลกนี้ อิสลามถือว่าการแต่งงานนั้นจะทำให้เกิดความสุขสมบูรณ์ในชีวิต และในขณะเดียวกันหากมีศาสนาหรือลัทธิใดที่เห็นว่าการแต่งงานนั้นเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจแล้วผู้ที่นับถือศาสนาหรือถือปฏิบัติตามลัทธินั้นก็ประสบปัญหาในการดำเนินชีวิตอย่างไม่จบสิ้น ดังนั้นอิสลามจึงสนับสนุนการแต่งงานและพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ก็ยังรับประกันถึงเรื่องปัจจัยยังชีพหลังจากที่มุสลิมคนใดได้ตัดสินใจแต่งงานไปตามคำบัญชาของพระองค์ว่า

﴿وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ

اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾

(32 :)

ความว่า: “และจงให้พวกเจ้าแต่งงานกับผู้เป็นโสดในหมู่พวกเจ้า และกับคนดีๆ จากพวกผู้ชายของพวกเจ้า และบ่าวผู้หญิงของพวกเจ้า หากพวกเขายากจน อัลลอฮ์จะทรงให้พวกเขา ร่ำรวยขึ้นจากความโปรดปรานของพระองค์ และอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงไพบูลย์ ผู้ทรงรอบรู้”

(อันนุร : 32)

อายะฮ์นี้เป็นคำสั่งใช้จากอัลลอฮ์ ﷻ ให้แก่ผู้ที่จะสละ โสดทั้งหลายให้หาคู่ครองที่เป็นโสดเหมือนๆ กันและอย่าได้กลัวว่าจะพบกับความยากจนหากคิดจะแต่งงานและใช้ชีวิตคู่ร่วมกันเพราะพระองค์เป็นผู้คอยค้ำประกันให้อยู่ในความผาสุกขอให้ความเชื่อมั่นในความเมตตาความรอบรู้ของพระองค์เถิด เรื่องราวอย่างนี้มีอยู่มากมายที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันผู้ชายไม่กล้าที่จะแต่งงานอันเนื่องมาจากความยากจน กลัวว่าเมื่อแต่งงานไปแล้วไม่มีอะไรจะกินกลัวว่าจะพบกับความลำบาก ถ้าหากบุคคลเหล่า

นี่กลับมาคิดใคร่ครวญสักนิดถึงพระดำรัสของอัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างมนุษย์ ผู้เป็นเจ้าของปัจจัยทั้งหมด ผู้ทรงคุณลักษณะแห่งความเมตตาต่อป่าวทั้งหมดที่พระองค์ทรงสร้างมาพวกเขาจะยิ่งเพิ่มความศรัทธาต่อพระองค์ยิ่งขึ้นเมื่อได้เห็นถึงความไพบูรณ์ของพระองค์ เรื่องของการแต่งงานนั้นได้มีมาตั้งแต่กาลก่อนเริ่มจากมนุษย์คนแรกคือ นบีอาดัม عليه السلام ที่อัลลอฮ์ทรงสร้างมาและบรรดานบีหลังจากนั้นก็ได้มีการแต่งงานมีชีวิตคู่มีลูกมีหลานมากมายดังที่ในอัลกุรอานพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสไว้ว่า

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمُ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً...﴾

(38 :)

ความว่า : “และโดยแน่นอน เราได้ส่งบรรดาเราะสูลมาก่อนเจ้า และเราได้ให้พวกเขามีภรรยาและลูกหลาน ...”

(อีรเราะฮุด : 38)

จากอายะฮ์นี้จะเห็นได้ว่าเรื่องของการแต่งงานอยู่กันอย่างสามีภรรยาที่ถูกต้องนั้นจึงเป็นเรื่องที่อิสลามให้การสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง นอกจากจะเป็นแบบอย่างจากบรรดานบีก่อนแล้วยังมีความสอดคล้องกับความต้องการตามธรรมชาติของร่างกายมนุษย์ เมื่อโตขึ้นสรีระของร่างกายก็มีการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกที่จะมีเพศสัมพันธ์นั้นก็เพิ่มมากขึ้น เมื่ออิสลามสนับสนุนให้แต่งงานก็ทำให้ความต้องการนั้นได้ตอบสนองไป ซึ่งต่างจากบางศาสนาบางลัทธิที่สนับสนุนทุกคนหลีกเลี่ยงจากการแต่งงานเพราะถือว่าเรื่องของกิเลสตัณหาที่น่ารังเกียจ ผลสุดท้ายผู้คนมากมายพบกับความหายนะเมื่อไม่แต่งงาน

อิสลามมิได้ถือว่าการแต่งงานกันระหว่างชายและหญิงเป็นเพียงเพื่อสนองความต้องการทางเพศแต่เพียงอย่างเดียว แต่การแต่งงานนั้นเป็นสัญญาทางสังคมที่ประกอบด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบอันมากมายและกว้างขวาง เหตุผลของเรื่องนี้อธิบายได้ว่า ตามหลักศรัทธานั้นถือว่า สตรีมิใช่เครื่องเล่นของเหล่าบุรุษเพศ แต่สตรีเป็นสิ่งมีชีวิตทางศีลธรรม และสิ่งมีชีวิตทางจิตวิญญาณที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงมอบหมายให้บุรุษเพศตามพันธะสัญญาซึ่งพระองค์ทรงเป็นพยานในครั้งปฐมกาล เพราะฉะนั้นภรรยาจึงมิใช่ผู้ถูกมุ่งหมายให้สนองความสำราญทางกามารมณ์แก่บุรุษเพศแต่เพียงอย่างเดียว แต่เพื่อจะร่วมมือกับบุรุษเพศสร้างชีวิตครอบครัว และเหนืออื่นใดคือการสร้างชีวิตมนุษยชาติทั้งหมดไว้ให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น (มุฮัมมัดคิมรอน , 2541 : 33)

การแต่งงานในอิสลามนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความผาสุกภายในครอบครัวมีความรักใคร่เห็นอกเห็นใจกัน มีความเมตตาต่อกัน และกันสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างเครือญาติทั้งสองฝ่ายเพื่อให้เป็นครอบครัวที่ได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ (Abd.Razāk, 1997: 218)

พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในเรื่องนี้ว่า

﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْتَفِرُونَ ﴾

(21 :)

ความว่า : “และหนึ่งจากสัญญาณทั้งหลายของพระองค์คือทรงสร้างคู่ครองให้แก่พวกเจ้าจากตัวของพวกเจ้าเอง เพื่อพวกเจ้าจะได้มีความสุขอยู่กับนาง และทรงให้มีความรักใคร่และความเมตตาระหว่างพวกเจ้า แท้จริงในการนี้แน่นอนย่อมเป็นสัญญาณแก่หมู่คนผู้ใคร่ครวญ”

(อีรรัม :21)

ในอายะฮ์นี้เป็นสัญญาณที่ยิ่งใหญ่จากอัลลอฮ์ ﷻ ที่ทรงมอบให้แก่มวลมนุษย์ทั้งหลาย เพื่อให้พวกเขาได้ใคร่ครวญคิดถึงเรื่องการที่พระองค์ได้ทรงสร้างผู้หญิงมาจากตัวของผู้ชายเองเพื่อต้องการที่จะให้ทั้งสองเพศนี้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในโลกนี้อย่างมีความสุข แสดงออกมาซึ่งความรักใคร่ซึ่งกันและกันมีความเท่าเทียมกันในเรื่องของการสร้างของอัลลอฮ์ มิได้หมายถึงว่าผู้ชายนั้นถูกสร้างมาจากธาตุที่ดีกว่าและผู้หญิงนั้นมาจากธาตุที่ต่ำต้อยกว่า แต่ทั้งสองนั้นถูกสร้างมาจากอินทรีย์เดียวกันดังที่อัลกุรอานอีกอายะฮ์หนึ่งได้กล่าวไว้ว่า

﴿ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا ... ﴾

(189 :)

ความว่า: “พระองค์นั้นคือผู้ที่ได้ทรงบังเกิดแก่พวกเจ้าจากชีวิตเดียว (คืออนบีอาดัม) และทรงให้มีขึ้นจากชีวิตนั้นซึ่งคู่ครองของชีวิตนั้นเพื่อพวกเจ้าจะได้มีความสุขกับนาง”

(อัลอะฮฺรอฟ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 189)

จากอายะฮ์นี้ทรงชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายในการใช้ชีวิตคู่ในอิสลาม ระหว่างชายหญิงก็คือ การแสวงหาความสุขในครอบครัวและสร้างความสงบภายในจิตใจซึ่งทั้งสองประการนี้อยู่เหนือกว่าการสนองความใคร่ทางเพศซึ่งกันและกันเหมือนดังที่บางคนเข้าใจจุดมุ่งหมายของคำสอนอิสลามส่วนนี้อย่างผิด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภรรยาหลายคนของท่านนบี และบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านตลอดจนบรรดาชนรุ่นต่อ ๆ มา

ท่านนบี ﷺ ได้ทรงดำหนิแก่บรรดาผู้ที่ทำตนเป็นผู้สัน โดยปฏิเสธไม่ยอมแต่งงาน ถึงแม้ว่าเขาผู้นั้นจะมีจุดมุ่งหมายในการปลีกตัวเพื่อการอิบาดะฮ์ต่ออัลลอฮ์ก็ตามดังที่ท่านนบีได้กล่าวแก่เศาะหาบะฮ์กลุ่มหนึ่งของท่านครั้งหนึ่งว่า

:))

, : , : , : :

((

(1401 : 1994 ,)

ความว่า : “ จาก อนัส رضي الله عنه ได้กล่าวว่า “แท้จริงได้มีเศาะหาบะฮ์บางท่านมาสอบถามภรรยาของท่านนบี ﷺ ต่อการกระทำในสิ่งที่เป็นความลับ เศาะหาบะฮ์บางคนกล่าวว่า “ฉันจะไม่แต่งงานกับผู้หญิง” บางคนกล่าวว่า “ฉันจะไม่บริโภคเนื้อสัตว์” “ฉันจะไม่ยอมหลับนอนในยามค่ำคืน” ท่านเราะฮ์ลุ رضي الله عنه ทรงกล่าวสรรเสริญพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และกล่าวว่า “เกิดอะไรขึ้นกับผู้คนเหล่านี้ จนพวกเขาพูดกันอย่างนั้นในขณะที่ฉันทำละหมาด ฉันยังหลับนอน และฉันถือศีลอดแล้วฉันก็ละศีลอด ฉันแต่งงานกับผู้หญิงด้วยเช่นกัน และผู้ใดก็ตามที่หันหลังให้แนวทางของฉันเขามีไซ้จากพวกของฉัน”

(Muslim , 1994 : 1401)

จากหะดีษนี้ได้บอกถึงลักษณะของท่านนบีว่าท่านนั้นคือบุคคลที่ดีเลิศที่สุดจากมวลมนุษย์ทั้งหลายในทัศนะของอัลลอฮ์ ﷻ การใช้ชีวิตของท่านนั้นก็เหมือนกับคนธรรมดาผู้หนึ่งที่มีความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันเหมือน ๆ กับคนทั่วไป ท่านนั้นแต่งงานมิได้ปลีกตัวออกจากผู้หญิงโดยที่มิได้มุ่งทำแต่อิบาดะฮ์แต่เพียงอย่างเดียว เหมือนกับบางลัทธิที่จะพยายามผลักดันให้มนุษย์เฝ้าหา

ในความหมายของหะดีษบทนี้นั้นหมายถึงหากไม่มีสิ่งของมีค่าอื่นใดแล้วก็ให้เอาของที่มีอยู่ในครอบครองของผู้ที่จะแต่งงานมาเป็นค่าสินสอดบางหะดีษท่านนบีแต่งงานให้แก่สะหาบะฮะฮ์ของท่านด้วยการสอนบางสุเราะจากอัลกุรอานให้แก่เจ้าสาว และบางหะดีษก็ให้ผ้าผืนเดียวหรือรองเท้าคู่หนึ่งเป็นค่าสินสอด และอื่นๆ อีกมาก ในอีกด้านหนึ่งของบรรดาสะหาบะฮะฮ์ที่มีฐานะร่ำรวยได้มอบค่าสินสอดทองหมั้นให้แก่เจ้าสาวเป็นทองคำที่มีค่ายิ่ง ดังเช่นการแต่งงานของ อับดุลเราะมานอิบน์เอาวสฺ ดั่งที่ได้ระบุไว้ในหะดีษบทหนึ่งของท่านว่า

))

(1)

:

,

((

:

(1427 : 1994, 5155 : 2000,)

ความว่า : “จากอนัสบินมาลิก ~~رضي~~เล่าว่า แท้จริงท่านนบี ~~ﷺ~~ ได้เห็นร่องรอยที่เป็นสีเหลืองที่ตัวของอับดุลเราะฮ์มาน อิบน์เอาวสฺ ท่านเลยถามว่า “ท่านไปทำอะไรมานี้?” อับดุลเราะฮ์มานตอบว่า “ฉันได้แต่งงานแล้วโดย (ค่าสินสอด) หนักหนึ่งข้างทอง” ท่านนบีจึงได้คูอาให้แก่เขาว่า “ขออัลลอฮ์จงเพิ่มความเป็นสิริมงคลแก่ท่าน” ท่านจึงจัดเลี้ยงวะลีมะฮ์ฮ์เถิดถึงแม้ว่าเพียงแค่แพะตัวเดียวก็ตาม”

(al-Bukhāriy ,2000: 5155 และ Muslim 1994 : 1427)

จากหะดีษจะเห็นว่าอิสลามให้โอกาสแก่ผู้ชายในเรื่องของการจ่ายค่าสินสอดตามกำลังความสามารถของตนที่มีอยู่ โดยไม่จำกัดว่าท่านนั้นหรือท่านนี้หากมีมากก็ให้ไปมากหากมีน้อยก็ให้ไปน้อยท่านนบีเองก็เคยจ่ายเงินค่าสินสอดให้แก่ภรรยาของท่านถึง 500 ดิรฮัม⁽²⁾ซึ่งถือว่าสูงมากในขณะนั้น และตอนที่ท่านนบีได้แต่งงานกับอุมมียะฮ์ หะบิบะฮ์⁽³⁾ ท่านได้จ่ายค่าสินสอดเป็นจำนวนเงิน 4 พันดิรฮัม

(1) อ่านว่า “เนาวัส” หมายถึงมาตราชั่งทองของอาหรับในยุคนั้นมีค่าเท่ากับ 5 ดิรฮัม (al-Nawāwiy, 1994 :3/235)

(2) หนึ่ง ดิรฮัม ตอนนั้นสามารถซื้อแพะตัวที่อ้วนสมบูรณ์ได้หนึ่งตัว (จากความหมายของอัลหะดีษ)

(3) อุมมียะฮ์ หะบิบะฮ์ คือ รอมละฮ์ลูกของอาบียุซุฟานถือกำเนิดมาก่อนท่านนบี ~~ﷺ~~ ถูกแต่งตั้งเป็นนบี 17ปีและนางได้ตาย ที่เมืองมะดีนะฮ์ ในปี ฮศ.44 (Ahmad khalil , 1994:369) สามีนางได้ออกจากศาสนาอิสลามเข้านับถือศาสนา คริสต์ตอนที่อพยพไปเอธิโอเปีย เมื่อสามีนางเสียชีวิตท่านนบีก็ได้ส่งนางเพื่อแต่งงานด้วย โดยที่กัษัตรีษั นะญาฮียะฮ์ เป็นผู้คอยช่วยเหลือและมอบของขวัญแก่นางอันมากมาย นางเป็นภรรยาของท่านนบีที่มีค่าสินสอดแพง ที่สุดจากบรรดาภรรยาของท่านทั้งหมด (Abd Mun'im , 1996 : 28)

และหำร็อยดีนารุ (al-Nawāwiy ,1994 : 5/233)

ดังนั้นจึงพอที่จะสรุปได้เรื่องการแต่งงานตามบทบัญญัติของอิสลามนั้นเป็นเรื่องที่ง่าย คายยิ่งนักไม่ต้องมีกฎเกณฑ์อะไรต่าง ๆ มากมายที่มาผูกมัดทั้งสองฝ่าย เหมือนกับที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ใน สังคมมนุษย์ปัจจุบันนี้บางพื้นที่นั้นฝ่ายผู้ชายต้องหาเงินค่าสินสอดมาจ่ายให้ฝ่ายเจ้าสาวอย่างมากมาจน ต้องมีผู้ชายมากมายไม่มีความสามารถที่จะแต่งงานได้เพราะโดนกั้นด้วยกำแพงเงิน และทำให้การ แต่งงานจึงมีน้อย เมื่อประตูของการแต่งงานถูกปิดลงประตูของการกระทำความผิดในทางชู้สาวและ การผิดประเวณีในกลุ่มวัยรุ่นจึงถูกเปิดออกและเรื่องของอาชญากรรมคดีข่มขืนแล้วฆ่าจึงเคลื่อนกลาด ในสังคมมนุษย์ปัจจุบันนี้

4.4.3 การแต่งงานที่ขัดต่อบทบัญญัติของอิสลาม

อิสลามสนับสนุนให้ชายหญิงนั้นทำการแต่งงานกันอย่างถูกต้อง และใช้ชีวิตกันอย่างมี ความสุข เพื่อสนองตอบความต้องการของร่างกายและอารมณ์ที่เกิดขึ้นมาโดยธรรมชาติ () ที่อัลลอฮ์ทรงให้มา ในบทที่ผ่านมาได้พูดถึงเรื่องของการแต่งงานที่อิสลามบัญญัติไว้ ในบทนี้จะ กล่าวถึงการแต่งงานที่ขัดต่อบทบัญญัติของอิสลามหากมีผู้ใดกระทำไปจะถือว่าเป็นการกระทำที่ขัดกับ คำสอนของอิสลามอย่างไร้แรง

การแต่งงานที่ขัดต่อคำสอนของอิสลามนั้นมีอยู่หลากหลายรูปแบบด้วยกัน ในยุคก่อน อิสลามการแต่งงานมีอยู่ 4 ประเภทด้วยกันที่ได้ปฏิบัติกันในกลุ่มคนยุคนั้น

ประเภทที่ 1 เป็นการแต่งงานที่มีรูปแบบเหมือนในปัจจุบัน คือฝ่ายชายเป็นผู้เข้าไปสู่ ขอผู้หญิงจากญาติฝ่ายหญิงหรือจากตัวผู้หญิงเอง และทำการตกลงกันจ่ายค่าสินสอดทองหมั้น หลังจาก นั้นก็มีการนัดวันแต่งงานกัน

ประเภทที่ 2 สามิได้กล่าวแก่ภรรยาของตัวเองหลังจากที่นางได้สะอาดจากประจำเดือน แล้วว่า “ฉันจะให้เธอไปร่วมหลับนอนกับคนนั้น หรือคนนี้” (ที่เขาต้องการ) เพื่อที่จะให้นางได้ ตั้งครรภ์กับชายคนนั้น โดยที่ในช่วงนั้นสามิจะไม่ยอมร่วมหลับนอนกับภรรยาของตัวเองเลยจนกว่านาง จะตั้งครรภ์ และเมื่อนางตั้งครรภ์แล้วสามิก็สามารถที่จะร่วมหลับนอนกับภรรยาของตนเองได้หากมี ความต้องการ และหากไม่ต้องการร่วมหลับนอนก็รอนกว่าภรรยาของตนคลอดลูกออกมา การแต่งงาน ประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อมีลูกไว้สืบตระกูล

ประเภทที่ 3 ผู้ชายกลุ่มหนึ่งมีประมาณสิบคนหรือน้อยกว่านั้นรวมตัวกันที่บ้านของผู้หญิงแล้วเข้าไปร่วมหลับนอนกับผู้หญิงกันทุกคนจนกระทั่งผู้หญิงนั้นตั้งครรภ์และเมื่อนางคลอดลูกออกมาแล้วนางจึงได้เรียกผู้ชายทั้งหมดที่เคยหลับนอนกับนางมาอยู่พร้อมกันพร้อมกับกล่าวว่า “พวกท่านก็รู้ดีต่อสิ่งที่พวกท่านเคยปฏิบัติต่อฉัน และบัดนี้ฉันได้คลอดลูกออกมาเรียบร้อยแล้ว และลูกคนนี้เป็นของท่าน... แล้วนางก็ชี้ไปยังผู้ชายคนใดคนหนึ่งที่น่าคิดว่าคนนั้นคือพ่อของเด็ก โดยที่ผู้ชายคนนั้นไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้หลังจากนั้นนางกับชายคนนั้นใช้ชีวิตร่วมกัน

ประเภทที่ 4 ผู้ชายและผู้หญิงไม่จำกัดจำนวนมาหลับนอนร่วมกันโดยที่พวกนางนั้นจะปักธงเป็นสัญลักษณ์เอาไว้หน้าบ้านหากใครต้องการก็เข้าไปร่วมหลับนอนกับนางได้ และเมื่อพวกนางคนใดคนหนึ่งตั้งท้องและได้คลอดลูกออกมานางก็จะเรียกบรรดาชายที่เคยหลับนอนกับนางมาชุมนุมพร้อมกันหลังจากนั้นนางก็นำลูกน้อยมาและพิจารณาว่าคล้ายคลึงกับคนใดมากที่สุดนางก็จะเลือกชายผู้นั้นมาเป็นพ่อของเด็กและได้กำหนดวงศ์ตระกูลร่วมกัน

การแต่งงานทั้งสี่ประเภทที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเมื่อท่านนบีนำอิสลามมาเผยแผ่แล้วท่านก็ได้ต่อต้านและได้ยกเลิกไปสามประการหลังส่วนประการแรกนั้นเป็นที่อนุมัติของอิสลามตราบจนถึงปัจจุบันนี้ (Saiyid Sabiq, 1993 : 2/103)

ในปัจจุบันนี้ยังมีการแต่งงานที่อิสลามไม่อนุญาตให้กระทำ แต่ก็ยังเป็นที่ยอมรับทำกันอย่างแพร่หลายในบางสังคมหรือบางนิกายซึ่งหากคิดตามหลัก *อะฮ์ลอัล-ซุนนะฮ์* แล้วถือว่าอิสลามไม่อนุญาตให้กระทำซึ่งพอที่จะแบ่งออกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1). การนิกะฮฺแบบมุตะฮะฮฺ⁽¹⁾ ตามทัศนะของอิหม่ามซาฟิฮฺการสมรสแบบมุตะฮะฮฺนั้นคือการแต่งงานแบบชั่วคราวโดยกำหนดเวลาที่แน่นอน อย่างเช่นหนึ่งเดือน หรือไม่กำหนดเวลาที่แน่นอน เช่นรอการกลับมาของคนที่หนึ่ง (เมื่อคนๆ นั้นกลับมาถึงก็หมายถึงสิ้นสุดข้อตกลงที่ได้สัญญากันเอาไว้ระหว่างผู้ชายและผู้หญิงและทั้งสองก็ต้องเลิกจากกันไป) (al-Hasariy, 1986 : 169)

บรรดาอิหม่ามทั้งสี่ท่าน⁽²⁾ และบรรดานักวิชาการฟิกฮฺทั้งหลาย นอกจากกลุ่มหนึ่งของอุละมาฮฺของชาวชีอะฮฺ⁽³⁾ ต่างก็เห็นพ้องกันว่า การแต่งงานแบบมุตะฮะฮฺนั้นถือว่าเป็นการแต่งงานที่ใช้ไม่ได้ ดังนั้นหากผู้ใดที่ทำการแต่งงานไปแล้วก็ถือว่าเป็นโมฆะ และจำเป็นจะต้องยกเลิกการแต่งงานทันที (al-Hasariy, 1986:170)

(1) คือการแต่งงานกับผู้หญิง โดยการจำกัดเวลาเมื่อสิ้นสุดเวลาดังกล่าวก็จะแยกจากกันไป (Ibn Hajar, 2000: 10/209)

(2) คือ อิหม่ามมาลิก อิหม่ามอะฮ์มาดี อิหม่ามซาฟิฮฺ และอิหม่ามอะฮ์มัด.

(3) ชีอะฮ์คือกลุ่มของบรรดาบุคคลที่นับถืออาลีเป็นคอลีฟะฮฺ (ผู้นำสูงสุด) และปฏิเสธเศาะหาบะฮฺท่านอื่น ๆ

ในอัลกุรอานสุเราะฮ์ อัลมูมิญูนอายะฮ์ที่ 5 คือ ﴿

﴾

หมายถึงการรักษาอวัยวะเพศของตนมิให้ทำการแต่งงานแบบมุดอะฮ์ (Ibn al-Arabiyy, n.d.:3/315)

ในยุคต้น ๆ ของอิสลามนั้นท่านเราะฮ์ลุล ๕ ได้อนุญาตให้เหล่าเศาะหาบะฮ์ทำการสมรสแบบมุดอะฮ์ได้อันเนื่องมาจากเกิดภาวะสงครามและเหล่าเศาะหาบะฮ์ก็ต้องเดินทางไปเพื่อทำสงครามจากภรรยาไปคราวละหลาย ๆ วัน และตอนนั้นก็อยู่ในช่วงที่หญิงผู้ศรัทธามีน้อย ในสถานะเช่นนี้ท่านเราะฮ์ลุล ๕ ก็เลยอนุญาตทำการมุดอะฮ์ได้ แต่ต่อมาเมื่ออิสลามได้เฟื่องฟูหญิงผู้ศรัทธาก็มีจำนวนมากขึ้นท่านนบีก็ได้ประกาศยกเลิกการนิกะฮ์แบบมุดอะฮ์ในช่วงของสงครามคัยบ์⁽¹⁾ ดังที่ท่านเราะฮ์ลุล ๕ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

)

((

(593 : 1994 , 1407 : 1994 , , 5115 : 2000 ,)

ความว่า : “รายงานจาก อิบน์อับบาส ๕ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า แท้จริงท่านนบี ๕ ได้ห้ามการแต่งงานแบบมุดอะฮ์ และการกินเนื้อลาที่เลี้ยงไว้ตามบ้าน ”

(al-Bukhāriyy, 2000 : 5115 , Muslim, 1994 : 1407 , Ahmad, 1994 : 593)

อีกหะดีษหนึ่งที่ได้พูดเกี่ยวกับเรื่องนี้คือ

((

)

(2073 : 1970 , 1406 : 1994 ,)

ความว่า : รายงานจากรอเบียฮ์ อิบน์ สับเราะฮ์ อัล- มุฮ์ซันนีฮ์ เล่าจากจากบิดาของท่านว่า แท้จริงท่าน นบี ๕ ได้ห้ามการแต่งงานแบบ มุดอะฮ์ (ชั่วคราว)

(Muslim, 1994: 1406 และ Abu Dāwud , 1970: 2073)

(1) คัยบ์ เป็นชื่อของเมืองใหญ่เมืองหนึ่งที่มีกำแพงล้อมรอบ และมีเรือสวนไร่นามากมายตั้งอยู่ห่างจากนครมะดีนะฮ์ ประมาณ 60 หรือ 80 ไมล์ ไปทางทิศเหนือซึ่งเป็นที่อยู่ของชาวอิวัที่มีเล่ห์เหลี่ยมแพรวพราว (al-Mubārakfūriyy ,n.d.: 363) ท่านเราะฮ์ลุล ได้ออกไปทำสงครามกับชาวอิวัในคัยบ์เมื่อปี ฮ.ศ ที่ 7 โดยนำกองกำลังทหารมุสลิมไปประมาณ 1600 นายในขณะที่กองกำลังของชาวอิวัมีนักรบที่เพียบพร้อมไปด้วยอาวุธถึง หนึ่งหมื่นคน แต่ปรากฏว่า ท่านนบีและเศาะหาบะฮ์ของท่านได้รับชัยชนะและสามารถฆ่าชาวอิวัได้ 93 คน และทหารมุสลิมที่ตายซะฮิดไป 15 คน เศษ (al-Sibā'iy, 1980 :101- 103)

จากสองหะดีษที่กล่าวมาข้างต้นนั้นได้บ่งชี้ให้เห็นว่า การแต่งงานในรูปแบบดังกล่าว นั้นท่านนบีได้ห้ามเอาไว้มิให้ผู้ศรัทธาทุกคนได้ถือปฏิบัติตามกันตราบนานถึงวันกิยามะฮ์ ถึงแม้ว่าเคยอนุญาตให้กระทำในช่วงระยะเวลาหนึ่งเนื่องมาจากเป็นช่วงที่ผู้ศรัทธาทุกคนอยู่ในภาวะคับขันที่บรรดาเหล่าเสาะหาบะฮุออกเดินทางไปทำสงครามห่างไกลจากภรรยา ท่านนบีก็อนุญาตให้ทำการแต่งงานแบบชั่วคราวได้ (มุตอะฮ์) เหมือนกับที่อนุญาตให้กินเนื้อสัตว์ที่ต้องห้ามได้ในยามคับขัน แต่การกระทำดังกล่าวก็ถูกยกเลิกไปเมื่อผ่านพ้นช่วงระยะเวลาดังกล่าว ดังนั้นท่านนบีจึงได้ทำการยกเลิกการแต่งงานแบบชั่วคราว(มุตอะฮ์)ในเวลาต่อมา และบรรดาเสาะหาบะฮุ ตามบีอื่น ตลอดจนมติของปวงประชาญ์ทั้งหมดต่างก็เห็นพ้องกันเป็นเอกฉันท์ถึงการแต่งงานในรูปแบบดังกล่าวเป็นที่ต้องห้ามในอิสลาม อื่นจากชีอะฮ์ อิมามียะฮ์⁽¹⁾ ที่ไม่เห็นด้วยในการยกเลิกการแต่งงานในรูปแบบดังกล่าว (al-Shaukāniy, 1993 : 162)

บรรดานักประวัติศาสตร์ นักอรรถาธิบายอัลกุรอานและนักหะดีษมีความเห็นตรงกันว่าอิสลามได้กำจัดความชั่วร้ายทางสังคม ส่วนใหญ่โดยวิธีการที่ค่อยเป็นค่อยไป เป็นที่ทราบกันดีว่า เรื่องการพนัน การดื่มสุรา และการบริโภคเนื้อสุกรและเลือดนั้นเป็นเรื่องธรรมดาในสมัยตอนต้น ๆ ของอิสลามแต่เรื่องทั้งหมดนั้นก็ถูกสั่งห้ามทีละนิดทีละน้อย ในทำนองเดียวกันเรื่องของการแต่งงานแบบมุตอะฮ์ถูกสั่งห้ามเป็นครั้งแรกสำหรับคนที่อยู่ในคัยบ์รในปี ฮศ.ที่ 7 ต่อมาก็ถูกสั่งห้ามอย่างเด็ดขาดแก่ทุก ๆ คนเมื่อเมืองมักกะฮ์ถูกพิชิตในปี ฮศ .ที่ 8 ซึ่งบรรดาอุลามาอฺทางฝ่ายซุนนีย์ต่างก็ถือว่าคำสั่งห้ามในครั้งนี้เป็นคำสั่งห้ามอย่างเด็ดขาด และถือว่าเรื่องการแต่งงานแบบมุตอะฮ์นั้นจะกระทำต่อไปไม่ได้ อีกแล้ว (อะฮฺมัด อับดุลลอฮ์ สะลามะฮ์ , 2543 : 144)

ท่านเราะฮ์ลุ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในหะดีษของท่านในตอนที่ยังห้ามเรื่องการแต่งงานแบบมุตอะฮ์อย่างเด็ดขาดตราบนานถึงวันกิยามะฮ์ไว้ว่า

))
"
((
(1406 : 1994 ,)

(1) ชีอะฮ์ อิมามียะฮ์คือ กลุ่มชาวชีอะฮ์ที่กล่าวอ้างว่ามีหลักฐานที่ชัดเจนกล่าวว่า อาลีบุตรอะบีตอลีบนั้นคือผู้นำคนเดียวของเขาและพวกเขาปฏิเสธเสาะหาบะฮุท่านอื่น ๆ (al-Jurjaniy ,1988 :37)

ความว่า : รายงานจากรอบีเยฮู อิบน์ สับเราะฮฺ อัล- นุฮันนียู เล่าจากจากบิดาของท่าน ว่า เมื่อครั้งที่ท่านได้อยู่พร้อมกับท่านเราะฮฺลุล ﷺ ท่านเราะฮฺลุล ได้มีพระดำรัสไว้ว่า “โอ้ มวลมนุษยชาติทั้งหลายแท้จริงฉันเคยอนุญาตให้แก่พวกท่านทั้งหลายทำการมูตะฮฺ กับผู้หญิงได้ บัดนี้แท้จริงแล้วพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงห้ามพวกท่านมิให้กระทำ (การมูตะฮฺ) トラาจนถึงวันกียามะฮฺ ดังนั้นผู้ใดที่ยังมีพันธะกับพวกนางอยู่ ก็จงปล่อย ให้นำนางไปตามทางของนางเถิด และพวกท่านจงอย่าได้ทวงคืนสิ่งใด ๆ เลยจากสิ่งที่ พวกเจ้าเคยมอบให้แก่นางไว้”

(Muslim, 1994 : 1406)

จากหะดีษบทนี้ก็เห็นได้อย่างชัดเจนถึงคำสั่งห้ามที่มาจากท่านเราะฮฺลุล ﷺ ในเรื่องของการมูตะฮฺว่าท่านเคยอนุญาตในช่วงแรก ๆ ดังเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่หลังจากที่อิสลามมีความเข้มแข็งแล้วท่านจึงได้ประกาศห้ามในเรื่องดังกล่าวและเป็นการห้ามอย่างถาวร تراาจนถึงวันกียามะฮฺ และในตอนทีประกาศยกเลิกนั้นท่านเราะฮฺลุลยังได้กำชับไว้อีกว่า หากมีการมอบสิ่งของหรือเงินทองครบตามข้อตกลงกับฝ่ายหญิงไปแล้วก็ไม่อนุญาตให้ทวงคืนเพราะถือว่าเป็นการให้ที่ถูกต้องแล้ว

ปัจจุบันนี้ในบางครั้งอาจจะพบว่าการแต่งงานแบบมูตะฮฺ (ชั่วคราว) นั้นยังมีอยู่พบเห็นได้ในกลุ่มของชาวชีอะฮฺ ในประเทศไทยเราก็มีชนกลุ่มนี้อยู่ไม่น้อยเหมือนกัน ผู้วิจัยไม่ขอเจาะลึกถึงทัศนะดังกล่าว แต่ก็ขอแสดงทัศนะไว้ ณ ที่นี้ถึงการแต่งงานรูปแบบดังกล่าวนี้ตามหลักฐานที่ชัดเจนแล้วถือว่าผิดต่อบทบัญญัติของอิสลาม ผู้ที่ยังฝืนทำก็ถือว่าทำซินาซึ่งเหมือน ๆ กันกับผู้ที่ไม่เข้าผู้หญิงมาอนค้ำคืนด้วยโดยจ่ายเงินตามราคาที่ได้ตกลงกัน เมื่อหมดเวลาก็นำเธอไปส่งคืน

2) การแต่งงานแบบ ซิมอร () ⁽¹⁾

การแต่งงานในลักษณะเช่นนี้นั้นตามทัศนะส่วนมากของบรรดาอุละมาอ์ในสังกัดของอิหม่ามซาฟีอี อิหม่ามมาลิก อิหม่ามอะฮฺมัด ชีอะฮฺอิมามียะฮฺ และอัล-ซอฮิรีย ⁽²⁾ นั้นถือว่าเป็นการ

(1) ซิมอร() หมายถึงการชกลูกสาวของตนให้แต่งงานกับผู้อื่นโดยที่ผู้นั้นก็ชกลูกสาวของตนให้แต่งงานเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนโดยที่ไม่มีค่าสินสอดทองหมั้นแต่อย่างใด (Saiyid al-Sabiq, 1993 2/141)

(2) อัล-ซอฮิรีย คือ แนวทางหนึ่งของอุละมาอ์ที่นำบทบัญญัติทางศาสนามาตัดสินโดยใช้หลักฐานอ้างอิงทั้งหมดโดยไม่การตีความใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากมติของอุละมาอ์เท่านั้น ผู้ก่อตั้งแนวทางนี้คือ Dawud bin A'liy bin Khalāf al-Asbahāniy al-Zahiry ซึ่งมีชีวิตอยู่ในระหว่างปี ฮ.ศ 200-270 . (Muhammad Fuazi Faiḍ al-lah , 2000 :190)

แต่งงานที่ขัดแย้งกับบทบัญญัติศาสนาอิสลาม ดังที่ท่านนบี ﷺ ได้ทรงห้ามเอาไว้อย่างชัดเจนในหะดีษของท่านว่า

((
(1415 : 1994,))

ความว่า : จากอิบน์อุมร์ ได้กล่าวไว้ว่า แท้จริงท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงห้ามการแต่งงานแบบซิมอร () การแต่งงานแบบแลกเปลี่ยน

(Muslim, 1994: 1415)

อีกหะดีษหนึ่งท่านนบี ได้ทรงพระดำรัสไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้คือ

: . :))

((
(2074 :1970 , 1416 : 1994,))

ความว่า : จากอาบูสุรรอยเราะฮ์ ได้กล่าวว่า “ท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงห้ามจากการแต่งงานแบบซิมอร (แลกเปลี่ยนเจ้าสาว) และท่านอิบน์ นะมिर ได้กล่าวเพิ่มเติมอีก (ถึงความหมายของซิมอร) ว่า คือการที่ชายผู้หนึ่งได้กล่าวกับอีกคนว่า “ท่านจงแต่งลูกสาวของท่านให้แก่ฉันเถิด แล้วฉันจะแต่งลูกสาวของฉันให้แก่ท่าน” หรือกล่าวว่า “ท่านจงแต่งพี่น้องสาวของท่านให้แก่ฉันเถิด แล้วฉันจะแต่งพี่น้องสาวของฉันให้แก่ท่าน

(Muslim, 1994:1416 , Abu Dāwud ,1970: 2074)

จากหะดีษข้างต้นทั้งสองหะดีษที่กล่าวมาข้างต้นนั้นการแต่งงานในลักษณะเช่นนี้นั้นถือว่าไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของอิสลาม เพราะเป็นการแต่งงานที่ไม่ได้ทำตามกฎข้อบังคับของการแต่งงานตามหลักศาสนบัญญัติได้กำหนดเอาไว้

บรรดาอุละมาอ์ได้มีมติเห็นพ้องกันว่า การแต่งงานแบบซิมอรนี้นั้นถือว่าใช้ไม่ได้นั้นเนื่องมาจากเป็นการแต่งงานที่ไม่มีเงินค่าสินสอดให้แก่ตัวเจ้าสาว การแต่งในลักษณะอย่างนี้เป็น การแต่งที่นำเอาลูกสาว หรือน้อง/พี่สาวมาแลกเปลี่ยนกันโดยให้แต่ละคนนั้นเป็นสินสอดซึ่งกันและกัน การแต่งในลักษณะเช่นนี้นั้นถือว่าเป็นโมฆะ และจะต้องแยกกันอยู่หากว่าทั้งสองได้ร่วมหลับนอนเป็น

สามีภรรยาแล้วฝ่ายชายจะต้องจ่ายเงินค่าสินสอดให้แก่ฝ่ายหญิงเท่า ๆ กันทั้งสองฝ่าย และผู้หญิงจะต้องรอ อดิตะฮฺ⁽¹⁾ () เมื่อครบตามกำหนดแล้วผู้หญิงก็สามารถที่จะแต่งงานใหม่หรือจะกลับไปหาคนเดิมก็ได้ (al-Shāfi'y, 1973 : 5/77)

3 การแต่งงานแบบมุหัลลิล ()⁽²⁾

การแต่งงานในลักษณะเช่นนี้นั้นตามทัศนะส่วนมากของอุละมาอ์ในสังกัดของอิหม่ามชาฟีอี อิหม่ามมาลิก อิหม่ามอะฮฺมัด และอัล-ซอฮิรียฺ หากการแต่งงานดังกล่าววางอยู่บนเงื่อนไขของการแต่งเพื่อหย่า ในขณะที่ทำการ *ฮักคฺ*⁽³⁾ (al-ḥasariy, 1986:160) มีบรรดาอุละมาอ์บางท่านยังขัดแย้งกันแต่ทัศนะส่วนมากแล้วต่างก็เห็นพ้องกันว่า การแต่งงานในลักษณะเช่นนี้นั้นไม่เป็นที่อนุมัติของอิสลามดังที่ท่านเราะฮูล ﷺ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในหะดีษบทหนึ่งว่า

:))

((

(1039,1038: 1995 , 683,624,601 : 1993 ,)

ความว่า .จากอาบีอูรียะเราะฮฺ ﷺ กล่าวว่า ท่านเราะฮูล ﷺ ดำรัสไว้ว่า “พระองค์อัลลอฮฺได้ทรงสาปแช่งแก่ผู้ที่ทำการแต่งงานแบบมุหัลลิล ทั้งผู้แต่งและผู้ที่ยินยอมให้แต่ง”

(Ahmad, 1993:601,602,683 Tirmiziy, 1995: 1038,1039)

จากหะดีษที่กล่าวนี้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการแต่งงานในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นที่ต้องห้าม และจะถูกสาปแช่งจากอัลลอฮฺ ﷻ โดยจะถูกสาปแช่งตั้งแต่คนที่กระทำ และคนที่ให้กระทำ

จากคำพูดของท่านนบี ﷺ นี้บรรดานักวิชาการฟิกฮฺ ต่างก็มีมติเห็นพ้องกันว่า การแต่งงานในลักษณะเช่นนี้ เป็นการแต่งงานที่ขัดต่อหลักคำสอนของอิสลาม เพราะเป็นการแต่งที่มีเงื่อนไขในขณะที่ทำการแต่ง ถึงแม้ว่าเงื่อนไขดังกล่าวนี้จะมีได้พูดออกมาจากปากก็ตาม หรือการแต่งงานในลักษณะเช่นนี้นั้นเป็นการแต่งที่มีได้มาจากความสมัครใจเพราะผู้แต่งนั้นแต่งไปเพื่อต้องการ

(1) อดิตะฮฺ คือช่วงระยะเวลาของผู้หญิงที่สามีหย่า หรือสามีตายจากไป โดยที่นางจะต้องรอคอยให้ครบตามวันที่กำหนด แล้วจะสามารถแต่งงานใหม่ได้ หากสามีตายจะต้องรอคอยถึง 4 เดือนกับอีกสิบวัน และหากสามีหย่านางจะต้องรอนครบ 3 เดือน 10.

(2) หมายถึงการแต่งกับผู้หญิงที่สามีของนางหย่าแล้ว 3 ครั้ง โดยการแต่งนั้นมิใช่จุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้นางได้กลับไปคืนดีกับสามีเก่าของนางโดยวางเงื่อนไขว่าหลังจากที่แต่งแล้วต้องหย่ากับนาง

(3) ฮักคฺ ในการแต่งงานคือ การกล่าวคำเสนอและคำตอบรับระหว่างเจ้าบ่าวและวาલી (ผู้ปกครองของเจ้าสาว) ด้วยกฎเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะ

ที่จะให้สองสามีภรรยาที่หย่ากัน 3 ครั้งแล้วได้กลับมาใช้ชีวิตกันอีกครั้งหนึ่ง(Sayyid Sābiq,1993 : 2 / 135)

อย่างไรก็ตามในอัลกุรอานได้เคยกล่าวถึงการแต่งงานในรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน คือ การแต่งงานของบุคคลที่หย่าขาดกับภรรยา 3 ครั้ง และต้องการที่จะกลับมาใช้ชีวิตคู่กันใหม่ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำบัญชาไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴾
(230 :)

ความว่า : ถ้าหากเขาได้หย่ากับนางอีก (หย่าภรรยาเป็นครั้งที่ 3) นางก็ไม่ใช่ที่อนุมัติแก่เขาหลังจากนั้น จนกว่านางจะแต่งงานกับสามีอื่นจากเขา⁽¹⁾ แล้วหากสามีนั้นหย่า นางก็ไม่มีบาปใด ๆ แก่ทั้งสองที่จะคืนดีกันใหม่ หากทั้งสองคิดว่า จะดำรงไว้ซึ่งขอบเขตของอัลลอฮ์ได้ และนั่นคือขอบเขตของอัลลอฮ์ ซึ่งพระองค์จะทรงแจกแจงมันอย่างแจ่มแจ้งแก่กลุ่มชนผู้รู้ดี

(อัล-บะเกาะเราะฮฺ : 230)

ความคล้ายคลึงในอายะฮ์นี้นั้นทำให้มีผู้แอบฉวยโอกาสเพื่อแต่งในรูปแบบดังกล่าว ซึ่งนับว่าเป็นการกระทำที่ฉวยโอกาส และแอบอ้างอัลกุรอานมาเป็นหลักฐาน บุคคลเหล่านี้จะต้องได้รับการตอบแทนจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างสาสมจากการกระทำที่บิดเบือนจากความจริง

การแต่งงานแบบ *มุหัลลิล* นั้นมิใช่การแต่งงานที่ตามบทบัญญัติที่อิสลามต้องการ แต่เป็นการแต่งงานที่ทำไปเพื่อหาความสุขกับผู้หญิงเพียงชั่วคราวซึ่งไม่ต่างอะไรกับการแต่งแบบ *มุตอะฮฺ* เพราะผู้แต่งนั้นได้สัญญาด้วยสามีนางว่าจะแต่งเพียงแคว้นนี้เท่านั้นหลังจากนั้นก็หย่า หรือว่ารับค่าจ้างจากสามีเก่าของผู้หญิงเพื่อแต่งกับภรรยาที่หย่าไปแล้ว 3 ครั้ง⁽²⁾ หลังจากนั้นก็ทำการหย่ากับสามีใหม่ เมื่อพ้นระยะของ *อิดตะฮฺ* (ช่วงเวลาแห่งการรอคอย) บุคคลที่มีความเข้าใจเช่นนั้น นับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้มีธรรมเนียมที่น่าอับอายเกิดขึ้น.

(1) แต่งงานกับชายอื่น ด้วยการสมัครใจใคร่กัน มิใช่เป็นการจ้างชายอื่นให้แต่งกับนาง แล้วทำการหย่าร้าง เพื่อให้นางสามารถคืนดีกับสามีเก่าได้ การกระทำดังกล่าวนอกจากเป็นการฝ่าฝืนบัญญัติของอัลลอฮ์แล้ว ยังเป็นการหลอกลวงพระองค์อีกด้วย

(2) ในเมืองไทยเราการแต่งงานในลักษณะนี้เรียกตามสำนวนของชาวมลายูเรียกว่า *jina buta* หมายถึง “ดาเปะดาบอด”

ทั้งสามหัวข้อที่ผู้วิจัยนำมากล่าวไว้พอสังเขปนั้นเป็นเรื่องการแต่งงานที่ขัดต่อบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม โดยคิดตามทัศนะส่วนมากของอุละมาอ์แล้วหากมีผู้ใดฝ่าฝืนกระทำไปโดยเจตนาเขาผู้นั้นจะเป็นผู้ผิดประเวณีตลอดไปจนกว่าจะได้แยกจากกัน.

4.4.4. บทลงโทษต่อผู้ที่ผิดประเวณี ตามบทบัญญัติของอิสลาม

อิสลามเป็นศาสนาที่เรียกร้องมนุษย์ชาติทั้งหลายไปสู่ความบริสุทธิ์ในการใช้ชีวิตบนโลกนี้ การแต่งงานเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้มนุษย์พบกับความบริสุทธิ์ในชีวิต ส่วนการสำส่อนหรือการอยู่กันโดยไม่แต่งงานนั้นจะทำให้ชีวิตมีมลทินไร้ความบริสุทธิ์ที่แท้จริง บางลัทธิหรือบางศาสนานั้นไม่สามารถที่จะตอบสนองกับความต้องการในเรื่องนี้ได้ เพราะฉะนั้นการแต่งงานจึงเป็นการปกป้องตนเองให้หลุดจากการกระทำที่อัลลอฮ์ และเราะซูลทรงห้าม ดังนั้นการผิดประเวณีหรือการร่วมหลับนอนกับผู้หญิงที่ยังไม่ได้ทำการแต่งงานกันนั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และท่านเราะซูล ﷺ จึงได้ห้ามเอาไว้อย่างเด็ดขาดว่าเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักการในอัลกุรอานและ อัล-ซุนนะฮ์ และได้กำหนดบทลงโทษไว้อย่างแสนสาหัส ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสห้ามเรื่องนี้ไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ وَلَا تَقْرُبُوا الزَّوْجَ إِنَّمَا كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴾

(32 :)

ความว่า : “และพวกเจ้าจงอย่าเข้าใกล้การผิดประเวณี แท้จริงมันเป็น การลามกและทางอันชั่วช้า”

(อัลอิสรออ : 32)

นัยของอายะฮ์ดังกล่าวได้บอกว่าจะเข้าใกล้การชานา เพื่อเป็นการป้องกันไว้ก่อน อย่างเช่น การมองดู การสัมผัส หรือการกอดจูบ ซึ่งประการทั้งหมดนี้เป็นเพียงแค่จุดเริ่มต้นของการที่จะชักนำไปสู่การผิดประเวณี ในอายะฮ์นี้ได้ห้ามแม้แต่การเข้าใกล้ ดังนั้นหากมีกระทำการชานาเกิดขึ้น ก็จะเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก จึงเป็นเรื่องที่จะต้องห้ามกันหนักยิ่งขึ้นเป็นกรณีพิเศษ และผู้ที่กระทำ ความผิดนั้นก็จะมีกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงยิ่งนัก

ดังนั้นผู้ที่ผิดประเวณีจึงแบ่งออกได้สองประเภทด้วยกันคือ ผู้ที่ยังไม่เคยแต่งงานมาก่อน และผู้ที่เคยแต่งงานแล้ว (โดยไม่จำกัดว่าได้แยกทางกันกับภรรยาแล้วหรือยังไม่แยกทางกัน) แต่

ละประเภทนั้นก็จะมิบทลงโทษที่แตกต่างกันไป ผู้ที่ยังไม่แต่งงานนั้นให้ลงโทษด้วยการโบยคนละ 100 ทีและผู้แต่งงานแล้วก็ให้ขังกับก้อนหินจนตาย () (Wahbah al-Zuhailiy, 1989 : 6/38)

ในประเภทที่ แรก นั้นคือผู้ที่ยังไม่แต่งงานพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงกำหนดบทลงโทษไว้ในอัลกุรอานดังที่พระองค์ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ...﴾

(2 :)

ความว่า : “หญิงมีชู้ ชายมีชู้ พวกเจ้าจงโบยแต่ละคนนั้น คนละหนึ่งร้อยที ...”

(อันนุร : ส่วนหนึ่งของอายะที่ 2)

จากอายะดังกล่าวเป็นบทลงโทษจากอัลลอฮ์ ﷻ โดยจะต้องผ่านกระบวนการสอบสวนมีสักกียานเป็นผู้ชายรู้เห็นอย่างชัดเจนถึง 4 คนขึ้นไป และการลงโทษนั้นจะต้องมีการประจานกันต่อหน้าผู้คนที่หลายให้ได้รับรู้ในการลงโทษดังกล่าว บรรดาอุละมาอ์ได้กล่าวไว้ว่านี่คือโทษของบรรดาหญิงชายผู้ที่ผิดประเวณีในโลกคุณยานี้เมื่อปรากฏว่าทั้งสองยังโสดอยู่ (al-Zahabi, 2543: 1/72)

ประเภทที่สองคือ ผู้ที่ผิดประเวณินั้นเป็นผู้ที่เคยแต่งงานแล้ว การลงโทษต่อบุคคลกลุ่มนี้นั้นท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ในหะดีษของท่านว่า

:

:

"

"

(2553 : . . , 1691 : 1994 ,)

ความว่า : “รายงานจากอิบน์ อับบาส ได้กล่าวว่า “แท้จริงอุมร์ บิน อัลค็อฏฏอบ ได้กล่าวว่า “ฉันเกรงว่าหากวันเวลาได้ล่วงเลยผ่านไปนานๆ จะทำให้ผู้คนกล่าวกันว่าเราไม่เคยพบว่า (มีการกำหนดโทษผู้ทำผิดเรื่องชานา) ได้ระบุไว้ในอัลกุรอาน ดังนั้นจึง

ทำให้ผู้คนหลงทางด้วยการละทิ้งสิ่งที่เป็นฟิรดู⁽¹⁾ ที่พระองค์อัลลอฮ์ ได้ทรงบังคับใช้ ฟังรู้ไว้เถิดว่า แท้จริงการ (ลงโทษด้วย) การขว้างนั้นคือสังฆกรรม หากผู้ที่แต่งงานแล้ว ผิดประเวณีโดยมีพยานหลักฐานอย่างชัดเจน หรือว่านางนั้นได้ตั้งท้องขึ้นมา หรือว่ามี การยอมจำนนในการกระทำของตนเอง หลังจากนั้นท่านก็ได้อ่านอายะฮ์ ความว่า “ ชายแก่หรือหญิงแก่เมื่อทั้งสองได้ผิดประเวณีก็จะถูกลงโทษด้วยการขว้างสถานเดียว” ท่านเราะฮ์ลุได้เคยลงโทษ(ด้วยการขว้าง) มาแล้ว และหลังจากนั้นเราก็ได้ทำการขว้าง เช่นเดียวกัน(เพื่อตามแบบอย่างของท่าน)”

(Muslim, 1994:1691 และ Ibn Majah, n.d.:2553)

จากหะดีษที่กล่าวมานี้เป็นหลักฐานยืนยันถึงการลงโทษของผู้ที่แต่งงานแล้วและยังผิด ประเวณีกับผู้อื่นที่ท่านบีและบรรดาเหล่าสะหะบะฮ์ได้เคยปฏิบัติกันมาด้วยการขว้าง () จนตาย ในประวัติศาสตร์ได้บันทึกไว้มากมาย⁽²⁾

การลงโทษนั้นจะกระทำได้ที่ต่อเมื่อหลังจากที่ได้รับการตัดสินและได้รับคำสั่งจาก ผู้นำ(อิหม่าม)ก่อน พร้อมทั้งมีสักขีพยานมายืนยันครบ 4 คนหรือเจ้าตัวเองมายอมรับผิดด้วยตัวเอง ไม่มีการตัดสินให้ฆ่าด้วยอาวุธดาบหรืออื่น ๆ ไม่ต้องแสดงความเมตตาออกมาต่อผู้กระทำผิด และผู้ที่ ต้องโทษนั้นต้องอยู่ในสภาพที่ปกคลุมไม่เจ็บไข้ได้ป่วย(al-Nawāwiy,1992 : 7 / 316)

แต่ถึงอย่างไรก็ตามการลงโทษของผู้ที่ผิดประเวณีไม่ว่าจะเป็นผู้ที่แต่งงานแล้วหรือผู้ที่ ยังไม่แต่งงานก็ตาม อิสลามถือว่าเหมาะสมกับพฤติกรรมดังกล่าวที่ได้กระทำไปเพราะถือว่าเป็น ความผิดที่ร้ายแรงและมีผลกระทบต่อสภาพของสังคมรอบข้างโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในครอบครัว ของตัวเอง สามีมะมองหน้าภรรยาได้อย่างไรหากเขารู้ว่าภรรยาของเขาได้แอบไปมีชู้กับชายอื่น พ่อจะ มองหน้าลูกสาวของตัวเองได้อย่างไรหากเขารู้ว่าลูกสาวของตัวเองนั้นแอบไปร่วมหลับนอนกับเพื่อน ชายที่ยังมิได้แต่งงานกันอย่างถูกต้อง หรือลูก ๆ จะมีความรู้สึกอย่างไรหากเพื่อน ๆ ต่างก็พูดกันว่าทั้ง พ่อและแม่ของเธอนั้นต่างก็แอบไปมีชู้นอกบ้าน สภาพดังกล่าวที่เกิดขึ้นนั้นผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และผู้ที่มีหัวใจที่บริสุทธิ์ไม่อาจจะรับได้ต่อสภาพแห่งความเลวร้ายแน่นอน ดังนั้นอิสลามจึงพยายามที่จะ สกัดกั้นเรื่องนี้ด้วยการกำหนดบทลงโทษที่หนักที่สุดในโลกคุณยานี้ และหากมนุษย์ไม่สามารถที่จะ

(1) ฟิรดู คือสิ่งที่ถูกกำหนดให้กระทำโดยมีหลักฐานที่เด็ดขาด ไร้ความคลุมเครือ ผู้ที่ปฏิเสธจะเป็นผู้ที่ออกจากศาสนาและผู้ที่มีฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ (al-Jurjaniy1988)

(2) คู่มือบทที่ 2 เรื่องราวของ มาอิซ บุครมาลิก และหญิงสาวชาวอุมัยยียะฮ์ หน้า 98

นำมาปฏิบัติได้ในโลกคุณยาคีพระองค์ก็จะเตรียมรองรับไว้ให้พวกเขาอีกในวันอาคีเราะฮ์ข้างหน้า หลังจากที่เขาได้กลับไปหาพระองค์

ยังมีผู้คนอีกมากมายที่ยังเข้าใจว่าการลงโทษดังกล่าวเป็นการลงโทษที่ทารุณโหดร้าย ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าคนจำพวกนี้อาจจะคิดหาทางตอบสนองค้นหาให้แก่ตัวเองในสังคมที่ปล่อยให้คนทำอะไรก็ได้ตามใจชอบในสังคม ในสังคมตะวันตกอาชญากรรมทางเพศกลายเป็นเรื่องธรรมดาเสียจน การลงโทษแบบอิสลามกลายเป็นสิ่งที่คนในสังคมไม่กล้านำมาใช้ อย่างไรก็ตามบรรดานักกฎหมายก็ ควรที่จะจำไว้ว่าผลของการทำชั่ว และการสมสู่กัน โดยผิดกฎหมายนั้นเป็นสิ่งที่ทำลายอารยะธรรม และ ไม่มีสังคมที่จะมีความมั่นคงได้ถ้าหากว่าสังคมนั้นเป็นสังคมที่มีความแตกแยกกัน(ชัยยิดคุฎบ , มปป. : 104)

จากเรื่องการลงโทษแก่ผู้ผิดประเวณีนั้น ได้ถูกปฏิบัติมาแล้วในยุคของท่านนบี และยุค หลังจากนั้นทำให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นในคำสอนของอัลลอฮ์ ซึ่งเรื่องนี้นั้นเราเห็นได้อย่างชัดเจน ถึงเหตุการณ์ที่มีผู้ศรัทธาบางคนเมื่อกระทำผิดในเรื่องดังกล่าว และมาขอมอจำนนตัวเองต่อท่านนบี เพื่อให้รับโทษที่เขาได้กระทำผิดพลาดไป พร้อมกับทำการขอภัยจากเอกองค์อัลลอฮ์ สิ่ง ที่ตามมาหลังจากนั้นคือความผาสุกของครอบครัวและสังคมก็จะเกิดขึ้น แต่ในยุคปัจจุบันเรื่องนี้ไม่สามารถที่จะทำได้ก็ทำให้สังคมพบกับปัญหานานับประการ นอกจากครอบครัวแตกแยกแล้วก็ยังมีเรื่องของโรคร้ายต่าง ๆ อีกมากมายที่เป็นผลพวงจากการกระทำผิดประเวณีที่มาประสบกับผู้ที่ปฏิบัติตน อย่างนั้น โดยเฉพาะโรคเอดส์⁽¹⁾ ที่คร่าเอาชีวิตผู้คนไปอย่างมากมาแล้วเพราะฉะนั้นทางออกที่ดีที่สุด ใน สังคมมนุษย์ปัจจุบันนี้ก็คือการกลับไปหาคำสอนของอิสลามอีกครั้งหนึ่งในการแก้ปัญหาในเรื่องนี้ให้ นำเอาคำสอนที่มาจากผู้ทรงสร้างมนุษย์เพื่อแก้ปัญหาให้แก่มนุษย์แล้วมนุษย์จะพบว่าอิสลามนั้นคือ แนวทางของการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์แบบที่สุด

4.4.5 การรักษาวิยะเพศให้บริสุทธิ์ คือผลของการเป็นผู้ที่มีลักษณะของผู้ศรัทธาที่สมบูรณ์

จากการศึกษาเรื่องของการรักษาวิยะเพศให้บริสุทธิ์จากการกระทำในสิ่งที่พระองค์ อัลลอฮ์ ทรงห้ามไว้ นั้นจะพบว่าผลลัพธ์ที่ออก มานั้นเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก ในสุเราะฮ์อัลมูมิnun

(1) คือ Aids เป็นกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัส Hiv ซึ่งทำให้เกิดโรคเอดส์โดยเชื้อ ดังกล่าวจะไปทำลายเม็ดเลือดขาว แหล่งสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกายทำให้ภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง ทำให้ติดเชื้อโรคชนิดฉวยโอกาส เช่นปอดบวม มะเร็ง วัณโรคและอื่น ๆ อีกได้ง่ายกว่าคนปกติ อาการจะรุนแรง และเสียชีวิตในที่สุด

นั้นประกาศไว้อย่างชัดเจนตั้งแต่อาเยฮ์แรกเลยว่า พวกเขาเหล่านั้นแหละ (ผู้ศรัทธา) ที่จะ ได้เป็นผู้ที่
 ได้รับความสำเร็จ อย่างแท้จริง ดังที่พระองค์มีพระดำรัสไว้ว่า ﴿ 》ซึ่งหมายถึงการได้รับ
 การยืนยงจากอัลลอฮ์ ﷻ ว่าพวกเขาจะได้รับความสำเร็จอย่างแน่นอน เนื่องมาจากการที่พวกเขา
 สามารถที่จะรักษาอวัยวะเพศของตัวเองให้บริสุทธิ์เอาไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องตรงกับคำอาเยฮ์ต่อมาคือ

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَفْوَاجِهِمْ حَافِظُونَ﴾

(5 :)

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้รักษา (ไว้ซึ่งความ
 บริสุทธิ์ของ) อวัยวะเพศของพวกเขา”

(อัลมูมิnun : 5)

ความหมายของอาเยฮ์นี้ย่อมหมายถึงว่าพวกเขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่ได้รับความสำเร็จอัน
 ใหญ่หลวงอันเนื่องมาจากการที่พวกเขาสามารถที่จะรักษาอวัยวะเพศของเขาให้บริสุทธิ์ได้ โดยไม่
 นำไปใช้ในหนทางที่ผิด ๆ

พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมาบนผืนแผ่นดินนี้เพื่อเป็นตัวแทนของ
 พระองค์ และทำการขยายเผ่าพันธุ์ไปทั่วบนผืนแผ่นดิน ดังนั้นการขยายเผ่าพันธุ์นั้นจะต้องอาศัยการ
 แต่งงานกันระหว่างชายหญิงการมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างสามีภรรยา โดยที่พระองค์อัลลอฮ์จะทรง
 สร้างไว้ให้เป็นธรรมชาติ() ของมนุษย์ต่อความต้องการในเรื่องนี้ ในขณะที่เดียวกันอิสลามก็เข้ามา
 เกี่ยวข้องในเรื่องนี้อย่างละเอียดอ่อนจนยากที่จะหาลัทธิ หรือศาสนาใดที่ทำได้เหมือนศาสนาอิสลาม
 โดยที่อิสลามได้กำหนดขอบเขตของความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองเพศ และยังสนับสนุนให้คนทั้งสอง
 นั้นแต่งงานกันอย่างถูกต้อง ทั้งหมดนี้เพื่อศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และป้องกันมิให้พวกเขาเดิน
 ออกจากแนวทางที่หลงผิด ตั้งแต่อดีตกาลจนถึงปัจจุบันนี้ก็ยังมีบางลัทธิหรือบางศาสนา มองในเรื่องนี้
 ว่าเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ ถึงกับว่าไม่ยอมแต่งงาน ใช้ชีวิตร่วมกับผู้หญิงเพราะเป็นเรื่องที่น่าบัดสี และมี
 ความรังเกียจเพศตรงข้ามไปตลอดชีวิต และยังมีบางกลุ่มที่ยอมทำลายอวัยวะเพศของตนเองเพราะหลง
 คิดว่ามันคือบ่อเกิดของความชั่วช้าทั้งหลาย

ดังนั้นอิสลามจึงเป็นทางสายกลางที่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษยชาติได้
 โดยไม่มีความสุดโต่งในเรื่องความสัมพันธ์ ทางเพศระหว่างชายหญิง อิสลามนั้นอนุญาตให้มนุษยชาติ
 ทั้งหมดแต่งงานทันทีเมื่อมีความสามารถโดยมิได้จำกัดเรื่องของอายุ ฐานะ หรือการแบ่งแยกชนชั้น

แต่ทรงห้ามอย่างเด็ดขาดในเรื่องของการผิดประเวณี เพราะหากมิได้ห้ามในเรื่องนี้แล้วก็จะทำให้สังคมของมนุษย์มีแต่ความเสื่อมโทรม ดังที่พระองค์ได้ห้ามไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿وَلَا تَقْرُبُوا الزَّوْجَ إِِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا﴾

(32 :)

ความว่า : “และพวกเจ้าจงอย่าเข้าใกล้การผิดประเวณี แท้จริงมันเป็น
การลามกและทางอันชั่วช้า”

(อัลอิสรอฮฺ : 32)

ในอายะฮ์นี้ห้ามมิให้กระทำในเรื่องที่น่าบัดสีนั้นเพื่อที่จะได้รู้ว่าจะมีสักกี่คนที่สามารถทำได้ในเรื่องดังกล่าว ผู้ที่ศรัทธามั่นต่ออัลลอฮฺ ﷻ เท่านั้นที่เขาจะพบกับความสำเร็จ ดังที่เราได้รู้กันเมื่ออิสลามห้ามสิ่งใด อิสลามก็จะปิดหนทางทุกอย่างที่จะเข้าไปสู่สิ่งนั้นด้วย ทั้งนี้โดยการห้ามทุกชั้นตอนหรือทุกวิถีทางที่จะนำไปสู่สิ่งที่หะรอม ดังนั้นสิ่งใดก็ตามที่มากกระตุ้นค้นหา หรือเปิดทางเพื่อให้มีความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเปิดเผยระหว่างชายหญิง และส่งเสริมสิ่งลามกก็จะถูกอิสลามห้ามโดยเด็ดขาด (อัลกอรอฎอวีย , 2530 : 225)

ผลของการรักษาอวัยวะเพศให้บริสุทธิ์ด้วยการแต่งงานนั้นจะทำให้ผู้นั้นเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีจิตใจที่สะอาดผ่องใสไม่มัวหมองกับสิ่งที่จะต้องห้ามต่าง ๆ กระทำในทุกสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงใช้และละทิ้งในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม เป็นบุคคลที่ขจัดมลทินแห่งตัณหาราคะต่าง ๆ ให้หมดไปจากตัวเอง และนำเอาสิ่งที่สะอาดบริสุทธิ์ภายในจิตใจเข้ามาแทนดังที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ว่า

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا ...﴾

(189 :)

ความว่า : “พระองค์นั้นคือผู้ที่ได้ทรงบังเกิดพวกเจ้าจากชีวิตเดียว และได้ทรงให้มีขึ้นจากชีวิตนั้น ซึ่งคู่ครองของชีวิตนั้น เพื่อชีวิตนั้นจะได้มีความสุขกับนาง...”

(อัล-อะรอฟ: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 189)

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

﴿وَرَحْمَةً...﴾

(21 :)

ความว่า : “และหนึ่งจากสัญญาณทั้งหลายของพระองค์คือ ทรงสร้างคูครองให้แก่
พวกเขาจากตัวของพวกเขาเอง เพื่อพวกเขาจะได้มีความสุขอยู่กับนาง

(อีรุม: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 21)

จากสองอายะฮ์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรง
เน้นในเรื่องของการรักษาจิตใจให้สงบไม่ฟุ้งซ่าน เพราะความฟุ้งซ่านของจิตใจของผู้ที่ยังไม่แต่งงานนั้น
ส่วนมากแล้วเป็นเรื่องของการคิดถึงเพศตรงข้าม และความเสื่อมเสียต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่พวกเขาส่วน
มากก็มาจากเรื่องเหล่านี้ เมื่อเขาได้แต่งงานได้ใช้ชีวิตคู่เป็นสามีภรรยาแล้วเรื่องเหล่านี้ก็หายไปก็
สามารถที่จะรักษาความบริสุทธิ์ของตัวเองได้ ผู้ที่เป็นสามีนั้นเมื่อกลับจากทำงานอย่างเหนื่อยอ่อน หาก
ได้พบกับภรรยาที่ดีคอยทำอยู่ที่บ้านจัดเตรียมต้อนรับผู้เป็นสามีด้วยความห่วงใยก็จะทำให้สามีนั้นหาย
เหนื่อยอย่างปลิดทิ้ง นี่ก็ผลพวงที่มาจากการทำงาน และการสร้างความรักความบริสุทธิ์ภายใน
ครอบครัว ซึ่งนับว่าเป็นเหตุผลที่เลิศล้ำที่สุดในการแต่งงานเพื่อความรักใคร่และความบริสุทธิ์ของ
อวัยวะเพศของตนเอง (Anīs Ahmad karzūn, 1997 : 438–439)

บุคคลที่รักษาอวัยวะเพศของตัวเองให้บริสุทธิ์จากการผิดประเวณีนั้น พระองค์อัลลอฮ์
จะทรงพอพระทัยต่อตัวเขาและจะทรงตอบรับดุอาอูของเขาอย่างง่ายดายเมื่อเขาได้ทำการขอด้วยความ
บริสุทธิ์ใจ ดังที่มีตอนหนึ่งของหะดีษของอิหม่ามบุคอรีย์จากอิบนุอุมร์ที่ได้เล่าถึงผู้ชายสามคนที่หลบ
ฝนและไปติดอยู่ในถ้ำแล้วมีหินก้อนใหญ่หล่นมาปิดปากถ้ำเอาไว้ โดยที่ทั้งสามไม่สามารถที่จะขยับ
เขยื้อนก้อนหินนั้นเลยแม้แต่น้อยนิด ดังนั้นบุคคลทั้งสามก็ได้ขอดุอาอูจากอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อให้ช่วยเหลือ
พวกเขาด้วยการรำลึกถึงความดีของแต่ละคนที่เคยกระทำกันมาเพื่อให้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้เมตตา
และให้ปากถ้ำนั้นเปิดออก หนึ่งในจำนวนของของพวกเขาคือ การละทิ้งการผิดประเวณีทั้ง ๆ ที่มี
โอกาสที่จะกระทำได้ แต่เขาขอมหลีกเลี่ยงจากการกระทำความผิดดังกล่าวเนื่องจากความยำเกรงต่อพระองค์
ดังที่ได้กล่าวไว้ว่า

: (...))

((,

(2333 ,3465: 2000 ,)

ความว่า : “ ... ดังนั้นชาย (คนที่สาม) ก็กล่าวว่า “โอ้ อัลลอฮฺ แท้จริงพระองค์ทรงรอบรู้แล้วว่า ตัวของฉันทันได้หลงเสน่ห์ต่อลูกสาวของน้ำชายของฉันทันมาก โดยที่ฉันปรารถนาที่จะได้นางมาเป็นของฉัน แต่เธอก็ปฏิเสธฉัน นอกจากนี้ฉันจะต้องจ่ายให้แก่ฉันทันถึง 100 ดินารแล้วนางก็จะยินยอม ตั้งแต่นั้นมาฉันก็พยายามที่จะเก็บสะสมเงินจนครบตามจำนวนที่นางต้องการแล้วก็มอบให้แก่นางไป เมื่อฉันได้ตัวนางมาแล้วฉันก็หวังที่จะเอานางมาเป็นของฉัน และในขณะที่ฉันจะร่วมหลับนอนกับนางนั้น นางก็ได้กล่าวขึ้นว่า “ ท่านจงอย่าเกรงต่ออัลลอฮฺเกิดการกระทำของท่านนี้ และท่านอย่าได้ร่วมหลับนอนกับฉันเลยนอกจากจะทำให้ถูกต้อง” (คือการแต่งงาน) ดังนั้นฉันจึงลุกขึ้นจากไปและทิ้งเงิน 100 ดินาร (ให้แก่นาง)” โอ้อัลลอฮฺ หากพระองค์เห็นว่าการกระทำของฉันทันนี้ เนื่องมาจากความยำเกรงต่อพระองค์แล้ว ขอให้พระองค์จงให้เราได้ออกจากถ้ำนี้ด้วยเถิด ทันใดนั้นปากถ้ำก็ได้เปิดออกและคนทั้งสามก็สามารถออกมาได้

(al-Bukhāriy, 2000 : 2333,3465)

มีบทเรียนมากมายที่ได้จากหะดีษบทนี้แต่ที่ผู้วิจัยต้องการคือเนื้อหาของหะดีษที่ได้กล่าวถึงผลดีในการละทิ้งการผิดประเวณีทั้ง ๆ ที่มีโอกาสที่จะทำได้โดยไม่มีอุปสรรคมาขัดขวางแต่เนื่องมาจากแรงศรัทธาในหัวใจที่มีต่ออัลลอฮฺ ﷻ ทำให้เขาต้องชะงักงันต่อการกระทำที่เป็นความผิดที่ยิ่งใหญ่เกิดความยำเกรงต่อพระองค์ขึ้นในหัวใจ ดังนั้นการละทิ้งการผิดประเวณีนั่นเองที่เป็นลักษณะที่สูงส่งของผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ อย่างแท้จริง และตอนสุดท้ายของหะดีษที่กล่าวมานี้ สืบเนื่องมาจากคุณลักษณะอันสูงส่งที่มีอยู่ในตัวของบุคคลทั้งสามนั่นเองที่ทำให้พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเมตตาพวกเขา และให้ก้อนหินที่ปิดปากถ้ำนั้น ได้เปิดออกทั้งสามก็ปลอดภัย

ในอัลกุรอานได้กล่าวเสริมถึงผลการตอบแทนจากอัลลอฮฺ ﷻ หากผู้ใดที่ใช้ชีวิตอยู่โดยที่ไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ใฝ่ต่ำพวกเขาจะได้พำนักอยู่ในสวนสวรรค์ของพระองค์ ดังที่ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ ﴿٤١﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴾

(41 -40 :)

ความว่า : “และส่วนผู้ที่หวาดหวั่นต่อการยืนอยู่พระเจ้าของเขา และได้หน่วงเหนี่ยวจิตใจจากกิเลสต่ำ”

(อันนาซีอิอัด : 40-41)

ผลตอบแทนที่ได้กล่าวไว้ในอายะฮ์นี้นั้นได้บอกไว้ว่าคือ ผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮ์และสามารถที่จะหักห้ามจิตใจของเขามีให้คล้อยตามอารมณ์ของเขาได้ โดยที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ จะให้ผลตอบแทนแก่พวกเขาในชั้นมหันต์ใหญ่หลวงยิ่งนักคือ การได้พำนักอยู่ในสวนสวรรค์ของพระองค์ตามที่ ได้สัญญาเอาไว้

สรุปผลจากการหลีกเลี่ยงจากการผิดประเวณีต่อผู้อื่นนั้นเป็นคุณลักษณะที่ประเสริฐยิ่งนักนอกเหนือจากการได้รับผลตอบแทนจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างใหญ่หลวงในวันโลกใหม่แล้วเขาจะถูกยกย่องว่าเป็นบุคคลที่มีเกียรติในหมู่มวลมนุษยชาติอีกด้วย

4.5 เป็นผู้เอาใจใส่ต่ออะมานะฮ์(สิ่งที่ได้รับมอบหมาย) และคำมั่นสัญญา

คุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่จะได้รับความสำเร็จข้อที่ 5 คือการเป็นผู้ที่ไว้วางใจของผู้อื่น คอยพิทักษ์สิทธิของผู้อื่นที่มอบหมายให้จัดการดูแล อีกทั้งเป็นผู้ที่รักษาคำสัญญาที่มีต่อผู้อื่นอย่างเคร่งครัด ไม่พยายามที่จะคดโกง หลอกลวงต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้คอยระวังดูแลถึงแม้ว่ามีโอกาสก็ตาม เช่นการคิดพลาดต่อสัญญาที่ได้ให้ไว้กับผู้อื่น ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴾

(8 :)

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่เอาใจต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมายของพวกเขา และสัญญาของพวกเขา”

(อัลมุนิฆูน : 8)

อายะฮ์ดังกล่าวหมายถึง ผู้ที่รักษาไว้ซึ่งเกียรติของการพิทักษ์รักษาและความเลอเลิศแห่งคำมั่นสัญญา เมื่อผู้อื่นไว้วางใจก็จะไม่ทำการทรยศ พยายามที่จะมอบคืนสิ่งที่ผู้อื่นฝากให้รับผิดชอบ และเมื่อพวกเขาให้คำมั่นสัญญากับผู้ใด พวกเขาก็จะถือปฏิบัติตามคำสัญญาดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ดังนั้นการเป็นผู้ที่ไว้ใจได้ และรักษาสัญญานั้นเป็นลักษณะของผู้ศรัทธา ที่แท้จริงดังที่อัลกุรอานได้กล่าวไว้ ส่วนคนที่ทรยศ และชอบผิดสัญญาต่อผู้อื่นบ่อย ๆ นั้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสัญญาทางการค้าขายการทำธุรกิจหุ้นส่วนร่วมกันและ อื่น ๆ อีก บุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้ถือว่าเป็นคุณลักษณะของผู้ที่กลับกลอก (มุนาฟิก) (Wahbah al-Dhuhailiy , 1991:18/13)

ท่านนบี ได้กล่าวไว้ถึงคุณลักษณะดังกล่าวในหะดีษว่า

" :

"

:"

(107 :1994 ,)

ความว่า : จากอบีฮุรอยเราะฮ์ رضي الله عنه แท้จริงท่านเราะฮ์ลุล رضي الله عنه ได้ตรัสไว้ว่า “ เครื่องหมายของผู้กลับกลอกนั้นมียู่สามประการด้วยกันคือ เมื่อพูดจาก็จะพูดเรื่อง โกหก เมื่อให้สัญญากับผู้อื่นก็จะผิดสัญญา และเมื่อผู้อื่นไว้ใจก็จะทรยศ

(Muslim, 1994:107)

ในหะดีษบทนี้ท่านนบี ﷺ ได้ย้ำเตือนแก่บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายให้หลีกเลี่ยงจากคุณลักษณะทั้งสามประการดังกล่าว เพราะเป็นลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของอัลลอฮ์และเราะฮ์ลุล แต่เป็นลักษณะของผู้ที่ถูกสัญญาไว้ว่าจะได้รับโทษอันเจ็บแสบในขุมนรก

ดังนั้นการเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจและรักษาคำสัญญานั้นเมื่อรวมเข้าด้วยกันแล้วก็จะกลายเป็นภารกิจหนึ่งในมุมมองของอิสลามหรือคนทั่วไปทั้งด้านคำพูดหรือการกระทำซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยที่ทั้งสองลักษณะนั้นมีเป้าหมายที่สูงที่สุดคือ การดำรงรักษาไว้อย่างเคร่งครัด (al- Qurtubiy 1988 : 12/73)

ผลของการถือปฏิบัติต่อคุณลักษณะทั้งสองนั้นคือจะทำให้ผู้ที่ถือปฏิบัตินั้นได้พบกับความสำเร็จในชีวิต ส่วนผู้ที่ทรยศหรือบิดพลิ้วนั้นจะพบกับความอัปยศในการดำเนินชีวิต ผู้ที่ถูกสมญานามว่า ผู้ซื่อสัตย์ เขาจะเป็นที่สรรเสริญของผู้คนทั้งปวง ส่วนผู้ที่ผู้คนเรียกขานว่า ไอ้ทรยศ ไอ้โกหก ก็จะเป็นที่ดูถูกของปวงชนทั้งหลาย ดังนั้นผลที่ตามมาระหว่างสองบุคคลดังกล่าว คือคนแรกจะเป็นที่

ไว้วางใจและให้เกียรติ จากคนทั้งหลาย และคนที่สองจะเป็นผู้ถูกสาปแช่งและถูกเหยียดหยามจากผู้คนทั้งหมด

เรื่องราวทั้งหมดนี้นั้นหากย้อนกลับไปในประวัติศาสตร์ของอิสลามจะพบว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ นั้นเป็นบุคคลคนแรกของประชาชาติอิสลามทั้งหลายที่เป็นตัวอย่างในเรื่องของการเป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น จนกระทั่งท่านได้รับสมญานามว่า อัลอามีน หมายถึงผู้ซื่อสัตย์ และท่านก็จะเป็นคนที่มีความเคร่งครัดต่อสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นถึงแม้ว่าผู้นั้นจะไม่ใช่อิสลามก็ตาม

4.5.1 ความหมายของอามานะฮฺและคำสัญญาตามที่ชนะต่าง ๆ ของอูลามาวุ

บรรดาอูละมาอ์ต่างๆ ก็ได้ให้ความหมายของอามานะฮฺไว้มากมายดังนี้คือ

1 อามานะฮฺ คือ ทุก ๆ ประการที่จำเป็นต้องรักษาปกป้องไว้และนำไปคืนให้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของ ๆ มัน (Saiyid Sabig, n.d.: 166)

2 อามานะฮฺ คือการเก็บวางทุกอย่าง สิ่งในที่ๆ เหมาะสมกับมัน (Muhammad al-Ghazāliy, 1994: 50)

3 อามานะฮฺ คือ สิ่งที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ฝากไว้ให้ดูแลปกป้องรักษา ซึ่งรวมถึงการรักษาอวัยวะของตนไม่ไปกระทำในสิ่งที่อัลลอฮฺห้าม และการรักษา สิทธิของเพื่อนมนุษย์ต่อสิ่งที่ฝากไว้กับเรา สัญญาคือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ตกลงกันไว้ว่าจะปกป้องรักษาเอาไว้ จากสิทธิที่เป็นของอัลลอฮฺ และของมนุษย์ (al-Shanqīyiy, n.d. : 775)

4 อามานะฮฺและสัญญา คือสิ่งเดียวกันมนุษย์ทุกคนจะต้องรับภาระจากเรื่องราวของศาสนาและเรื่องในทางโลก ทั้งที่เป็นคำพูดและการกระทำ (Ibn al-‘Atiyah, 1988 : 11/223)

5 อามานะฮฺ คือสิ่งที่ผู้อื่นมอบความไว้วางใจให้ดูแลรักษา สัญญา คือ สิ่งที่ได้ร่วมกันทำสัญญากันจากอัลลอฮฺหรือจากบ่าวของพระองค์ (al-shawkāniy, n.d. : 3/474)

6 อามานะฮฺ คือ การตั้งเจตนามั่นต่อสิ่งที่ตนยึดมั่นศรัทธาว่าจะถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดต่อทุกสิ่งทุกอย่างที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้มอบหมายให้ และคำสัญญาคือ ทุกสิ่งทุกประการที่พระองค์อัลลอฮฺได้เคยสัญญาไว้กับบ่าวของพระองค์ (Ibn Manzūr , 1993 : 9/448)

7 อามานะฮฺ คือ สิ่งของที่ถูkmอบหมายให้เก็บรักษาไว้จนกว่าจะถึงเวลาคืนกลับให้แก่เจ้าของไป (Abu Haiyān , n.d. 4/549)

จากความหมายทั้งหมดของอะมานะฮ์และคำสัญญาที่บรรดาอุลามาอ์ได้กล่าวไว้ นั้นสามารถที่จะสรุปได้ว่า อะมานะฮ์นั้นคือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ถูกมอบหมายเพื่อให้นักบวชรับรักษาเอาไว้ซึ่งมีทั้งอะมานะฮ์ที่มาจากอัลลอฮ์ ﷻ ที่พระองค์ทรงมอบไว้เพื่อให้นักบวชได้รักษาและถือปฏิบัติ ตามกันอย่างเคร่งครัด และอีกส่วนหนึ่งคือ อะมานะฮ์ที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ก็ให้รักษาเอาไว้อย่าได้บิดพลิ้วต่อกันเพราะการกระทำดังกล่าวจะนำมาซึ่งความหายนะในสังคมได้

ดังนั้นความหมายของอะมานะฮ์จึงมีขอบเขตที่กว้างขวางมากซึ่งปกคลุมไปถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ทั้งหมดต่อพระเจ้าผู้ทรงสร้างตัวเขา และต่อมนุษย์ด้วยกัน ด้วยเหตุดังกล่าวเรื่องของการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ การมีความบริสุทธิ์ใจในการภักดีต่อพระองค์ การปฏิบัติภารกิจที่เป็นฟิรคอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จึงถือว่าเป็นอะมานะฮ์ และการคืนกลับสิ่งของที่เป็นสิทธิของผู้อื่น การทำดีต่อบุคคลหรือกลุ่มคนในสังคม ก็คืออะมานะฮ์ การแสดงออกถึงความยุติธรรมต่อผู้อื่น การไม่ข่มเหงรังแกผู้ที่อ่อนแอกว่าก็ถือว่าเป็นอะมานะฮ์ ในส่วนของความหมายของคำสัญญานั้นคือการตกลงกันระหว่างสองฝ่ายเพื่อปฏิบัติภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปตามข้อตกลงดังกล่าว

4.5.2 ชนิดต่าง ๆ ของอะมานะฮ์

เมื่อได้ศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดถึงเรื่องของการเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นนั้นนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่ผู้ศรัทธาทั้งหลายจะต้องนำมาปฏิบัติในวิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะในแต่ละวันนั้นเมื่อทุกคนตื่นขึ้นมาภารกิจหรือสิ่งที่จำเป็นต้องกระทำนั้นมีอยู่มากมาย มีทั้งภารกิจที่เป็นของส่วนตัว ภารกิจที่เกี่ยวกับผู้อื่นรอบข้าง จนกระทั่งภารกิจที่มีต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงสร้าง ในบทนี้ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอชนิดต่าง ๆ ของอะมานะฮ์ซึ่งแบ่งออกเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้สามหัวข้อ คืออะมานะฮ์ที่มีต่ออัลลอฮ์ อะมานะฮ์ที่มีต่อตนเอง และอะมานะฮ์ต่อผู้อื่น

4.5.2.1 อะมานะฮ์ที่มีต่ออัลลอฮ์

อะมานะฮ์ของมนุษย์ที่มีต่ออัลลอฮ์ ﷻ นั้นเป็นอะมานะฮ์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดไม่ว่าผู้ใดจะเป็นใครก็ตาม จำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตนให้ได้ตามสัญญาที่ให้ไว้กับพระองค์ ดังที่พระองค์ได้ดำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ تَحْمِلَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا

وَحَمَلَهَا إِلَّا نَسْنُ مِنْهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا﴾ (72 :)

ความว่า : แท้จริงเราได้เสนอเรื่องการอะมานะฮ์ แก่ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และ
ขุนเขาทั้งหลาย แต่พวกมันปฏิเสธจะแบกรับมันและกลัวต่อมัน (คือภาระอันหนักอึ้ง)
และมนุษย์ได้แบกรับมัน แท้จริงเขา(มนุษย์)เป็นผู้ธรรมและงมมายิ่ง

(อัลอะหฺซาบ : 72)

จากนัยของอายะฮ์นี้จะเห็นได้ว่าเรื่องของอะมานะฮ์เป็นภาระหน้าที่ ๆ หนักมากที่
พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เคยเสนอให้แก่ท้องฟ้า และแผ่นดินที่กว้างใหญ่ไพศาล แต่ทั้งหมดนั้นปฏิเสธที่
จะรับมันไว้ สุดท้ายมนุษย์ตัวเล็ก ๆ ก็ได้รับภาระที่ยิ่งใหญ่ไว้ มนุษย์ที่มีแต่ความอธรรมและเป็นผู้ที่โหด
เขลา งมมายิ่ง

จากอายะฮ์ที่ผ่านมาข้างต้นนั้น อิบน์มัจญ์ฮ์ ได้อธิบายความกระจ่างโดยอ้างทัศนะของ
อิบนุอับบาส และสะอีดบินญุบัยร⁽¹⁾ ซึ่งทั้งสองได้กล่าวไว้ว่า

:

:

(225/1 : 1993,)

ความว่า : ได้มีรายงานมาจาก อิบนุอับบาสและสะอีดบินญุบัยรท่านทั้งสองได้กล่าว
ว่า “ความหมายของอะมานะฮ์ ณ ที่นี้คือสิ่งที่ป็นฟิรฎูทั้งหมดที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ
ได้กำหนดให้แก่บ่าวของพระองค์” และอิบนุอับบาสได้กล่าวว่า “ได้ถูกนำเสนอ
ให้แก่อำคัมเรื่องของการภักดี และเรื่องของการความผิดและได้บอกให้รู้ถึงผลตอบแทน
แก่ผู้ทำการภักดีและลงโทษของผู้ที่กระทำในสิ่งที่เป็นความบาป”

(Ibn.Manzur, 1993:1/225)

(1) คือ อาบูมุฮัมมัด สะอีด บิน ญุบัยร บินอิษาม อัล อาสะดีย เป็นทาสควิดา เกิดในปี ฮศ 44 ได้ศึกษาวิชาความรู้จากเศาะหาบะฮ์หลาย
ท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อิบนุ อับบาสและ อิบนุญะฮ์ฮ์ มีความเชี่ยวชาญในวิชา อัลกุรอาน อัลหะดีษ วิชาฟิกฮ์ และวิชาหลักการ
อ่าน อิสมาอิลบิน อับดุลมาลิดได้เล่าว่า สะอีด บินญุบัยร นั้นได้เป็นอิหม่ามในเดือนรอมฎอน ท่านจะเป็นอิหม่ามนำละหมาดโดย
อ่านอัลกุรอานตามหลักการอ่านของนักอ่านหลาย ๆ ท่านเช่น กีนนี่ตามหลักการอ่านของ ชัยคฺ บินซาบิตและกินต่อมาก็อ่านตาม
หลักการอ่านของเศาะหาบะฮ์ท่านอื่นอีก สะอีด บินญุบัยร นั้นเปรียบเหมือนศูนย์รวมทางวิชาของเหล่าเศาะหาบะฮ์หลาย ๆ ท่าน
เสียชีวิตในเดือนชะอฺวาน ปีฮศ. 95 โดยมีมือของอัญญาตบินญุซุบ หลังจากที่ได้มีการขัดแย้งกันในหลาย ๆ เรื่องซึ่งท่านมีอายุได้ 49 ปี
(al-Zahabi , 1995 : 1/111-113)

จากรายงานของอิบนุอับบาสและสะอีดอิบนุญบัยรูนได้บอกให้รู้ว่าสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมอบให้แก่บีอาดัม ﷺ นั้นคือสิ่งที่เป็นฟิรดูทั้งหมดเพื่อให้ลูกหลานของท่านได้ถือปฏิบัติกันอย่างครบถ้วนโดยจะตอบแทนความดีแก่ผู้ที่ถือปฏิบัติ และหากมีผู้ใดที่ฝ่าฝืนต่ออะมานะฮ์ดังกล่าวก็จะได้รับโทษจากพระองค์ ﷻ เช่นเดียวกัน

จากรายงานของอิบนุ อับบาสและอิบนุญบัยรฺที่ได้กล่าวมาถึงเรื่องอะมานะฮ์นั้นจะเห็นได้ว่าภาระหน้าที่ของมนุษย์ที่มีต่ออัลลอฮ์นั้นเริ่มตั้งแต่มนุษย์คนแรกที่พระองค์ทรงสร้างมาจนกระทั่งถึงมนุษย์ชาติที่เป็นลูกหลานของนบีอาดัม ﷺ ทุกคน หน้าที่ของพวกเขาที่จะต้องปฏิบัติต่อทุกสิ่งทุกอย่างที่พระองค์ทรงบัญชาและอย่าได้บิดพลิ้วต่อพระองค์ดังที่พระองค์ได้ทรงห้ามเอาไว้ในอายะฮ์หนึ่งคือ

﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَخُوْۤا اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ وَخُوْۤا اٰمَنَتِكُمْ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ﴾

(37 :)

ความว่า : “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย พวกเจ้าอย่าบิดพลิ้วต่ออัลลอฮ์ และเราะสูลของพระองค์

(อัล-อันฟาน : 37)

ในอายะฮ์นี้อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสั่งห้ามบรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายอย่าได้ทรยศต่อคำสั่งของอัลลอฮ์ และเราะสูล เพราะการทรยศหรือบิดพลิ้วต่อคำสั่งของอัลลอฮ์ และเราะสูลของพระองค์นั้น คือการเสียอะมานะฮ์ที่ได้ให้ไว้ต่ออัลลอฮ์ และเราะสูลของพระองค์ หรืออีกนัยหนึ่งคือการบั่นทอนความเป็นสิริมงคลให้แก่ตนเองนั่นเอง ดังนั้นในบทนี้ผู้วิจัยจึงขอยกตัวอย่างโดยย่อๆ ถึงส่วนหนึ่งของการมีอะมานะฮ์ต่ออัลลอฮ์ ﷻ ดังต่อไปนี้ คือ

1 การปฏิบัติภารกิจประจำวัน เช่นการละหมาดห้าเวลา การถือศีลอด แม้กระทั่งเรื่องของการอาบน้ำญูบ ก็ยังถือว่าเป็นอะมานะฮ์แก่ทุกคนก็จะต้องปฏิบัติ เพราะเรื่องทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ หากได้ถือปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัดแล้วก็จะกลายเป็นผู้ที่พระองค์ทรงโปรดปรานทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

ความสุขที่แท้จริงของมนุษย์นั้นคือ การที่มนุษย์จะต้องปกป้องตัวเองให้พ้นจากความต่ำต้อยในคุณค่าและความเลวร้ายในวันอาคีเราะฮ์ ดังนั้นเมื่อท่านนบีได้วิงวอนขอต่ออัลลอฮ์ ﷻ ท่านก็ได้รวมเอาสองประการนี้อยู่ในคุอาฮ์ของท่านไว้ด้วยท่านกล่าวว่า “โอ้อัจฉริยะบาลของฉัน ฉันขอ

คุ้มครองจากพระองค์ จากความหิวโหยที่แสนจะทรามาร และความบิดพลิ้วที่ซ่อนเร้น (Muhammad al-Ghazāli, 2540:67)

2 อะมานะฮ์ต่ออัลลอฮ์ในการปกป้องสังคมมิให้ตกอยู่ในความชั่วร้ายหรือหลงผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมมุสลิมที่กำลังเสื่อมเสียดลิ่งไปทุกวัน กำลังจะถูกกลืนกินของบุคคลที่ไม่ใช่มุสลิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวยิวและชาวคริสต์เตียนที่กำลังวางแผนทำลายมิให้สังคมมุสลิมอยู่อย่างมีความสุขหากไม่ยอมปฏิบัติตามพวกเขาตามที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ทรงยืนยันไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ...﴾

(120 :)

ความว่า : “และชาวยิวและชาวคริสต์เตียนนั้นจะ ไม่ยินดีแก่เจ้า (มุฮัมมัด) เป็นอันขาด จนกว่าเจ้าจะปฏิบัติตามศาสนาของพวกเขา ... ”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 120)

ในอายะฮ์นี้จะเห็นได้ว่า ชาวยิวและชาวคริสต์เตียนที่อัลลอฮ์ ﷺ ได้แจ้งไว้ในอัลกุรอาน นั้นจะไม่ยอมให้ผู้ศรัทธาทุกคนอยู่ด้วยความผาสุก พวกเขาจะหาวิธีการต่าง ๆ นานา เป็นสื่อกลางทำลายความศรัทธา โดยการเผยแพร่ไปยังสังคมที่มีมุสลิมอาศัยอยู่ ดังที่เราเห็นในทุก ๆ ประเทศที่เขาวชนมุสลิมกำลังคืบค้ำกับความชั่วร้ายความหลงผิดที่พวกเขาได้หยิบยื่นมาให้ โดยการใช้ชีวิตที่อยู่กันอย่างไร้ขอบเขต กระทำในสิ่งที่น่ารังเกียจและผิดต่อหลักคำสอนของอิสลาม ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่แก่ทุกคนที่มีจิตสำนึกให้ช่วยกันขจัดสิ่งที่เลวร้ายเหล่านี้ให้ออกจากสังคม ด้วยการหันเห ทุกคนในสังคมออกจากสิ่งที่ชั่วร้าย ใ้หันกลับไปหาทางที่อัลลอฮ์และเราะฮ์สุลต้องการ

3 เผยแผ่ความรู้และเรียกร้องไปสู่ศาสนาของอัลลอฮ์

ในข้อนี้ก็มีผลมาจากการที่ทุกคนอยู่กันอย่างมมายเป็นอะมานะฮ์ที่ยิ่งใหญ่และหนักมากเพราะการเผยแพร่วิชาความรู้และเรียกร้องบุคคลที่หลงผิด กลับไปสู่แนวทางของอัลลอฮ์นั้นก็มีกลุ่มคนส่วนน้อยที่มีความสามารถแต่ก็ได้หมายความว่าชนส่วนมากนั้นจะไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมต่อการกิจขึ้นนี้ หากเขาเป็นผู้ที่คอยสนับสนุนผู้ที่เผยแพร่ความรู้ของอัลลอฮ์ จะเป็นการสนับสนุนด้วยกำลังกาย กำลังใจหรือกำลังทรัพย์เขาก็มีส่วนร่วมแล้ว เพราะในสังคมปัจจุบันยังมีอีกมากมายที่ผู้คนยังไม่ได้รับการศึกษาเรื่องอิสลามไม่รู้จักอัลลอฮ์ ﷺ ไม่รู้จักเราะฮ์สุล ยังไม่ยอมปฏิบัติบิดาอะฮ์ ต่ออัลลอฮ์ ยังไม่รู้เรื่องของความสะอาดและอีกมากมายที่เป็นเรื่องที่จะทำให้มนุษย์มีความใกล้ชิดกับผู้ทรงสร้างเขาทั้งหมดนั้นถือว่าเป็นอะมานะฮ์ต่ออัลลอฮ์ ﷺ ทั้งสิ้น

4 การเรียกร้องของมนุษย์ทั้งหลายกลับไปสู่อิสลามที่เที่ยงแท้
การเรียกร้องไปสู่ศาสนาของอัลลอฮ์นั้นเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องรับผิดชอบต่อหน้า
พระพักตร์ของอัลลอฮ์ ﷻ พระผู้ทรงอภิบาลของเขาคงที่พระองค์ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ...﴾

(125)

ความว่า : “จงเรียกร้องสู่แนวทางแห่งพระเจ้าของสุเจ้าโดยสุขุม และการตักเตือนที่ดี...”

(อันนะหฺลุ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 125)

เป็นคำสั่งจากอัลลอฮ์ให้เรียกร้องผู้ที่ไม่รู้หรือมีความรู้น้อยให้กลับไปสู่นิวทางของ
อัลลอฮ์ ﷻ อย่าได้ใช้ชีวิตอยู่แบบมมยโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสถานภาพของแต่ละคน เพื่อให้
พวกเขาได้รับรู้ ว่าตัวเขานั้นมาจากอัลลอฮ์ มาอยู่เพื่ออัลลอฮ์และจะกลับไปหาอัลลอฮ์ มีมากต่อมากที่
ผู้คนได้ตายจากไปโดยที่ไม่เคยได้รู้เลยว่าอัลลอฮ์ ﷻ นั้นคือผู้ทรงสร้างเขา และมุฮัมมัดนั้นเป็นเราะฮ์
ของพระองค์ อิสลามนั้นคือศาสนาที่พระองค์ทรงประทานมาให้แก่มนุษย์ชาติทั้งหลาย พวกเขาตายไป
ในขณะที่ยังไม่รู้เลยว่าปัจจัยยังชีพที่เขาบริโภคเข้าไปในแต่ละวันนั้นมาจากอัลลอฮ์ ﷻ และอีกมมยที่
มนุษย์ยังไม่รู้จักสิ่งทีอัลลอฮ์จะให้มนุษย์ได้รู้ เรื่องเหล่านี้จะเป็นหน้าที่ของใครไม่ได้นอกจากหน้าที่
ของบุคคลทีมีความรู้ความเข้าใจในอิสลามซึ่งจำเป็นต่อเขานั้นจะต้องทำการเผยแผ่ความรู้ เหล่านั้นเพื่อ
อัลลอฮ์ ﷻ

นอกเหนือจากหัวข้อดังกล่าวที่ผู้วิจัยได้ยกมา สิ่งที่เป็นอะมานะฮ์ต่อพระองค์อัลลอฮ์
ﷻ นั้นคือการละหมาด การถือศีลอด การอบนุบ⁽¹⁾ และบรรดาอิบาอะฮ์ต่าง ๆ ทีพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ
ได้กำชับให้ปวงบ่าวทั้งหลายให้ปฏิบัติ ดังนั้นจึงจำเป็นแก่ปวงบ่าวทั้งหลายต้องปฏิบัติตามอย่างครบ
สมบูรณ์ ซึ่งถือว่าเป็นอะมานะฮ์หรือหน้าที่ ๆ จะต้องรับผิดชอบที่มีต่ออัลลอฮ์เช่นเดียวกัน (al- Jamal,
n.d. 3/184)

4.5.2.2 อะมานะฮ์ที่มีต่อตนเอง

การมีอะมานะฮ์ ความซื่อสัตย์ต่อตนเองนั้น เป็นเรื่องทีจำเป็นอย่างยิ่งทีจะต้องคิดใคร่ครวญ
กันอย่างละเอียดถี่ถ้วน การรับผิดชอบต่อตนเองนั้น คือจะต้องไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งทีจะนำมาซึ่งความ

(1) อบนุบ คือการอบนุบน้ำเนื่องมาจากเรามีหะดัยใหญ่ เช่น หลังนอนกับภรรยา หรือผู้หญิงหลังจากหมคประจำ เดือน () หรือ
หลังจากกลอดนุบ () หรือฝืนเปียก

หายหน้าแก่ตนเอง ทั้งในเรื่องของศาสนา เรื่องของคุณยาและเรื่องของอาคีเราะฮฺ อย่างเช่นการนำตนเองไป พัวพันกับเรื่องของการตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ ﷻ อย่างเช่นการกราบไหว้สิ่งอื่นนอกจากพระองค์ หรือการขอ คุอาฮฺจากผู้อื่นนอกจากอัลลอฮฺ ﷻ หรือการกระทำในเรื่องที่เป็นอุตริกรรม (บิอะฮฺ)⁽²⁾ ต่อคำสอนของ อิสลามที่ไม่มีแบบอย่างจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เรื่องเหล่านี้ทั้งหมดนั้นจะนำมาซึ่งความเสียหายในเรื่อง ของศาสนาและเรื่องของการศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ และเราะฮฺฮฺของพระองค์ ตลอดจนการศรัทธาในวัน อาคีเราะฮฺ และความผิดในเรื่องเหล่านี้จะทำให้เอกองค์อัลลอฮฺ ﷻ นั้นมีความกริ้วและพระองค์จะไม่ ทรงอภัยให้แก่บุคคลเหล่านั้นอย่างเด็ดขาดตราบใดที่เขายังไม่กลับตัวกลับใจ ดังที่พระองค์ได้ทรงมีพระ คำรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ

بِاللَّهِ فَقَدْ أَفْرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ۝

(48:)

ความว่า : “แท้จริงอัลลอฮฺ จะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้ มีภาคีขึ้นต่อพระองค์ และพระองค์จะทรงอภัยให้แก่สิ่งอื่นจากนั้นสำหรับผู้ ที่พระองค์ทรงประสงค์ และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์แล้ว แน่แน่นอนเขาก็ ใค้อุปโลกน์บาปกรรมอันใหญ่หลวงขึ้น”

(อัน-นีสอา : 48)

จากความหมายของอายะฮฺนี้นั้นห้ามที่จะให้มีการตั้งภาคีต่อพระองค์ ﷻ และการ กระทำในเรื่องของอุตริกรรมทางศาสนาไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด ๆ ก็ตาม เพราะการกระทำดังกล่าว นั้น จะไม่ได้รับการอภัยโทษเลย แล้วยังถูกลงโทษจากอัลลอฮฺ ﷻ ในขุมนรกอย่างถาวรอีกด้วย เมื่อรู้ว่าการ กระทำดังกล่าวนี้เป็นที่ต้องห้ามแล้วจะนั่นการหักห้ามตัวเองมิให้กระทำในสิ่งเหล่านั้นจึงเป็นอะมานะฮฺ ที่สำคัญอย่างยิ่ง

ในหะดีษของท่านนบีซัยด์กล่าวถึงโทษของผู้ที่ตั้งภาคีต่อพระองค์และผลที่ได้รับหลัง จากที่เขาได้ตายไปแล้วท่านได้กล่าวไว้ว่า

(2) บิอะฮฺ ทั้บศัพท์จากภาษาอาหรับ หมายถึงการกระทำในสิ่งที่ไม่ไม่มีแบบอย่างมาจากท่านนบี ﷺ

: :))

((")

(151: 1994,)

ความว่า : “จากญาบิร ได้กล่าวว่า “มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบีแล้วได้ถามท่านว่าสิ่งใดเล่าที่จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน” (ที่อัลลอฮ์ได้สัญญาเอาไว้) ท่านนบียก็ได้ตอบว่าผู้ใดที่ตายไปและไม่มีภาคีใดๆ ต่ออัลลอฮ์เขาจะได้เข้าสวรรค์ (อย่างแน่นอน) และผู้ใดที่ตายไปแต่มีภาคีต่อพระองค์เขาจะต้องเข้าไปอยู่ในนรก (อย่างแน่นอน)”

(Muslim, 1994: 151)

จากอัลกุรอานและอัลหะดีษที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับเรื่องของการมีอะมานะฮ์ ภาระหน้าที่ๆ ต้องรับผิดชอบต่อตนเองนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก หากผู้ใดที่ยังไม่มีอะมานะฮ์ต่อตนเองแล้วก็เหมือนกับว่าผู้ยังไม่รักตนเอง ไม่ยอมที่จะนำพาตัวเองไปสู่ความโปรดปรานของอัลลอฮ์ ﷻ แล้วเขาจะต้องพบกับความขาดทุนทั้งในโลกนี้และวันโลกใหม่

4.5.2.3 อะมานะฮ์ ที่มีต่อผู้อื่น

หลังจากที่ได้กล่าวถึงอะมานะฮ์ที่มีต่ออัลลอฮ์พอเป็นที่เข้าใจ ในฐานะที่ผู้ศรัทธาทุกคนนั้นก็คือปุขชนคนหนึ่งที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันในสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมเมืองหรือสังคมชนบทต่างก็ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และความผาสุกในครอบครัว ดังนั้น อะมานะฮ์จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ความสงบสุขในครอบครัวและสังคม

อะมานะฮ์ที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน คือ การเก็บรักษาสິงของหรือทรัพย์สินที่ถูกมอบหมายให้ การผลิตสินค้าถูกต้องตรงตามมาตรฐานที่ถูกสั่งมา การเก็บรักษาไว้ซึ่งความลับของผู้อื่น และอื่น ๆ อีกมากมายที่จำเป็นจะต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด (al- Jamāl, n.d. 3/184)

ในอัลกุรอานและหะดีษนั้นมิกกล่าวไว้อย่างมากมายในเรื่องนี้ ดังที่พระองค์ได้ทรงดำรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا... ﴾

(58 :)

ความว่า : “แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงสั่งให้พวกเจ้าได้มอบหมายบรรดาของ

ฝากแก่เจ้าของของมัน...”

(อันนิสาอู : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 58)

อายะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนถึงเรื่องของการมีอะมานะฮ์ การรับผิดชอบต่อสิ่งที่ผู้อื่นมอบหมายให้รับผิดชอบ ถึงแม้ว่าสาเหตุในการประจานอายะฮ์นี้นั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นระหว่างท่านเราะฮ์ลุล ﷺ และอุสมาน บิน กุฎลหะฮ์ ผู้ที่ถือกุญแจของกะอูบะฮ์หลังจากที่ท่านนบี พิชิตเมืองมักกะฮ์ได้สำเร็จ ท่านก็ต้องการที่จะเข้าไปในกะอูบะฮ์ และได้ขอกุญแจจากอุสมาน และก่อนที่อุสมานจะส่งกุญแจให้แก่ท่าน ท่านก็กล่าวว่านี่เป็นอะมานะฮ์ของอัลลอฮ์ที่ต้องรับผิดชอบต่อหน้าพระองค์ เมื่อท่านนบีได้ออกมาจากบัยตุลลอฮ์ และทำการเวียนรอบกะอูบะฮ์(ตอวาฟ) พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ก็ได้ประจานอายะฮ์นี้ลงมาเพื่อที่จะเน้นถึงเรื่องของอะมานะฮ์ หน้าที่ ๆ ทุกคนต้องรับผิดชอบด้วยความเหมาะสม ท่านนบีก็คืนกุญแจของกะอูบะฮ์กลับให้แก่อุสมานไป (Wahbah al-Zuhailiy,1991 : 5 / 121)

ดังนั้นเรื่องของอะมานะฮ์ที่ได้กล่าวไว้ในสุเราะฮ์นี้นั้นให้ความหมายที่กว้างขวางมาก ซึ่งนอกเหนือจากอะมานะฮ์ที่มีต่ออัลลอฮ์แล้วยังมีอะมานะฮ์ที่มีต่อผู้อื่น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเรื่องของการคืนกลับสิ่งของที่ผู้อื่นมอบหมายให้เขารับผิดชอบ และการไม่นื้อโกงหลอกหลวงผู้อื่นในการคบค้าสมาคมกันก็ถือเป็นอะมานะฮ์ การต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์ การตักเตือนผู้อื่น และตลอดจนการไม่เปิดเผยความลับของผู้อื่น ก็ถือว่าเป็นอะมานะฮ์ (Wahbah al-Zuhailiy ,1991 : 5 / 123)

ทั้งห้าประการที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้นหากย้อนกลับไปดูในประวัติศาสตร์อิสลามแล้วจะพบว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นบุคคลแรกและคนเดียวที่มีคุณลักษณะของการเป็นผู้ที่มีอะมานะฮ์ เป็นที่ไว้วางใจของบรรดาชาวมักกะฮ์ทั้งหมดตั้งแต่เล็กจนโต จนกระทั่งท่านได้รับสมญานามว่า อัลอะมีน ซึ่งหมายถึงผู้ที่มีความซื่อสัตย์ยิ่ง ตลอดเวลาที่ท่านมีชีวิตอยู่นั้นท่านไม่เคยลื้อโกงหรือบิดพลิ้วต่อผู้ใดเลยไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นใคร มิตรหรือศัตรู และไม่ว่าจะอยู่ในสภาวะใดในยามสงบหรือภาวะสงครามหรือในยามสงบหรือภาวะคับขันท่านก็จะทำตนเป็นบุคคลที่ดีที่สุดในเรื่องของการรักษาอะมานะฮ์ของผู้อื่นที่ได้ฝากให้ท่านรับผิดชอบ ผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างช่วงหนึ่งของชีวิตท่านนบี ﷺ ที่อยู่ในยามที่คับขันที่สุดแต่ท่านก็ยังรักษาคุณลักษณะของแห่งความซื่อสัตย์นี้เอาไว้ได้ คือตอนที่ท่านจะอพยพจากมักกะฮ์ไปยังเมืองมะดีนะฮ์

หลังจากที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงบัญชาให้ท่านนบี ﷺ อพยพออกจากมักกะฮ์ไปยังเมืองมะดีนะฮ์ ท่านก็ได้ไปหาอับูบักรฺ ﷓ เพื่อที่จะเป็นเพื่อนเดินร่วมทางกัน และให้คนในครอบครัวของ

อับบากร เป็นผู้ที่ยกย่องคุณแลความเคลื่อนไหวของชาวมักกะฮุที่ติดตามท่าน และท่านนบีได้แต่งตั้งให้อาลีเป็นผู้ที่นอนแทนตัวท่านบนเตียงนอนในคำคืนที่ท่านได้อพยพออกจากมักกะฮุเพื่อเป็นกอลวงแก่ชนผู้ปฏิเสธชาวมักกะฮุ และได้มอบหมายให้อาลีย้นั้นได้จัดการส่งคืนสิ่งของทั้งหมดที่ชาวมักกะฮุได้นำมาฝากไว้กับท่านให้แก่เจ้าของไปเสียหลังจากนั้นก็ให้อาลีย้อพยพตามท่านไปภายหลัง (Ibn. Hisham, n.d.:1/430)

จากเหตุการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าท่านนบีนั้นคือผู้ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความซื่อสัตย์ไม่มีความคิดของท่านเลยที่จะคดโกงหรือน้อฉลผู้อื่นต่างๆ ที่อยู่ในสภาวะที่คับขันที่อาจจะหมายถึงจุดสุดท้ายของท่านก็เป็นไปได้หากว่าท่านถูกจับชาวมักกะฮุจับตัวได้ในวันนั้น แต่เมื่อเรื่องของความซื่อสัตย์นั้นเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ท่านจึงต้องจัดการเสียให้เสร็จสิ้นแล้วก่อนที่จะเดินทางไปมะดีนะฮุ จากจุดนี้เองที่ผู้ศรัทธาทุกคนจะต้องยกย่องว่าท่านคือผู้นำของประชาชาติในเรื่องของความซื่อสัตย์และไว้วางใจผู้ศรัทธาทุกคน และยังมีอีกมากมายแบบอย่างของท่านในเรื่องนี้

ประการต่อมาการไม่หลอกหลวงน้อฉลผู้อื่นนั้นก็เป็นหนึ่งในการมีอะมานะฮุเช่นกัน เรื่องเหล่านี้อาจเกิดขึ้นได้กับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาพ่อค้าแม่ขายทั้งหลายที่นำเอาสินค้าที่ด้อยคุณภาพมาจำหน่ายในราคาเดียวกับสินค้าที่มีคุณภาพ หรือนำเอาสินค้าที่เน่าเสียมาปะปนกับสินค้าที่ดีๆ แล้วขายในราคาเดียวกันกับสินค้าที่ดี หรือจะเป็นการชั่งตวงวัดที่ไม่ถูกต้องตามพิภคราคาที่ควรจะได้แต่ผู้บริโภคนั้นได้รับอีกราคาหนึ่งตามที่ผู้ประกอบการกำหนดโดยไม่ตรงกับความเป็นจริง ทั้งนี้เป็นเรื่องของการมีอะมานะฮุต่อผู้อื่นทั้งสิ้น ท่านนบีเคยประกาศไว้ครั้งหนึ่งเมื่อท่านได้เดินไปในตลาดและพบว่าสินค้าที่พ่อค้านำมาขายนั้นปะปนกันระหว่างของที่เน่าเสียกับของที่ดี ดังนั้นท่านจึงประกาศก้องว่าผู้ใดก็ตามที่หลอกหลวงพี่น้องของเขาแล้วผู้นั้นมีไซ้พวกของท่านนบี ดังในหะดีษของท่านคือ

:))

((

(2224 : . ,)

ความว่า : “จากอาบูฮุร็อยเราะฮุ رضي الله عنه ได้กล่าวว่า “ท่านเราะฮูตุล رضي الله عنه ได้เดินผ่านไปยังร้านค้าของชายผู้หนึ่ง ท่านได้อาหมือของท่านแหงเข้าไปในอาหารนั้น ปรากฏว่า (ข้างในนั้น) มีของเน่าและ ปะปนอยู่ ท่านเราะฮูตุล رضي الله عنه ก็ได้กล่าวขึ้นว่า “มีไซ้พวกของเรา ผู้ที่หลอกหลวงเรา”

(Ibn Mājah, n.d.: 2224)

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าท่านนบีนันมิใช่จะเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ไว้ใจได้เพียงอย่างเดียว แต่ท่านก็ยังเป็นผู้ที่คอยตักเตือนให้ผู้อื่นนั้นเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะแห่งความซื่อสัตย์อีกด้วย

การต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์นั้นเพื่อที่จะเชิดชูปกป้องศาสนาของอัลลอฮ์ให้สูงส่งยิ่งขึ้น มิให้ถูกเหล่าผู้ปฏิเสธทั้งหลายมาทำลายหรือถูกเหยียดหยามนั้นก็คืออะมานะฮ์แก่ผู้ที่ศรัทธาในอิสลามทุกคน โดยทำการปกป้องตามกำลังความสามารถที่ตนมีอยู่ อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในอัลกุรอานถึงภาระหน้าที่อันนี้ว่าจำเป็นแก่ผู้ที่ศรัทธาในพระองค์ทั้งหลายต้องปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวว่า

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِأَهْدَىٰ وَدِينٍ لِّحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ

كُرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾

(9 :)

ความว่า : “พระองค์คือผู้ทรงส่งเราะสุลของพระองค์ด้วยการชี้นำทางและศาสนาแห่งสัจธรรม เพื่อพระองค์จะให้ศาสนาอิสลามอยู่เหนือศาสนาทั้งหมด ถึงแม้พวกตั้งภาคีจะเกลียดชังก็ตาม”

(อัสซ็อฟ : 9)

Ibn al-Qaiyum al-Jauziyah , 1994 : 3/7 ได้อธิบายไว้ถึงระดับของการต่อสู้เพื่อหนทางของอัลลอฮ์ () ไว้ 4 ระดับด้วยกันคือ ต่อตนเอง ต่อชัฎอณ ต่อชนผู้ปฏิเสธศรัทธาและต่อกลุ่มชนมุนาฟิก (ผู้กลับกลอก) ซึ่งทั้ง 4 ระดับนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะยกระดับหรือปกป้องศาสนาอิสลามให้รอดพ้นจากการถูกเหยียดหยามและคุกคามจากฝ่ายตรงข้ามได้

การตักเตือนอบรมให้ความรู้แก่ผู้อื่นเมื่อเห็นว่าผู้นั้นอยู่ในสภาวะที่อันตรายเสี่ยงต่อการดำรงชีวิตที่ไม่ถูกต้อง ฝักใฝ่ในสิ่งที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อศาสนา ต่อตนเองและต่อวงศ์ตระกูลนั้นก็เป็อะมานะฮ์ เรื่องเหล่านี้มีอยู่มากมายในสังคมปัจจุบันบ้านเรา ในบางครั้งเกิดขึ้นกับเยาวชนมุสลิมหรือมุสลิมะฮ์ ที่พยายามกระทำในสิ่งที่ต้องห้าม มั่วสุมกันในเรื่องของยาเสพติดมีนเมาให้โทษหรือมั่วสุมกันในเรื่องของกามารมณ์ที่ขัดต่อหลักคำสอนของอิสลาม ดังนั้นจึงเป็นอะมานะฮ์แก่บรรดาผู้รู้ พ่อแม่ หรือเพื่อน ๆ ผู้ใกล้ชิดตลอดจนครูบาอาจารย์ ที่มีจิตสำนึกจำเป็นอย่างยิ่งที่จะตักเตือนพวกเขาเหล่านั้นมิให้เดินในทางที่ผิด ในเรื่องนี้นั้นท่านเราะสุล ﷺ ได้กำชับให้ทุกคนเป็นกระจกให้ซึ่งกันและกันด้วยคำตักเตือนที่มากค่าดังที่ท่านได้ดรัสไว้ในหะดีษบทหนึ่งว่า

ความว่า :... แท้จริงแล้วพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ นั้นไม่เคยผิดสัญญาต่อผู้ใดเลย
(อาลีอิมรอน: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺที่ 194)

จากอายะฮฺนี้บ่งบอกว่าคุณลักษณะแห่งการสัญญานั้นมีอยู่ ณ ที่อัลลอฮฺ ﷻ ดังนั้นผู้ที่มีความศรัทธามั่นต่อพระองค์อย่างแท้จริงแล้วจะต้องมีคุณลักษณะนี้อยู่ในตัวเขา และอย่าได้สร้างคุณลักษณะที่ตรงกันข้ามขึ้นมาเพราะจะเป็นบ่อเกิดแห่งความหายนะภายในตัวเอง ดังที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงกำชับให้ผู้ศรัทธาทุกคนได้ถือปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ให้ไว้ต่อผู้อื่น อย่าได้บิดพลิ้วต่อกันดังที่พระองค์ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴿...﴾

(1 :)

ความว่า : โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย พวกท่านจงรักษาสัญญาที่เคยให้ไว้ต่อกัน
(อัลมาอิดะฮฺ : 1)

จากทั้งสองอายะฮฺที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเห็นได้ว่าการรักษาสัญญานั้นเป็นคำเรียกร้องที่มาจากพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ต่อผู้ที่ศรัทธาทุกคนให้ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่รักษาสัญญาให้ได้อย่างแท้จริง และในอายะฮฺนี้ได้ใช้คำว่า () หมายถึงผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์ และนอกเหนือจากนั้นที่รวมทั้งชนผู้ปฏิบัติ และผู้ที่กลับกลอกแล้วพวกเขาไม่สามารถที่จะรักษาได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัญญาที่มีต่อผู้ที่เป็นมุสลิมทุกคน

ในสุเราะฮฺอัลมูมินูนอายะฮฺที่ 8 นั้นเป็นการย้ำอีกครั้งถึงคุณลักษณะของผู้ศรัทธาที่ได้รับความสำเร็จจากอัลลอฮฺ ﷻ คือผู้ที่รักษาไว้ซึ่งคำสัญญาที่ได้ให้ไว้ต่อกันดังที่อัลกุรอานได้ กล่าวไว้ว่า ﴿ ﴾ ตามความหมายของคำว่า () คำสัญญาที่ได้กล่าวไว้ในอายะฮฺนี้นั้นได้แบ่งออกเป็นสองประการด้วยกันคือ คำสัญญาของมนุษย์ที่มีต่อพระผู้อภิบาลของเขาว่าจะถือปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์เช่นการละหมาด การเก็บนและอื่น ๆ อีก (Wahbah al-Zuhailiy, 1998 : 18/ 13) และประการที่สองคือ คำสัญญาของมนุษย์ที่มีต่อมนุษย์ด้วยกัน จากคำพูดหรือการทำสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนจะต้องถือปฏิบัติตามกันดังที่ได้สัญญากันไว้

การกล่าวถึงเรื่องของการรักษาไว้ซึ่งคำมั่นสัญญาในสุเราะฮฺนี้หลังจากจากการกล่าวถึงเรื่องของการรักษาไว้ซึ่งอะมานะฮฺ ความไว้วางใจนั้นเพราะว่าความหมายของคำสัญญานั้นก็อยู่ในขอบ

ขายของอะมานะฮ์เช่นเดียวกัน เพราะคนที่ทำสัญญากับผู้อื่นนั้นเขาก็มีความมั่นใจว่าข้อสัญญาของเขา นั้นจะต้องถูกปฏิบัติตามอย่างแน่นอน (Ibn al-A'shur, n.d : 18 / 17)

ในอัลกุรอานอายะฮ์หนึ่งได้กล่าวไว้ถึงหน้าที่ของทุกคนเมื่อได้ทำสัญญากันไว้แล้ว จะต้องปฏิบัติตามสัญญานั้นให้ได้ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้มีพระดำรัสไว้ว่า

﴿... وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾

(34 :)

ความว่า :“...และจงให้ครบตามสัญญา(เพราะ) แท้จริงสัญญานั้น จะต้องถูกสอบสวน”

(อัลอิสรออ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 34)

จากอายะฮ์นี้เป็นคำสอนจากอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อผู้ศรัทธาทุกคนได้ปฏิบัติตามสัญญาที่เคยให้ไว้ต่อเพื่อนด้วยกัน เพราะการสัญญานั้นถือว่าเป็นสิ่งอย่างหนึ่งที่จะนำความผาสุกในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และในทางตรงกันข้ามคือหากผู้ใดที่ผิดสัญญาไม่ยอมปฏิบัติตามต่อข้อตกลงที่ได้ทำร่วมกันนั้น ย่อมถือว่าเป็นการเสียสัจจะและผลร้ายที่ตามมาคือจะทำให้คู่สัญญาดังกล่าวขาดความไว้วางใจกัน และแตกแยกกันในที่สุด

อิสลามถือว่าเรื่องของการให้คำสัญญาต่อกันนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจะบ่งบอกว่าผู้หนึ่งจะศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และต่อวันอาคีเราะฮ์หรือไม่ นั่นเรื่องของคำสัญญาสามารถที่จะเป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งที่มาเป็นตัวบ่งชี้ได้ถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมาหากผิดสัญญาบ่อยครั้งโดยเจตนาที่สื่อให้เห็นว่าผู้หนึ่งจะเป็นคนที่ทรยศหรือมีลักษณะของมุนาฟิก(หน้าไหว้หลังหลอก) ก็เข้าข่ายของลักษณะที่ท่านนบีได้กล่าวไว้ในหะดีษของท่านคือ

" :))

((:

(107 :1994 ,)

ความว่า : จากอบีสูรอฮ์เราะฮ์ ๕๕๕ แท้จริงท่านเราะฮ์สูด ๕๕๕ ได้ตรัสไว้ว่า “ เครื่องหมายของผู้กลับกลอกนั้นมีอยู่สามประการด้วยกันคือ เมื่อพูดจาก็จะพูดเรื่องโกหก เมื่อให้สัญญากับผู้อื่นก็จะผิดสัญญา และเมื่อผู้อื่นไว้วางใจก็จะทรยศ

(Muslim, 1994 : 107)

จากหะดีษนี้จะเห็นว่าหนึ่งจากคุณลักษณะของมุนาฟิกคือเมื่อทำสัญญากับผู้อื่นแล้วชอบผิดสัญญาซึ่งถือว่าลักษณะที่อันตรายอย่างยิ่งเป็นตัวบั่นทอนความสามัคคีในสังคมทำลายความสมานฉันท์ต่อกัน อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานถึงโทษที่รุนแรงต่อบุคคลประเภทนี้ไว้ว่า

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا﴾

(145 :)

ความว่า : “แท้จริงชนผู้กลับกลอกนั้นพวกเขาจะเข้าไปอยู่ชั้นล่างสุดของนรกและพวกเขาจะไม่ได้รับช่วยเหลือใดๆ ทั้งสิ้น”

(อันนิสาอ: 145)

ในอัลกุรอานบอกถึงระดับของนรกว่าชั้นล่างสุดก็ด้วยสติปัญญาอันน้อยนิดของมนุษย์ก็พอจะเข้าใจได้ว่ามันคือ ก้นบึ้งของไฟนรกที่ร้อนระอุพร้อมที่จะเผาผลาญทุกสิ่งทุกอย่างที่ตกลงไปนั้นให้ม้วยมอดภายในพริบตา ดังนั้นโทษของผู้ที่มีลักษณะที่ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสัญญาที่ได้ให้ไว้ต่อกันนั้นจึงแสนสาหัสในวันอาคีเราะฮฺ และในโลกนี้สังคมจะเป็นผู้ลงโทษด้วยการจะกลายเป็นคนที่ขาดมิตรหรือไม่มีใครไว้วางใจ แต่ในทางตรงกันข้ามหากว่าเขาเป็นคนที่ซื่อตรงต่อสัญญาที่ได้ให้ไว้ต่อกันนั้นเขาก็จะเป็นคนที่ได้รับการยกย่องจากทุกคนในสังคม และการใช้ชีวิตก็จะมีแต่ความผาสุก ในวันอาคีเราะฮฺข้างหน้าก็จะได้รับการตอบแทนจากอัลลอฮฺ ﷻ ด้วยการตอบแทนที่ยิ่งใหญ่ดังที่พระองค์ได้ทรงสัญญาไว้ว่า

﴿... وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ ٱللَّهُ فَمِنْ أَوْرَٰثِهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾

(10 :)

ความว่า “...และผู้ใดที่ปฏิบัติตามสัญญาที่เขาได้มีไว้กับอัลลอฮฺ โดยครบถ้วน พระองค์ก็จะทรงตอบแทนเขาราววัลอันยิ่งใหญ่แก่เขา”

(อัลฟัดฮฺ : ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 10)

ในอายะฮฺนี้เป็นคำสัญญาจากผู้ที่ไม่เคยผิดสัญญาต่อผู้ใดว่า พระองค์จำเป็นผู้ที่ตอบแทนให้แก่ผู้ที่ตรงต่อสัญญาที่ได้ให้ไว้ต่อผู้อื่นทั้งที่เป็นสัญญาต่ออัลลอฮฺเองหรือสัญญาที่ได้ให้กับเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

สรุปเรื่องของการรักษาสัญญาณในอิสลามนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมากในชีวิตของผู้ศรัทธาทุกคน และการสัญญาณนั้นอยู่ในขอบข่ายของการมีอะมานะฮ์ทั้งต่ออัลลอฮ์และต่อมนุษย์ด้วยกันหากผู้ใดที่ถือปฏิบัติได้ก็จะได้รับผลตอบแทนจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างใหญ่หลวง แต่หากไม่ถือปฏิบัติแล้วก็จะได้รับโทษจากอัลลอฮ์ ﷻ และขาดความเชื่อถือจากทุกคนในสังคม ก็จะทำให้ชีวิตไร้ซึ่งความสุขที่แท้จริง

4.6 เป็นผู้รักษาไว้ซึ่งการละหมาด

คุณลักษณะข้อสุดท้ายที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นของสุเราะฮ์ อัลมุมีนีนนั้นคือการเป็นผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาดอย่างเคร่งครัด ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงพระดำรัสไว้ว่า

﴿ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴾

(9 :)

ความว่า “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้รักษาการละหมาด
ของพวกเขา

(อัลมุอุมินูน : 9)

ในสุเราะฮ์นี้คุณลักษณะแรกของผู้ศรัทธาคือ การละหมาดอย่างมีสมาธิที่เต็มเปี่ยมมิใช่มีแบบเสแสร้ง และจบลงด้วยการกล่าวถึงเรื่องการดำรงรักษาไว้ซึ่งการละหมาด แสดงว่า เรื่องของการละหมาดนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก และบุคคลที่ทำการละหมาดอย่างมีสมาธิพร้อมกับดำรงรักษาเอาไว้ในชีวิตแห่งการเป็นผู้ศรัทธาอย่างเคร่งครัดผู้นั้นคือผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง อีกอายะฮ์หนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้สั่งให้รักษาไว้ซึ่งการละหมาดคือ

﴿ حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوَسْطَىٰ وَقَوْمُوا لِلَّهِ قَنِينًا ﴾

(238 :)

ความว่า “พวกเจ้าจงรักษาบรรดาละหมาดไว้และละหมาดที่อยู่กึ่งกลาง⁽¹⁾

(1) หมายถึงละหมาดอัสเราะฮ์เพราะอยู่กึ่งกลางระหว่างอื่น ๆ ทั้ง 5 เวลา

และจงยื่นละหมาดเพื่ออัลลอฮ์ โดยนอบน้อม”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : 238)

จากความหมายของอายะฮ์นั้นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้กำชับให้บ่าวของพระองค์ได้ทำการละหมาดฟิรดู 5 เวลาเป็นประจำโดยเฉพาะอย่างยิ่งละหมาดอัศริ เพราะคนส่วนมากจะละเลยเนื่องมาจากเป็นช่วงเวลาที่เพลิดเพลินอยู่กับการทำงานหรือภารกิจอื่น ๆ เป็นช่วงที่อากาศสบายชวนให้เพลิดเพลินกับสิ่งอื่น ๆ มากกว่าการรำลึกถึงอัลลอฮ์

ท่านเราะฮ์ลุได้กล่าวไว้ในหะดีษของท่าน

((:))
: , :
((: ,

(123-120 : 1994, 496: 2000 ,)

ความว่า “จากอิบนุ มัสอูด رضي الله عنه ได้กล่าวว่า: ฉันได้ถามท่านเราะฮ์ลุ رضي الله عنه ว่าโอ้ท่านเราะฮ์ลุแห่งอัลลอฮ์การงานอะไรเล่าที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงรักยิ่ง? ท่านเราะฮ์ลุได้ตอบว่า คือการละหมาดในเวลา และฉันได้ถามต่อว่า แล้วอะไรอีกล่ะ? ท่านเราะฮ์ลุได้ตอบว่า คือการทำความดีต่อพ่อแม่ และฉันได้ถามต่อว่า แล้วอะไรอีกล่ะ? ท่านเราะฮ์ลุได้ตอบว่า คือการต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์”

(al- Bukhāriy, 2000 : 496 และ Muslim, 1994 :120-123)

จากหะดีษนี้บ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรักษาไว้ซึ่งการละหมาดเพราะละหมาดนั้นได้ถูกกำหนดเวลาไว้อย่างแน่นอน อย่างเช่นการละหมาดฟิรดู 5 เวลาประจำวันหรือละหมาดสุนัตอื่น ๆ ดังนั้นการกล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ศรัทธาในช่วงแรกของสุเราะฮ์ อัลมูมินูน ทั้งสองอายะฮ์นั้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อต้องการที่จะปลูกฝังให้มุสลิมทุกคนได้รู้ได้เข้าใจต่อคุณลักษณะของผู้ศรัทธาทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการละหมาดที่จำเป็นอย่างยิ่งต้องถือปฏิบัติกันในชีวิตประจำวัน

4.6.1 ความหมายของการเป็นผู้รักษาไว้ซึ่งการละหมาด

คุณลักษณะที่ 6 ของผู้ศรัทธาที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นของสุเราะฮ์อัลมูมิญูนนั้นคือการรักษาไว้ซึ่งการละหมาด ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ سُخْفُونَ﴾

(9 :)

ความว่า “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้รักษาการละหมาด
ของพวกเขา”

(อัลมูมิญูน : 9)

ความหมายของคุณลักษณะผู้ศรัทธาในข้อนี้ ตามทัศนะส่วนมากของอุลมาฮ์คือ การละหมาดอย่างสม่ำเสมอทำตลอดไปและกระทำตรงกับเวลาที่ถูกกำหนดเอาไว้พร้อมทั้งกระทำอย่างถูกต้องตามกฎข้อบังคับที่อิสลามกำหนดไว้ทุกประการ โดยเริ่มต้นจากการ *ตักบิร*⁽¹⁾ และจบลงด้วยการให้ *สลาม*⁽²⁾ โดยที่การกระทำหรือการอ่านทั้งหมดนั้นอยู่ในขอบข่ายอิสลามกำหนดไว้มิได้ออกนอกกลุ่มแม้แต่เพียงข้อเดียว

ผู้ที่สามารถรักษาไว้ซึ่งคุณลักษณะในข้อนี้ได้ นั่นเขาคือ ผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง ส่วนบรรดาผู้ที่กลับกลอกหรือปฏิเสธนั้น ไม่สามารถทำได้เพราะลักษณะของพวกเขานั้น ได้แสดงออกมาซึ่งความเบื่อหน่ายและความเกียจคร้านดังที่อัลกุรอานได้กล่าวขานถึงพวกเขาว่า

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخٰدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خٰدِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كَسٰلَىٰ

يُرَآءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيْلًا﴾

(142 :)

ความว่า : แท้จริงบรรดามุนาฟิกนั้น กำลังหลอกลวงอัลลอฮ์อยู่ ขณะเดียวกัน พระองค์ก็ทรงหลอกลวงพวกเขา และเมื่อพวกเขาลุกขึ้นไปละหมาด พวกเขาก็

(1) ตักบิร ทับศัพท์ภาษาอาหรับ หมายถึงการกล่าวว่ อัลลอฮ์อยู่ค้ำบิร () ในขณะที่เริ่มเข้าสู่การละหมาด

(2) สลาม ทับศัพท์ภาษาอาหรับ หมายถึงการกล่าวว่ อัลสลามมูอะด็ยุม ะเราะมะตุลลอฮ์ (السلام عليكم ورحمة الله)

ลุกขึ้นในสภาพที่เกียจคร้าน โดยให้ผู้คนเห็นเท่านั้น และพวกเขาจะไม่กล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ นอกจากเล็กน้อยเท่านั้นเอง

(อันนิสาอู : 142)

จากความหมายของอายะฮ์นี้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงกลุ่มชนมุนาฟิกผู้กลับกลอกว่าไม่มีคุณลักษณะแห่งความเป็นผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริงเลย พวกเขาหลอกว่าศรัทธาอัลลอฮ์แต่ภายในจิตใจแล้วมิได้ศรัทธาเลย ดังนั้นพระองค์อัลลอฮ์ จึงหลอกเขาอีกครั้งโดยให้เขาคิดว่าพระองค์ไม่รู้ภายในจิตใจของพวกเขาโดยปล่อยให้เขาหลงระเหิง ทั้ง ๆ ที่พระองค์ทรงรอบรู้ทุกสิ่งทุกอย่างต่อการกระทำทั้งหมดของพวกเขา เมื่อขาดซึ่งความศรัทธาในจิตใจแล้วถึงแม้ว่าพวกเขาจะลุกขึ้นทำละหมาดก็จะกระทำอย่างเกียจคร้าน และถึงแม้ว่าพยายามที่จะแสดงตนให้ผู้อื่นได้เห็นว่า ได้ทำแล้ว แต่ภาพลักษณ์ที่ปรากฏออกมา ก็จะส่อให้เห็นถึงภายในจิตใจที่มีได้รำลึกถึงอัลลอฮ์เลย ดังนั้นการกระทำของบุคคลในลักษณะเช่นนี้จึงไม่ถูกยอมรับจากอัลลอฮ์ และพระองค์จะยังลงโทษพวกเขาอย่างแสนสาหัสอีกด้วยในวันที่พวกเขากลับไปหาพระองค์ ดังที่พระองค์ทรงยืนยันไว้ว่า

﴿ فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٤٦﴾ ﴾

(4-5 :)

ความว่า : “ดังนั้นความหายนะทรงจงประสบแก่ผู้ทำละหมาดผู้ทั้งที่พวกเขาละเลยต่อการละหมาดของพวกเขา”

(อัลมาอูน :4-5)

ในอายะฮ์นี้บ่งบอกถึงการตอบแทนของผู้ที่ละหมาดเพียงอวัยวะภายนอกเท่านั้นแต่ในจิตใจนั้นมิได้รำลึกถึงอัลลอฮ์เลย ดังนั้นพระองค์จึงเตรียมการลงโทษที่แสนสาหัสแก่พวกเขา บรรดาอุลามาอูได้มีทัศนะถึงคำว่า () หมายถึงความหายนะที่จะมาประสบต่อพวกเขา แต่อีกทัศนะหนึ่งบอกว่า หมายถึงชื่อของนรกขุมหนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้เตรียมไว้ให้แก่กลุ่มชนผู้กลับกลอก แต่ถึงอย่างไรก็ตามทั้งสองทัศนะนั้นก็มิผลออกมาในทิศทางเดียวกันคือ การลงโทษจากอัลลอฮ์ ﷻ ต่อชนผู้กลับกลอกเหล่านั้น

การรักษาไว้ซึ่งการละหมาดนั้นมีอยู่สองรูปแบบด้วยกัน กล่าวคือ ในอายะฮ์ที่ 2 ของสุเราะฮ์ อัลมูมินูนนั้น เป็นการกล่าวถึงการมีสมาธิในเวลาละหมาด ซึ่งเป็นการรักษาการละหมาดจาก

ภายในจิตใจเพื่อให้การปฏิบัติตนในละหมาดนั้น สมบูรณ์แบบจะเป็นการสุญูด⁽¹⁾ รุกีอะ⁽²⁾ และอื่น ๆ อีกมากมาย เพื่อให้จิตใจนั้นมีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ และได้นำสมาธิของการละหมาดนั้นมุ่งสู่อัลลอฮ์ เพียงผู้เดียว แต่ในอายะฮ์ที่ 9 นั้น หมายถึง การดำรงรักษาไว้ซึ่งการละหมาดทั้งภายนอกและภายในนั้นได้ทำการควบคุมจิตใจเพื่อให้ผลของการปฏิบัติละหมาด เช่นการรุกีอะ สุญูด ให้ถูกต้องตามรูปแบบและบทบัญญัติที่ท่านนบีเคยกระทำมาแล้ว หรือเป็นการอ่านที่ถูกต้องตามหลักการอ่าน และพยายามที่จะลอกเลียนแบบของท่านนบีว่า ละหมาดอะไร ? เวลาใด ? อ่านสุเราะฮ์อะไรบ้าง ? ในเวลาละหมาด หรือการสุญูดนั้นว่า มีกี่ครั้งในเวลาละหมาด และจะต้องอ่านอะไรบ้างในขณะที่ทำการสุญูด และรายละเอียดอื่น ๆ อีกมากมาย

4.6.2 มุสลิมกับการละหมาด 5 เวลา

การละหมาด 5 เวลาของผู้ที่เป็นมุสลิมนั้นเป็นที่เรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่อิสลามได้ให้ความสำคัญไว้ เพราะการละหมาดถูกกำหนดให้เป็นภาระแก่มุสลิมผู้ศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ให้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ดังนั้นมุสลิมกับการละหมาด 5 เวลานั้นจึงไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้ กล่าวคือ トラบใดที่เป็นมุสลิมแล้วผู้นั้นจะต้อง มีการละหมาด 5 เวลา ในอัลกุรอานและอัลหะดีษได้ระบุไว้อย่างชัดเจนถึงหลักฐานของการกำหนดเวลาในการละหมาดทั้ง 5 เวลา ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا﴾

(102 :)

ความว่า : “... แท้จริงการละหมาดนั้นเป็นบทบัญญัติที่ถูกกำหนดเวลาไว้แก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย”

(อันนิสาอ : ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 102)

(1) สุญูด ทับศัพท์ภาษาอาหรับ คือการก้มกราบในขณะที่ทำการละหมาดโดยให้หน้าผากนั้นจรดพื้น

(2) รุกีอะ ทับศัพท์ภาษาอาหรับ คือลักษณะการก้มในขณะที่ทำการละหมาดหลังจากเสร็จสิ้นจากการอ่าน เพื่อเตรียมลงไปสุญูด

อายะฮ์นี้เป็นการบอกกล่าวจากอัลลอฮ์ ﷻ ถึงเรื่องเป็นเวลาของการละหมาดนั้นได้กำหนดไว้อย่างแน่นอนแล้วจากพระองค์ โดยที่การกำหนดเวลานั้นได้กล่าวไว้ในอายะฮ์อื่น ๆ อีก เช่น การกำหนดเวลาละหมาดซุบฮิ อัสริ มัฆริบ อีชา ในอัลกุรอานได้กล่าวไว้ว่า

﴿ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِنْ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكِ ذِكْرِي لِلذَّكْرَيْنِ ﴾

(114 :)

ความว่า : “และเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด ตามปลายช่วงทั้งสองของกลางวัน และยามต้นจากกลางคืน และแท้จริงความดีทั้งสองย่อมลบล้างความชั่วทั้งหลาย นั่นคือข้อเตือนใจสำหรับผู้รำลึก”

(สูด : 114)

จากความหมายในอายะฮ์นี้ () ช่วงปลายทั้งสองของกลางวัน หมายถึงเวลาละหมาดซุบฮิ และละหมาดอัสริ และท่านหะซัน อันบัสรีย์ ได้ให้ความหมายของ () ยามต้นของกลางคืนนั้น คือ ละหมาดมัฆริบ และละหมาดอีชาอู และอีกอายะฮ์หนึ่งได้กล่าวไว้ถึงเวลาของการละหมาดคุหริ ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ ... ﴾

(78 :)

ความว่า : “จงดำรงการละหมาดไว้ตั้งแต่ตะวันคล้อย จนพลบค่ำ”

(อัลอิสรอฮ์: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ ที่ 78)

การละหมาดช่วงที่ตะวันคล้อยคือ การละหมาดคุหริ จนถึงเวลาพลบค่ำ หมายถึงการละหมาดอัสริ มัฆริบ และอีชา (Sayyid Sābiq , 1991: 1/78) จากหลักฐานทั้งสองอายะฮ์ที่ผู้วิจัยกล่าวมาข้างต้นนั้นได้ชี้ให้เห็นถึงช่วงเวลาต่าง ๆ ของการละหมาดทั้ง 5 เวลาที่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในอัลกุรอาน ส่วนในอัลหะดีษของท่านเราะสูล ﷺ ก็อ้างไว้เช่นเดียวกัน ดังหะดีษต่อไปนี้คือ

: :))

((

(966: 1994 ,)

ความว่า: “จากอัลกุลละฮะ อิบน์อัมรฺ ได้กล่าวว่า ท่านเราะสูลได้ทรงตรัสไว้ว่า เวลาของการละหมาดศูรานั้นเมื่อตะวันคล้อยหรือเมื่อเงาของชายคนหนึ่งมีความยาวเท่ากับตัวเองโดยที่ยังไม่ถึงเวลาของอัสริและเวลาละหมาดอัสริ ก็ (หลังจากนั้น) トラบใดที่ดวงอาทิตย์ยังไม่เป็นสีเหลืองและเวลาละหมาดนั้น (เมื่อดวงอาทิตย์ตก)ยังไม่หมดแสงทอสีแดงที่ริมขอบฟ้าและเวลาละหมาดอีซา (หลังจากหมดแสงทอสีแดงริมขอบฟ้า) จนถึงส่วนที่ สองของกลางคืน (ก่อนรุ่งอรุณ) และเวลาละหมาดซุบฮิ จากรุ่งอรุณจนถึงก่อนตะวันขึ้น ในยามเช้า เมื่อตะวันขึ้นแล้วจงหยุดทำละหมาดเพราะยังเป็นเวลาที่ดวงอาทิตย์ยังอยู่ระหว่างเขาทั้งสองของซัยฎอน ”

(Muslim, 1994: 966)

ในหะดีษนี้เป็นหลักฐานที่ชัดเจนมากถึงช่วงเวลาต่าง ๆ ของการละหมาดทั้ง 5 เวลาประจำวันของมุสลิมทุกคนที่ท่านเราะสูล ﷺ ได้อธิบายไว้อย่างละเอียดเพื่อประชาชาติของท่านยุคต่อ ๆ ไปจะได้ไม่คลุ้มคลั่ง และเพื่อที่จะชี้ให้เห็นว่า มุสลิมทุกคนนั้นมีเวลาในการเคารพภักดีต่อพระเจ้าของเขาอย่างแน่นอน ซึ่งต่างกับศาสนิกอื่น ๆ อย่างสิ้นเชิง

ทั้งอัลกุรอานและอัลหะดีษได้กล่าวถึงการกำหนดเวลาของการละหมาดนั้นจะพบว่า ช่วงเวลาดังกล่าวมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเชิญชวนให้ผู้ศรัทธาทุกคน ได้ลุกขึ้นจากการนอนหลับหรือในช่วงที่กำลังสนุกอยู่กับการทำงาน การเรียนหนังสือ และอื่น ๆ เพื่อจะหยุดพักทางกายและนำหัวใจมุ่งสู่การภักดีต่ออัลลอฮฺ ﷻ เพียงผู้เดียว ปัจจุบันนี้เวลาของการละหมาดนั้นมีการคำนวณโดยนักดาราศาสตร์อิสลามโดยได้เปลี่ยนจากการคำนวณด้วยการดูเงาจากดวงอาทิตย์เป็นการกำหนดตามเข็มนาฬิกาที่ใช้การอยู่ในปัจจุบันซึ่งนับว่าเป็นการสร้างความสะดวกสบายให้แก่มุสลิมทุกคนเป็นอย่างดี

ในส่วนของการกำหนดเวลาในการละหมาดทั้ง 5 เวลา นั้นหากจะมองในแง่ของความเหมาะสมหรือเหตุผลในการกำหนดช่วงเวลาดังกล่าว เช่นการละหมาดซุบฮิ จะเห็นว่าช่วงเวลาดังกล่าวนั้นเป็นช่วงที่อากาศบริสุทธิ์สดใสด โลกทั้งใบตกในอยู่ในความเงียบสงบบรรยากาศทั้งบนท้องฟ้า และพื้นแผ่นดินสวยสะดุดตาสะดุดใจซึ่งทำให้หัวใจของมนุษย์มีความเบิกบาน และบริสุทธิ์ผุดผ่อง

ปราศจากจากสิ่งใด ๆ ที่มารบกวนซึ่งเป็นเวลาที่เหมาะสมอย่างยิ่งที่มนุษย์จะลุกขึ้นมาเพื่อทำการภักดีต่อพระองค์ผู้ทรงสร้างเขาปฏิบัติในสิ่งที่ถูกกำหนดให้กระทำ เพื่อรำลึกถึงความเมตตาที่พระองค์ทรงประทานปัจจัยยังชีพมาให้แก่เขา ดังนั้นการละหมาดซุบฮิจึงเปรียบเสมือนกุญแจดอกแรกที่มาทำการเปิดให้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายและจิตวิญญาณให้ตื่นตัวขึ้นเพื่อเตรียมตัวพร้อมกับภารกิจต่าง ๆ ในเช้าของวันใหม่ ดังนั้นการละหมาดซุบฮินั้นจึงเป็นการเริ่มต้นวันใหม่ที่ดีที่สุดในชีวิตของมุสลิมเพราะเป็นการเริ่มต้นด้วยความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ (Abd. al - Hādi Kamāl, 1978 : 47)

ช่วงเวลาระหว่างละหมาดซุบฮิกับคุหรินั้นห่างกันประมาณ 7 ชั่วโมงเป็นระยะเวลาที่นานพอสมควร อาจจะทำให้ผู้คนหลงลืมหรือเพเลิดเพลินกับการงานของตนเอง เลยอาจทำให้จิตใจหลงลืม อิสลามจึงกำหนดให้มีการละหมาดดูฮา⁽¹⁾ มากั้นระหว่างกลาง และหลังจากนั้นก็เปิดโอกาสให้มุสลิมทุกคนได้แสวงหาปัจจัยยังชีพต่อไป หลังจากนั้นเมื่อถึงเวลาละหมาดคุฮริก็กลับมาเข้าเฝ้าอัลลอฮ์ ﷻ พร้อมกับเป็นการหยุดพักก่อนจากการทำงานมาตลอดช่วงเช้าที่ผ่านมา เป็นการรำลึกถึงพระองค์ต่อการที่ได้ประทานเนาะมัดต่าง ๆ มาให้ หลังจากนั้นก็กลับไปปฏิบัติภารกิจที่ยังคงค้างอยู่ จนกระทั่งถึงเวลาละหมาดอัศริก็กลับไปหาอัลลอฮ์ ﷻ ใหม่ เพื่อเป็นการขอบพระคุณต่อพระองค์ที่ได้ประทานปัจจัยยังชีพให้ในช่วงเวลาที่ผ่านมา

เมื่อดวงอาทิตย์ลับของฟ้า เวลากลางคืนก็มาเยือนทุกคน ก็เสร็จสิ้นสำหรับภารกิจประจำวันของตนเอง เดินทางกลับถึงบ้านด้วยความเหนื่อยล้าและหิวโหย ต้องการพักผ่อนและรับประทานอาหาร แต่ก่อนที่จะได้พักผ่อนหรือรับประทานอาหารอย่างเอร็ดอร่อยนั้นเป็นช่วงของเวลาละหมาดมัฆริบที่มาคั่นเพื่อที่จะได้รำลึกถึงอัลลอฮ์ที่ได้ประทานทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นปัจจัยยังชีพ อีกทั้งความสะดวกสบายของวันที่ผ่านมา ก่อนจะถึงเวลาเข้านอนก็เป็นช่วงของเวลาละหมาดอิชาเพื่อที่จะให้มนุษย์ได้รำลึกถึงพระองค์ที่ทรงสร้างและทุกสิ่งทุกอย่างแก่เราให้มีความสุขความสบายแก่ร่างกายของเราตั้งแต่ตื่นเข้ามาจนถึงเข้านอนอีกครั้งหนึ่ง และด้วยความเมตตาของพระองค์เท่านั้นที่จะให้เขาตื่นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อที่จะปฏิบัติภารกิจของพระองค์อีกครั้งหนึ่ง ในเช้าวันใหม่ หรือหากพระองค์จะเรียกคืนกลับในขณะที่กำลังหลับอยู่ก็เป็นสิทธิของพระองค์ ﷻ ผู้ที่เป็นบ่าวก็ต้องยินยอมอ่อนน้อมรับในข้อกำหนดดังกล่าว เพราะช่วงตลอดวันที่ผ่านมาเขาได้ปฏิบัติภารกิจต่อพระองค์อย่างเต็มกำลังสามารที่มีอยู่ และหากเขาตื่นขึ้นมาที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อไป จนกว่าจะถึงวันที่กลับไปหาพระองค์ ทั้งหมดที่กล่าวมานี้คือเคล็ดลับหรือเหตุผลต่างๆ ในการกำหนดเวลาละหมาด 5 เวลาในแต่ละวัน (Abd. al- Hādi KaMāl, 1978 : 47)

(1) ละหมาดดูฮา คือ ละหมาดสุนัตที่อยู่ในช่วงเวลาระหว่าง 7 โมงเช้าถึงเที่ยง

เหตุผลหรือเคล็ดลับต่าง ๆ ในการกำหนดเวลาละหมาดทั้ง 5 เวลานั้น ยังมีอีกมากแต่ผู้วิจัยจะขอนำมาเพียงแค่นี้ และต่อไปขอนำเสนอถึงเหตุผลของการละหมาด 5 เวลาที่เกี่ยวกับมุสลิมโดยตรง ที่ให้ทั้งประโยชน์และโทษคู่กันไป

ความสำคัญของการละหมาดต่อมุสลิมทุกคนนั้นมีอยู่มากตาม หลักคำสอนอิสลามจะพบว่าการละหมาดมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของมุสลิมผู้ที่ศรัทธาอัลลอฮ์เพราะอิสลามถือว่าการละหมาดเป็นเสาหลักของศาสนา หากผู้ที่เป็นมุสลิมไม่ทำการละหมาดก็เหมือนกับว่าเป็นมุสลิมเพียงแคชื้อ หรือมุสลิมสำมะโนคร่าวเท่านั้น คุณค่าและความหมายที่แท้จริงของมุสลิมที่อัลลอฮ์และเราะฮ์สุลได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานนั้นไม่มีอยู่ในตัวเขาเลย

ในอัลกุรอานได้กล่าวถึงเรื่องของการละหมาดไว้หลาย ๆ แห่งด้วยกันที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ในบางครั้งได้กล่าวถึงเรื่องของการละหมาดคู่กับการรำลึกถึงพระองค์ดังอาะฮ์สุที่กล่าวไว้ว่า

﴿...إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ...﴾

(45 :)

ความว่า : “แท้จริงการละหมาดนั้น จะยับยั้งจากการทำลามกและความชั่ว และการรำลึกถึงอัลลอฮ์นั้น ยิ่งใหญ่มาก...”

(อัน อั้นกะบูต : ส่วนหนึ่งของอาะฮ์สุที่ 45)

บางครั้งกล่าวถึงเรื่องของการละหมาดคู่กับการจ่ายชะกาต ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ...﴾

(110 :)

ความว่า : “สุเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาดและการจ่ายชะกาต...”

(อัลบะเกาะเราะฮ์สุ : 110)

ทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้นำเสนอมานั้นบ่งบอกให้เห็นว่า อัลกุอานนั้นได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการละหมาดเป็นอย่างยิ่ง วิถีชีวิตของมุสลิมทุกคนและมีคำสั่งให้ทุกคนนั้นดำรงรักษาเอาไว้ซึ่ง

การละหมาด อย่าได้ละทิ้งอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะเช่นใดก็ตาม พระองค์อัลลอฮฺมิได้เปิดโอกาสให้มุสลิมคนใดทิ้งละหมาด ดังที่พระองค์ได้ทรงพระคำรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴾

(239-238 :)

ความว่า : “พวกเจ้าจงรักษาละหมาดไว้และละหมาดที่อยู่กึ่งกลาง (ละหมาดอัสริ) และจงยืนละหมาดเพื่ออัลลอฮฺ โดยนอบน้อม ถ้าพวกเจ้ากลัวก็จงละหมาด ขณะที่เดินหรือขณะจับชีพาหนะ ครั้นเมื่อพวกเจ้าปลอดภัยแล้วก็จะกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺดังที่พระองค์ได้ทรงสอนพวกเจ้า ซึ่งสิ่งพวกเจ้าไม่เคยรู้มาก่อน”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 238-239)

ในหะดีษของท่านนบี ﷺ ได้กล่าวไว้ถึงเรื่องความสำคัญของการละหมาด 5 เวลาที่มุสลิมจำเป็นต้องรู้และเอาใจใส่ อย่าได้ละเลยต่อการละหมาด เพราะการละหมาดนั้นเป็นอิบาดะฮฺที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบัญชามาให้แก่ท่านโดยตรง ในคิน อิศรอฮฺ เมียร์รอฮฺ⁽¹⁾ ดังที่มีหะดีษรายงานจากอนัสว่า

:))

((

(314 : 1991 , 213 : 1994 ,)

ความว่า : “รายงานจากอนัส ﷺ ได้กล่าวไว้ว่า การละหมาดได้ถูกฟิรดูแก่ท่านนบี ในคินที่ท่านขึ้นไปบนฟากฟ้านั้น 50 เวลา หลังจากนั้นก็ลดลงเหลือ 5 เวลา แล้วมีเสียงเรียก

(1) Isra' คือการเดินทางของท่านนบีพร้อมกับมลาอิกัด จิบรีล จากมักกะฮฺ ไปยังบัยตุลมักดิษ ณกรุงเยรูซาเล็ม และ M'irat คือ การเดินทางของท่านนบีพร้อมกับมลาอิกัด จิบรีล จากบัยตุลมักดิษ ณกรุงเยรูซาเล็มขึ้นไปยังฟากฟ้า จนกระทั่งถึงฟ้าชั้นสูงสุดและได้รับละหมาด 5 เวลาจากอัลลอฮฺ ﷻ ให้ประชาชนของท่านปฏิบัติ

บอกมาว่า โอ้มุฮัมมัด แท้จริงฉันจะไม่เปลี่ยนคำพูดของฉันหรอก โดยที่ฉันได้ให้การ
ละหมาด 5 เวลานั้น (มีค่าเท่ากับ) 50 เวลา”

(al-Nasāiy, 1991 : 314 และ al-Tirmīziy, 1994 : 213)

การละหมาดเป็นสิ่งแรกที่พระองค์อัลลอฮ์จะทำการสอบสวน ในวันกิยามะฮ์หากผล
ของการสอบสวนนั้นออกมาดี สิ่งอื่นๆ นั้นก็ดีด้วย ดังที่ท่านนบิตร์สไว้ว่า

“ :))

((

(1880 : 1995 :)

ความว่า : “จากอับดุลเลาะฮ์ อิบน์ก๊อตุร กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุล   ได้ตรัสไว้ว่า สิ่ง
แรก (ที่พระองค์อัลลอฮ์) จะทรงไต่สวนต่อบ่าวของพระองค์ในวันกิยามะฮ์นั้นคือ เรื่อง
ของการละหมาดหากผลออกมาว่า ดี ก็จะทำให้เรื่องอื่น ๆ นั้นดีไปด้วย และหากผล
ออกมาว่า (การละหมาดนั้น) ไม่ดีก็จะทำให้เรื่องอื่น ๆ นั้นเสียไปด้วย”

(al-Ṭabarāniy, 1995 : 1880)

ในหะดีษบทนี้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงความสำคัญของการละหมาดที่เป็นตัวแปรสำคัญ
ต่อชีวิตของมุสลิม และต่อมนุษยชาติทั้งหลายในวันไต่สวนต่อหน้าพระพักตร์ของอัลลอฮ์   ผู้ทรง
ยิ่งใหญ่ผู้ทรงอำนาจ แต่เพียงผู้เดียว หากละหมาดนั้นดี ถูกต้อง ครบถ้วนตามข้อกำหนดที่พระองค์ทรง
ให้มาปฏิบัติทุกประการแล้วก็จะทำให้บรรดาภารกิจอื่น ๆ ดีตามไปด้วย ดังนั้นความดีเลิศของการ
ละหมาดจึงเหนือกว่าอิบาดะฮ์อื่น ๆ ทั้งปวง และการละหมาดนั้นยังมีความสำคัญยิ่งนักโดยที่ท่านนบิ
ได้สั่งเสียซึ่งเป็นคำสั่งเสียครั้งสุดท้ายของท่านนบิ ต่อประชาชาติของท่าน ก่อนที่ท่านจะจากโลกนี้ไป

ความสำคัญของการละหมาดยังมีอีกมากมายส่วนหนึ่งจากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัย
ขอสรุปไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1 การละหมาดนั้นเป็นการพบปะที่เกียรติที่สุด ในระหว่างพี่น้องมุสลิมด้วยกันเป็น
การสร้างความเป็นปึกแผ่นความพร้อมเพรียงกัน และเป็นการฝึกฝนตัวเองเพื่อเผชิญหน้ากับฝ่ายตรงข้าม
อีกทั้งสร้างความมั่นใจต่ออัลลอฮ์   เพียงผู้เดียว

2 การละหมาดนั้นสามารถทำให้เป็นผู้ที่กล้าหาญ จิตใจแน่วแน่พร้อมที่จะเผชิญกับ
อุปสรรคต่าง ๆ ที่มารบกวนในขณะที่กำลังละหมาดและนอกเวลาละหมาด

- 3 การละหมาดนั้นเป็นการฝึกฝนการจัดแถวให้มีระเบียบวินัยโดยที่มีผู้นำเพียงหนึ่ง
- 4 การละหมาดนั้นลบล้างความเกียจคร้าน และความละอายเป็นเวลาที่ปฏิบัติไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน เวลาใด ท่ามกลางผู้คนมากหรือน้อย
- 5 สร้างความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาคไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ ความเป็นชาตินิยม การแบ่งแยกสีผิว คนร่ำรวยมหาศาล หรือคนรับใช้ กษัตริย์หรือบุคคลธรรมดา ทุก ๆ คนที่อยู่ร่วมกันในสังคมโลกนี้ปฏิบัติเหมือนกันหมด และปฏิบัติในเวลาเดียวกันหมด
- 6 การละหมาดนั้นสร้างจริยธรรมคุณธรรมให้แก่มุสลิมทุกคนในการขัดเกลาจิตใจ จากความชั่วร้ายที่ศาสนาและสังคมต้องการ เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีจิตใจที่สูงส่ง อ่อนน้อมต่อผู้อื่น เป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย ไม่หยิ่งผยอง อวดโตต่อผู้อื่น เป็นบุคคลที่เอาใจเขามาใส่ใจเรา ด้วยการยอมก้มศีรษะตนเองจรดพื้นในขณะที่ทำการละหมาด
- 7 การละหมาดนั้นได้เยียวยาให้แก้จิตวิญญาณด้วยการผูกสัมพันธ์ความเป็นพี่น้องต่อกันกระชับมั่นในความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน
- 8 การละหมาดนั้นทำให้มนุษย์เป็นคนจิตใจสงบเสงี่ยม อ่อนโยน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ไปมาหาสู่กันกับผู้อื่นอยู่เสมอ และเป็นผู้ที่ทำให้สันติ
- 9 การละหมาดนั้นได้ปลุกจิตใต้สำนึกให้เป็นคนที่ดีในตัว อยู่สม่ำเสมอ รับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน เพื่อที่จะสร้างตนให้เป็นคนที่น่ารัก ต่ออัลลอฮฺ ﷻ ตลอดกาล
- 10 การละหมาดนั้นได้สั่งสอนและชี้นำทางมนุษย์ให้ไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวโดยมุ่งไปหาพระเจ้าเพียงองค์เดียว เราะฮูต คนเดียว มุ่งไปสู่ กิบลัต (ทิศทาง)เดียวกัน มีระบบในการดำเนินชีวิตเดียวกัน ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายเดียวกัน (Abd. al - Hādi kamāl, 1978 : 50)

ทั้งสิบข้อที่กล่าวมานั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลที่ได้จากการละหมาด ของมุสลิมในทุก ๆ วันหากว่ามุสลิม นั้นทำการละหมาดด้วยความบริสุทธิ์ ใจต่อเอกองค์อัลลอฮฺ ﷻ แต่เพียงผู้เดียวทำการละหมาด 5 เวลา เพื่อแสดงออกถึงความป่าวที่ภักดีต่อพระองค์ต่อพระองค์ตลอดเวลาในอัลกุรอานกล่าวถึงเรื่องของการละหมาดว่าเป็นการภักดีต่ออัลลอฮฺ ﷻ ไว้ในอายะฮ์หนึ่งว่า

﴿ ... فَأَقِمُْوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴾

(13 :)

ความว่า : “ คังนั้นพวกเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาดและจ่ายซะกาตและจงเชื่อฟัง

ภักดีต่ออัลลอฮ. และเราะสูล ของพระองค์และอัลลอฮฺทรงรอบรู้อยิ่งในสิ่งที่พวกเจ้า
กระทำ”

(อัลมูญาอะละฮฺ : ส่วนหนึ่งของอายะฮฺที่ 13)

ในอายะฮฺนี้ชี้ให้เห็นถึงผลคาดหวังที่สูงสุดของการละหมาดนั้นคือ จะเป็นผู้ที่ภักดี
ต่ออัลลอฮ ﷻ และเราะสูลของพระองค์ตลอดกาล แต่หากว่าการใช้ชีวิตที่ตรงข้ามกับการดำรงไว้ซึ่ง
การละหมาดแล้ว กล่าวคือเป็นผู้ที่ละเลยหรือไม่ทำการละหมาด 5 เวลา โดยไม่มีอุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น
บุคคลจำพวกนี้ในอัลกุรอานและอัลหะดีษ หรือทั้งอัลลอฮและเราะสูลได้กำหนดผลตอบแทนอย่างสา
สมให้แก่พวกเขาโดยที่พระองค์อัลลอฮ ﷻ ได้กล่าวไว้ ในอายะฮฺหนึ่งต่อเรื่องนี้ว่า

﴿ مَا سَأَلَكُمْ فِي سَقَرٍ ۖ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمَصْلِينَ ﴾

(42-43 :)

ความว่า : “อะไรที่นำพวกเจ้าเข้าสู่กองไฟที่เผาไหม้ พวกเจ้ากล่าวว่าเรามีได้
อยู่ในหมู่ผู้ที่ทำละหมาด”

(อัลมุดคฺร์ซฺหฺร 42-43)

และอีกอายะฮฺหนึ่งคือ

﴿ خَلْفًا مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفًا أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا ﴾

(59 :)

ความว่า : ภายหลังจากพวกเจ้า (พวกที่ย่ำเกรง) ชนรุ่นหลังก็ได้สืบต่อมา พวกเขาได้
ทิ้งละหมาด และปฏิบัติตามความใคร่ ต่อมาพวกเขาจะประสบความหายนะ

(มัรยัม : 59)

จากสองอายะฮฺนี้ชี้ให้เห็นถึงโทษของผู้ที่ไม่ยอมดำรงไว้ซึ่งการละหมาด หมายถึงทำ
บ้างไม่ทำบ้าง พวกเขาทั้งสองกลุ่มนี้จะถูกลงโทษในไฟนรกที่มีเปลวไฟที่ลุกช่วงโชติ อยู่ตลอดเวลา
บรรดาอะละมาอ์ได้มาอธิบายในอายะฮฺนี้เพิ่มที่ผ่านมามีว่า หากต้องการที่จะให้พระองค์
อัลลอฮ ﷻ อภัยโทษให้แก่ผู้ที่ทิ้งการละหมาดนั้นคือพวกเขาจะต้องทำการขออภัยโทษ () การ

กลับตัวกลับใจ และปฏิบัติการละหมาดอย่างเคร่งครัด แล้วพระองค์ก็จะทรงอภัยโทษให้ (Afif Abd. Fātah, 1982 : 214)

อีกหะดีษหนึ่งที่ท่านนบีได้กล่าวถึงโทษของผู้ที่ละทิ้งการละหมาดอย่างหนักที่สุด คือ จะอยู่ในฐานะที่มีความใกล้เคียงกันกับบรรดาผู้ที่ปฏิเสธศรัทธาหากเขาทิ้งการละหมาดพร้อมทั้งยังถือว่า เรื่องของการละหมาดไม่จำเป็นแก่ตัวเขาต้องกระทำอีกต่อไปแล้วดังที่ท่านนบีได้ทรงตรัสไว้ดังนี้

:))

((

(14650 : 1993, 117,116 : 1994,)

ความว่า : “จาก ญาบีร ﷺ กล่าวว่า ท่านเราะสูล ﷺ ได้ทรงตรัสไว้ว่า (ข้อแบ่งแยก) ระหว่าง ชายผู้หนึ่งกับการเป็นผู้ปฏิเสธนั้นคือ การละทิ้งการละหมาด ”

(Muslim, 1994: 116,117, Ahmad,1993: 14650)

หะดีษนี้เป็นเรื่องที่หนักมากที่ท่านนบีได้หยิบยกมาเปรียบกับผู้ที่ทิ้งการละหมาดนั้น กับการเป็นผู้ปฏิเสธเพราะการเป็นผู้ปฏิเสธนั้นหากตายไปก่อนที่จะทำการขออภัยโทษจากอัลลอฮ ﷻ แน่แน่นอนเขาต้องถูกลงโทษในอาคีเราะฮ์อย่างสาหัส และจะไม่ได้เข้าสวรรค์ของพระองค์

ยังมีอีกมากมายหลักฐานของผู้ที่ ถูกลงโทษในขณะที่พวกเขาทิ้งการละหมาด ซึ่งทั้งหมดนั้นเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ ที่เป็นมุสลิม ขอมริบบทบัญญัติที่มาจากพระผู้ทรงสร้างเขา และเมื่อเขาให้เห็นถึงคุณค่าทั้งหมดของการละหมาดแล้วและเห็นถึงโทษทัณฑ์อันเจ็บปวดของการ ละทิ้งนั้น จำเป็นต้องกลับมาทบทวนอีกครั้งหนึ่งว่าระหว่างคุณค่าอันประเสริฐยิ่ง กับโทษทัณฑ์อัน เจ็บปวดที่ทรมาณว่าสิ่งใดที่สมควรจะถูกเลือก มุสลิมที่มีสติปัญญาอย่างสมบูรณ์นั้นเขาจะต้องเลือกที่จะ ปฏิบัติในสิ่งที่ประเสริฐอย่างแน่อน และนั่นก็ย่อมหมายถึงว่า ชีวิตของมุสลิม สังคมของมุสลิม จะต้องมีเกียรติและสูงส่ง หากทุกคนปฏิบัติการละหมาดและเห็นถึงคุณค่าของการละหมาด ทุกคนจะ พบกับความผาสุกตลอดไป ทั้งโลกนี้และโลกหน้า

4.6.3 การรักษาไว้ซึ่งการละหมาดนั้นเป็นดั่งบั้งซึ่งการเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธา

การรักษาไว้ซึ่งการละหมาดนั้นเป็นสิ่งจำเป็นแก่มุสลิมผู้ที่ศรัทธามั่นต่ออัลลอฮ.ทุกคนที่จะต้องถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดในสุเราะฮ์ อัลมูมิnun ที่พระองค์อัลลอฮ. ﷻ ได้ดำรัสไว้ว่า

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾

(9 :)

ความว่า “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้รักษาการละหมาดของพวกเขา”

(อัลมูมิnun : 9)

ตามนัยยะของอายัตนี้ คือ ผู้ที่รักษาไว้ซึ่งการละหมาดนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะด้วยกันคือทำการละหมาดให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามกฎข้อบังคับทั้งหมด สิ่งใดที่จะต้องกระทำในเวลาละหมาดและสิ่งใดที่จะต้องละทิ้งห้ามมิให้กระทำในเวลาละหมาด หรือสิ่งใดที่กระทำไปแล้วจะมีผลดี หรือผลเสียต่อการละหมาด อีกลักษณะหนึ่งคือ จะต้องรักษาการละหมาดโดยให้กระทำในเวลาที่ถูกกำหนดไว้อย่างแน่นอนอย่าได้ทำก่อนหรือหลังจากเวลาที่ถูกกำหนดไว้ มีการกระทำรวมกันที่มีสยิดสำหรับผู้ชายส่วนผู้หญิงนั้นให้กระทำที่บ้าน ดังนั้นการรักษาไว้ซึ่งการละหมาด ทั้งสองลักษณะที่กล่าวมานั้น ผู้ใดได้ถือปฏิบัติได้อย่างเคร่งครัดแล้วการกระทำนั้นจะสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวจะกลายเป็นคนที่น่านับถือ และสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองไปสู่อีกระดับหนึ่งที่มีความเข้มแข็งและสามารถที่จะปฏิบัติได้ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องของความศรัทธาที่ตนเองยึดมั่นอยู่ ภาพที่แสดงออกมาให้เห็นภายนอกของแต่ละคนนั้นจะบ่งบอกว่าเขาเป็นผู้ศรัทธาอย่างแท้จริงไม่ได้ นอกจากการปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดต่อทุกคำสั่งที่ให้ปฏิบัติแล้วจะอ้างว่าตนเองนั้นศรัทธาแล้ว แต่ในขณะที่เดียวกันสิ่งต่าง ๆ ที่อิสลามกำชับให้กระทำเขายังละทิ้ง และที่อิสลามสั่งให้ละทิ้งเขายังถือปฏิบัติอยู่ซึ่งถือว่ายังสวนทางกันกับความป็นจริงในชีวิตประจำวันของเขาอยู่ ผู้ที่อยู่ในลักษณะเช่นนี้ยังถือว่าใกล้เคียงกับลักษณะเดียวกับผู้กลับกลอกที่ถูกกล่าวไว้ในอัลกุรอาน

ในอัลกุรอานอีกอายะฮ์หนึ่งที่พระองค์อัลลอฮ. ได้ยืนยันว่าผู้ที่รักษาไว้ซึ่งการละหมาดเป็นประจำนั้นจะเป็นคนที่มีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาในเรื่องของความอดทนไม่อ่อนไหวต่อบททดสอบ

และทำการขอบคุณต่อพระองค์ในความโปรดปรานที่พระองค์ทรงให้มา ดังที่พระองค์ทรงมีพระดำรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّا لَنَسْنَحُ خُلُقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ ۝
 الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾ ۝

(23-19 :)

ความว่า : “แท้จริงมนุษย์นั้นถูกบังเกิดมาเป็นคนหวั่นไหว, เมื่อมีความทุกข์ยากมาประสบแก่เขาก็ดี โภยดีพายกลัดกลุ้ม, และเมื่อมีคุณความดีมีประสบแก่เขาก็หวั่นไหว, นอกจากบรรดาผู้กระทำละหมาด, บรรดาผู้ที่ดำรงมั่นอยู่ในการทำละหมาดของพวกเขาเป็นประจำ”

(อัลมะอาริจญ์ 19-23)

ทั้ง 5 อายะฮ์ในซูเราะฮ์นี้เป็นการกล่าวถึงสาเหตุแท้ของมนุษย์ที่ประจักษ์ชัดโรคร้ายที่คอยกัดกร่อนความศรัทธาที่มีอยู่ เพราะเมื่อมีภัยพิบัติมาประสบแก่เขา ก็จะโวยวายไร้สติในการยังคิด แต่เมื่อมีคุณความดี หรือมีโชคลาภมาประสบแก่เขา ก็จะหวั่นไหวไม่ยอมแผ่ความดี หรือลาภผลนั้นให้แก่ผู้อื่นอีกทั้งยังไม่ขอบคุณต่ออัลลอฮ์ ﷻ ที่ได้ประทานความดีมาให้แก่เขา นับว่าเป็นคุณลักษณะที่น่ารังเกียจเป็นอย่างยิ่ง แต่สำหรับบุคคลที่รักษาไว้ซึ่งการละหมาดนั้นเขาจะมีคุณลักษณะที่ตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ เขาจะมีจิตใจที่แข็งแกร่งไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่ประสบแก่ตัวเขา จะรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ได้ประทานความดีให้แก่เขา และเมื่อพระองค์ประทานความมั่งคั่งแก่เขาก็จะปฏิบัติตามสิทธิของทรัพย์สินนั้นอย่างถูกต้อง

จากเรื่องของการรักษาไว้ซึ่งการละหมาดที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาซึ่งมีทั้งในอัลกุรอานและอัลหะดีษนั้น ตัวแปรที่สำคัญที่สุดคือ การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ เพราะการศรัทธาอันหมั่นต่ออัลลอฮ์ ﷻ จะมีบทบาทที่สำคัญที่จะมาควบคุมลักษณะประจำตัวของมนุษย์ การที่เขาสามารถรักษาไว้ซึ่งการละหมาดทั้ง 5 เวลาปฏิบัติอยู่เป็นประจำทั้งในเวลากลางวันและเวลากลางคืน โดยปฏิบัติอย่างถูกต้องตามที่ต้องการ ทั้งที่เป็นวาฮิบและสุนัต กระทำในเวลา การทำร่วมกันในมัสยิด และอื่น ๆ อีกมากมายทั้งหมดนั้นบ่งชี้อย่างชัดเจนถึงการมีคุณลักษณะของผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง

4.6.4 ผลตอบแทนที่พระองค์อัลลอฮ์สัญญาเอาไว้ต่อผู้ที่มีคุณลักษณะทั้ง 6 ประการ ในสุเราะฮ์อัลมูมินูน

จากการศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ศรัทธาในตอนต้นของสุเราะฮ์ อัลมูมินูนทั้ง 6 คุณลักษณะนั้นพบว่าบุคคลที่สามารถถือปฏิบัติตามคุณลักษณะทั้งหมดนี้ได้ นั่นคือ บุคคลที่จะประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิตทั้งในโลกนี้ และโลกอาคีเราะฮ์ข้างหน้า เพราะคุณลักษณะทั้ง 6 ประการได้รวบรวมเอาหลักการของอิสลามที่ครบวงจรชีวิตแห่งการเป็นผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริง ดังที่ท่านหญิงอาอีชะฮ์ ได้บอกเล่าถึงเรื่องของคุณลักษณะของท่านนบี ﷺ ที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณลักษณะดังกล่าวว่า

: :))
((" " " "
(3479: 1990)

ความว่า: “จากท่านหญิงอาอีชะฮ์ เมื่อมีผู้มาถามนางว่าคุณลักษณะของท่านนบีนั่นเป็นอย่างไรเล่า นางก็ได้ตอบว่า คุณลักษณะของท่านนั้นคือ อัลกุรอานและนางก็ได้อ่าน
" " จนกระทั่งถึงอายัต " "

(al-Hākim ,1990 :3479)

จากความหมายของหะดีษนี้เพื่อการบอกเล่าของคุณลักษณะอันประเสริฐของท่านนบี ซึ่งมีความเหมือนทุกอย่าง ที่ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานที่ทรงเกียรติ จากท่านหญิงอาอีชะฮ์ภรรยาของท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับท่านตลอดเวลา ผู้ที่รู้ถึงวิถีชีวิตของท่านนบีมากกว่าภรรยาท่านอื่นๆ โดยที่นางได้สรุปคุณลักษณะทั้งหมดเอาไว้ในตอนต้นของสุเราะฮ์อัลมูมินูน ที่มีความเกี่ยวข้องกับทุกส่วนของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ หากได้นำมาศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดแล้วจะพบว่าคุณลักษณะทั้งหมดนั้นคือชีวิตที่สมบูรณ์แบบของผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั่นเอง โดยกล่าวไว้ทุก ๆ เรื่องทั้งเรื่องของหลักการยึดมั่นเรื่องของการภักดี การอิบาดะฮ์ เรื่องของสังคม เรื่องของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเรื่องทั้งหมดนั้นเป็นเรื่องที่ไม่อาจจะแยกออกจากกันได้กับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ผู้วิจัยขอสรุปเรื่องดังกล่าวไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เรื่องของหลักการยึดมั่นศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้านการศรัทธาต่อพระองค์อย่างเที่ยงแท้ โดยกล่าวไว้ในอายะฮ์แรกของสุเราะฮ์ อัลมูมินูน ด้วยความศรัทธาอย่างเที่ยงแท้แน่นอนที่ทำให้มนุษย์ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิตโดยที่พระองค์ทรงดำรัสไว้ว่า ﴿ ﴾ หมายถึงผู้ที่ศรัทธา

ยึดมั่นต่อพระองค์เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้รับความเมตตาและโปรดปรานจากพระองค์ ในขณะที่มีชีวิตในโลกนี้ และต่อไปในวันโลกใหม่ที่จะต้องกลับไปหาพระองค์หากกลับไปอย่างไร สรีรธาแล้วก็จะพบกับความขาดทุน

2. เรื่องของการเคารพภักดีต่อพระองค์โดยกล่าวไว้ในอายะฮ์ที่สองและอายะฮ์ที่เก้าของสุเราะฮ์นี้คือ

﴿الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾

ความว่า : “บรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้ที่นอบน้อมถ่อมตนในเวลาละหมาด

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้รักษาการละหมาดของพวกเขา”

การละหมาดเป็นอิบาดะฮ์ที่ประเสริฐที่สุดของบรรดาอิบาดะฮ์ทั้งหมดที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้กำหนดให้มนุษย์ทุกคนถือปฏิบัติ และเป็นอิบาดะฮ์ที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จของอิบาดะฮ์อื่น ๆ ทั้งหมด ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานอายะฮ์อื่น ๆ อีกว่า การละหมาดนั้นจะทำการหักห้ามจากความชั่วช้าลามก ทั้งหมด หากทำไปอย่างมีสมาธิ มีหัวใจที่ยำเกรงต่อพระองค์ รักษาไว้ซึ่งความถูกต้องตามกฎข้อบังคับที่เป็นบทบัญญัติในข้อปลีกย่อยต่าง ๆ เช่น เรื่องการสวด การรู้กัวะ ตลอดจนการอ่านในวาระต่าง ๆ ทั้งหมดนั้นกระทำไปตามแบบอย่างที่ท่านนบีได้ปฏิบัติเอาไว้

3. เรื่องของสังคมโดยเริ่มต้นด้วยอายะฮ์ที่ สามและอายะฮ์ที่ห้าของสุเราะฮ์นี้คือ

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ﴾

ความว่า : และบรรดาผู้ที่พวกเขาผินหลังให้จากเรื่องไร้สาระต่างๆ

การละทิ้งสิ่งไร้สาระนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทุก ๆ วัน การพูดในสิ่งที่ไร้สาระนั้นเป็นสิ่งที่มาบั่นทอนความสัมพันธ์กับเพื่อนพี่น้องที่อยู่ใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากคำพูดหรือการกระทำที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นก็จะทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทและกลายเป็นศัตรูต่อกันได้ ดังนั้นการไม่กระทำในสิ่งที่ไร้สาระนั้นจะทำให้ทุกคนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขได้ ในอายะฮ์ที่ห้า ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งในสุเราะฮ์นี้ที่ยังมีความเกี่ยวโยงในเรื่องของสังคมคือ

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأُفْوَجِهِمْ حَافِظُونَ﴾

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้รักษา (ไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ของ) ทวารพวกเขา”

อายะฮ์นี้ยังเกี่ยวกับการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมเพราะการรักษาอวัยวะเพศของตัวเองไม่นำไปใช้ในหนทางที่ผิดนั้นจะสร้างความสันติต่อสังคมที่เริ่มจากภายในบ้านของตัวเอง กล่าวคือจะไม่มีกรเข้าใจผิดกันระหว่างสามี ภรรยา หรือ ลูก ๆ ของตัวเองซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะนำมาซึ่งความแตกแยกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากว่าสามี ภรรยา หรือสมาชิกภายในบ้านคนใดคนหนึ่งได้มีการกระทำผิดทางเพศกับผู้อื่นที่มีไซภรรยา หรือสามีของตนแล้วแน่นอน ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวนั้นก็จะไม่ปกติราบรื่น ในที่สุดก็ต้องแตกแยกกันไป ในส่วนของสังคมภายนอกนั้นเมื่อโรคร้ายเกิดจากภายในการสร้างความสัมพันธ์กับคนหมู่มากของสังคมภายนอกนั้นก็จะเกิดการสั่นคลอนไม่มีความราบรื่นเป็นปกติสุขได้ และยิ่งไปกว่านั้นหากว่ามีการใช้อวัยวะเพศไปในทางที่ผิดด้วยการลักผิด ลูกเมียของผู้อื่นแล้วก็จะเพิ่มความเลวร้ายเป็นทวีคูณยิ่งนัก ไม่เพียงแต่ทำให้เสื่อมชื่อเสียงของตนเองแล้วก็ยังทำลายอนาคตของผู้อื่นอีกด้วย กลายเป็นฆาตกรในสายตาของผู้ถือกฎหมายและเป็นตัวปัญหาของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับครอบครัวของผู้ที่ถูกข่มเหง เบียดเบียน ผลที่ตามมาภายหลังคือกลายเป็นคนที่ถูกสังคมรังเกียจและเมื่อกลับไปหาอัลลอฮ์ในวันอาคีเราะฮ์ก็จะถูกลงโทษในขุมนรกอย่างเจ็บปวด ดังนั้นการรักษาอวัยวะเพศของตนเองโดยไม่ใช้ไปในทางที่ผิดห้ามั้นจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะนำมาซึ่งความสันติสุขต่อสังคมภายในบ้าน และสังคมนอกบ้านและเป็นตัวประกันความปลอดภัยจากการถูกลงโทษทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

4 เรื่องของระบบเศรษฐกิจ

ในสุเราะฮ์นี้เช่นเดียวกันได้กล่าวถึงเรื่องของการสร้างระบบเศรษฐกิจให้เกิดแก่ประชาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ นั้นจำเป็นที่จะต้องนำมาใคร่ครวญและทบทวนให้มากกว่าบุคคลทั่วไปที่มีไซมุสลิม คือเรื่องของการจ่ายชะกาต ดังที่อัลกุรอานอายะฮ์ที่สี่ของสุเราะฮ์อัลมูมินูนนี้ได้กล่าวว่

﴿﴾

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้จ่ายชะกาต”

อายะฮ์ที่ 4 เป็นเรื่องของชะกาตที่จำเป็นจะต้องจ่ายให้แก่บุคคลที่ยากจน อนาคต หรือผู้ที่มีส่วนรับทั้งแปดประเภท⁽¹⁾ ฉะนั้นการที่จะได้มาซึ่งชะกาตนั้นก็ต้องมีการพยายามอดสาหะในการทำงาน จะเป็นการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ หรือทำกิจการค้าขาย ซึ่งรายได้ทั้งหมดนั้นก็จะต้องถูกนำไปจัดสรรเป็นส่วน ๆ โดยเอาส่วนหนึ่งของทรัพย์สินนั้นเป็นของอัลลอฮ์และจะต้องจ่ายให้แก่บุคคลทั้งแปดประเภทที่มีสิทธิรับชะกาตได้ หากจะมองในอีกมุมมองหนึ่งจะพบว่าจ่ายชะกาตให้แก่บุคคลทั้งแปดประเภทนั้นเป็นการช่วยเหลือบุคคลที่ยากจนเพื่อให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสามารถที่จะใช้ชีวิตอย่างปกติสุขเหมือนคนทั่วไปได้ และเป็นการสร้างสังคมให้เกิดความกลมเกลียวกันระหว่างคนจนกับคนรวย เพื่อจะได้อยู่ร่วมกันและไม่ทอดทิ้งกัน

5 เรื่องของระบบการเมือง

ในสุเราะฮ์นี้เช่นกัน ได้กล่าวถึงแง่มุมหนึ่งของระบบการเมืองที่มีอยู่ในทุกยุค ทุกสมัย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน คือเรื่องของพันธะสัญญาที่ได้ให้ไว้ต่อกัน และการทำตนให้เป็นที่น่าไว้วางใจของผู้อื่น ดังที่ในอัลกุรอานอายะฮ์ที่แปดของสุเราะฮ์ อัลมูมินูนนี้ได้กล่าวว่า

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ﴾

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้เอาใจใส่ต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมายของพวกเขา และสัญญาของพวกเขา

ตามนัยของอายะฮ์นี้นั้น ได้พูดถึงเรื่องของการพิทักษ์รักษาลิขสิทธิ์ของผู้อื่นที่มอบหมายให้แก่เราหรือภาระหน้าที่ทั้งหมดที่ถูกมอบหมายเอาไว้ให้ และพันธะสัญญาที่ใหญ่ ๆ แล้ว ส่วนมากก็จะเป็นเรื่องของการเมืองที่มักจะมีการคาดโทษกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากว่าการเมืองนั้นที่ไม่ได้วางอยู่บนพื้นฐานของหลักการอิสลามแล้วการทรยศ การชักยอกทรัพย์สินที่เป็นของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง นั้นเป็นเรื่องธรรมดา และกระทำกันจนกลายเป็นเรื่องธรรมดา มีทั้งการ โกงที่เป็นระบบ และการ โกงแบบทั่ว ๆ ไปจนกระทั่งสังคมต้องมองว่าหากเป็นนักการเมืองที่ไม่โกงนั้นคือนักการเมืองที่ไม่ฉลาด เพราะพวกเขากระทำด้วยหลักวิชาการที่ร่ำเรียนมาได้กระทำไปด้วยความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ส่วนในเรื่องของการผิดสัญญาต่อกันก็เป็นเรื่องที่กระทำกันจนกลายเป็นเรื่องธรรมดา ก่อนที่จะได้เป็น

(1) แปดประเภทคือ 1)คนยากจน 2) คนอนาคต 3)คนเดินทางที่ขาดเสบียง 4) คนที่เข้ารับอิสลามใหม่ๆ (เพื่อสร้างความคุ้นเคยกัน 5) บุคคลที่ทำงานคอยเก็บชะกาตจากสถานที่ต่าง ๆ 6)คนที่มีหนี้สิน 7)ทาสที่ต้องการไถ่ตัว8)คนที่ทำงานในหนทางของอัลลอฮ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือรัฐมนตรี ได้สัญญาไว้กับประชาชนอย่างสวยงาม แต่เมื่อมีตำแหน่งแล้ว ลืมคำพูดที่เคยให้สัญญาไว้กับประชาชน แต่หากว่าไม่สามารถที่จะกระทำได้หลังจากที่พยายามจนสุด ความสามารถแล้วก็ยังเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากความตั้งใจของแต่ละคนนั้นบางครั้งตั้งใจสูงมากจน ไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้หมด ดังที่มีคำพังเพยของอาหรับได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า

มีความหมายว่า : “ความปรารถนาอย่างแรงกล้าของ
บุรุษนั้นสามารถที่จะบั่นทอนเขาให้แตกเป็นเสี่ยง ๆ ได้”

จากคำพังเพยนี้มีข้อคิดสำหรับผู้ที่ตั้งความหวังไว้เพื่อที่จะกระทำให้บรรลุให้สำเร็จแม้จะมีอุปสรรคมาขวางกั้นสักเพียงใดก็ตาม แต่ในเรื่องของความสำเร็งนั้นผู้ศรัทธาทุกคนมอบให้แก่อัลลอฮ์ เพียงผู้เดียว ดังนั้นอิสลามจึงถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ผิดหากสัญญาแล้วพยายามทำแล้วแต่ไม่สำเร็จ แต่ผิดตรงที่ สัญญาแล้วเฉยเมยไม่ยอมทำ

ดังนั้นในสุเราะฮ์นี้มากำชับให้ทุกคนได้ปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่ไว้ใจได้ และปฏิบัติตาม สัญญาที่มีให้ไว้ต่อผู้อื่นและพันธะสัญญาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนั้นคือพันธะสัญญาที่ให้ไว้กับอัลลอฮ์ ﷻ รอง ลงมาคือสัญญาที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

จากคุณลักษณะทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้ยกมาในด้านต่าง ๆ นั้นจะพบว่าทุก ๆ ด้านนั้นมีความผูกพันกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ และผู้ใดที่สามารถปฏิบัติได้ตามคุณลักษณะทั้งหมดนั้น พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้สัญญาไว้ในอาะฮ์ดต่อมาว่าจะตอบแทนความดีให้แก่เขาผู้นั้น โดยการมอบรางวัลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่มนุษย์ทุกคนต้องการเป็นอย่างยิ่งคือ สวรรค์ของพระองค์ ดังที่พระองค์ได้มี พระดำรัสไว้ว่า

﴿أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿٩﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾

(10-9 :)

ความว่า : “ชนเหล่านี้แหละพวกเขาเป็นทายาท, ซึ่งพวกเขาจะได้รับมรดกสวนสวรรค์ชั้นฟิรเดาส์ พวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล”

(มูอฺมิnun : 9-10)

ในอาชะฮ์นี้พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้แจ้งข่าวดีให้แก่บุคคลที่สามารถถือปฏิบัติต่อคุณลักษณะทั้งหมดได้คือ จะให้พวกเขาเข้าไปพำนักอยู่ในสวนสวรรค์ชั้นฟิรเดาส์ ของพระองค์ ซึ่งเป็นสวรรค์ชั้นสูงสุด จากบรรดาสวรรค์ทั้งหมดโดยการยกให้เป็นคอกของพวกเขา และมรดกที่เป็นของชนผู้ปฏิเสธที่พระองค์ได้เตรียมเอาไว้ให้แก่พวกเขาเหล่านั้น สถานที่พักหรือบ้านของพวกเขาเหล่านั้นก็จะกลายเป็นกรรมสิทธิ์ของชาวสวรรค์ทั้งหมดเขาจะได้พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล (al-Qurtūbiy, 1988 : 12 / 73) เรื่องการรับมรดกของชาวสวรรค์นั้นในอัลกุรอานอีกอาชะฮ์หนึ่งกล่าวไว้ว่า

﴿ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴾

(63 :)

ความว่า : “ นั่นคือสวนสวรรค์ซึ่งเราให้เป็นมรดกแก่ปวงบ่าวของเรา
ผู้ที่มีความยำเกรง ”

(มัรยัม : 63)

จากความหมายในอัลกุรอานนี้ชี้ให้เห็นถึงการได้รับสวรรค์ชั้นฟิรเดาส์เป็นมรดกที่มาจากอัลลอฮ์ ﷻ อันเนื่องมาจากเป็นผู้ที่มีความยำเกรงต่อพระองค์ ดังนั้นทั้งในสุเราะฮ์อัลมูมินูนและสุเราะฮ์มัรยัมนี้จึงมีผลที่เหมือนกันและมาจากสาเหตุเดียวกัน เพราะเป็นผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮ์เท่านั้นที่สามารถนำเอาคุณลักษณะทั้งหกประการนั้นมาถือปฏิบัติได้ ส่วนผู้ที่ไม่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ นั้นพวกเขาไม่สามารถที่จะนำเอาคุณลักษณะดังกล่าวมาถือปฏิบัติได้

ในหะดีษของท่านนบีได้กล่าวไว้ในเรื่องการรับมรดกของชาวสวรรค์คือ

:))

((

(4332: . ,)

ความว่า : “ จากอาบูฮุร็อยเราะฮ์ ฎ ได้กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุฎ ฎ ได้มีพระดำรัสไว้ว่า พวกท่านทั้งหลาย (พระองค์อัลลอฮ์) ได้เตรียมที่พักไว้ให้แก่ท่านสองสถานที่ด้วยกัน ในสวรรค์ที่หนึ่ง และอีกที่หนึ่งคือ ในนรก ดังนั้นเมื่อพวกท่านตายไปแล้ว

(ปรากฏว่า) ได้เข้านรก บ้านของท่านในสวรรค์ก็จะกลายเป็นมรดกของชาวสวรรค์
ไป”

(Ibn Majah , n.d. : 4332)

หลักชัยแห่งชีวิตของมนุษย์ คือสวรรค์ จากอัลกุรอานและหะดีษที่กล่าวมานั้นเห็นได้
อย่างชัดเจนว่า มนุษย์ทุกคนนั้นตั้งเป้าหมายสูงสุดในชีวิตคือได้เข้าสวรรค์ของอัลลอฮ์ ﷻ และการที่จะ
ได้เข้าไปพำนักอยู่ในสวรรค์นั้นจะต้องมีการ *ศักวา* ย้ำเกรงต่ออัลลอฮ์และปฏิบัติตามคำสั่งที่พระองค์
ทรงใช้มาอย่างสมบูรณ์แบบนอกจากคุณลักษณะทั้งหกประการที่ผู้วิจัยได้นำเสนอในตอนต้นของ
สุเราะฮุมินูนนี้แล้วยังมีอีกมากมายในอัลกุรอานที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงตรัสไว้ถึงผู้ที่จะได้เข้าสวรรค์
ชั้นฟิเรเดาส์ของพระองค์ดังที่กล่าวไว้ในสุเราะฮุ อัลกะฮฟู อายะฮ์ที่ 107-108 ว่า

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۖ خَالِدِينَ فِيهَا

لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ۖ﴾

ความว่า : “แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธาและปฏิบัติความดีสำหรับพวกเขาชั้นคือ
สวนสวรรค์ชั้นฟิเรเดาส์ เป็นที่พำนัก พวกเขาพำนักอย่างถาวรอยู่ในนั้นพวก
เขาไม่ประสงค์จะเปลี่ยนที่จากมัน ”

ในอายะฮ์นี้กล่าวว่า ผู้ที่จะได้พำนักในสวรรค์ชั้นฟิเรเดาส์นั้นคือ ผู้ที่ศรัทธาและปฏิบัติ
ความดีเท่านั้น และความดีดังกล่าวคือ คุณลักษณะทั้งหกประการที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นของสุเราะฮุ
อัลมูมินูน ที่เริ่มต้นการละหมาดอย่างไร มีสมาธิ การละทิ้งไร้สาระ การจ่ายซะกาต การรักษาอวัยวะ
เพศของตัวเองให้บริสุทธิ์จากการนำไปใช้กับผู้อื่นที่มีไซ้ภรรยาและสามีของตัวเองการพิทักษ์รักษา
ทรัพย์สินของผู้อื่น และคำมั่นสัญญา สุดท้ายคือการดำรงไว้ซึ่งการละหมาด ทั้งหมดนี้คือความดีที่ถูก
สั่งให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ผู้ใดที่ทำได้เขาจะได้สวรรค์เป็นสิ่งตอบแทนแต่หากผู้ใดฝ่าฝืนก็จะถูก
ลงโทษในนรก